

Archeologienota
Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem
**23062 Moorslede – Prioritaire riolering Geluwestraat-
Azalealaan-Mandellaan**

Verslag van Resultaten

Ons kenmerk :	ORTEC2201307
Auteurs :	Bram J. L. van Arnhem Alexander Doucet Ward Decramer
Datum verslag:	29 juli 2022
Projectcode Onroerend Erfgoed :	2022G64
Wettelijk depot :	D/2022/15.001/80

Coverfoto: het terrein gesitueerd op de Ferrariskaart (ca. 1777; bron: AGIV)

Auteurs & autorisatie:

Bram J. L. van Arnhem

Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2022/15.001/80

INHOUDSTAFEL

Deel 1: Bureauonderzoek	4
1 Beschrijvend gedeelte	4
1.1 Administratieve gegevens	4
1.2 Archeologische voorkennis	8
1.3 Onderzoeksopdracht	8
1.3.1 Vraagstelling	8
1.3.2 Voorwaarden opstellen archeologienota	9
1.3.3 Randvoorwaarden	10
1.4 Beschrijving van de geplande werken	10
1.4.1 Huidige situatie	10
1.4.2 Geplande werken	18
1.5 Werkwijze	31
2 Assessmentrapport	32
2.1 Landschappelijke ligging	32
2.1.1 Tertiair- en quartairgeologie	36
2.1.2 Bodemkaart	41
2.2 Historische beschrijving van het onderzoeksgebied	42
2.2.1 Historiografische bronnen	42
2.2.2 Historische cartografie	43
2.3 Archeologisch kader van het projectgebied	57
2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	61
2.5 Synthese en beantwoording onderzoeksvragen	64
Bibliografie	66
Ondertekening	67

Deel 1: Bureauonderzoek

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2022G65 (bureauonderzoek)
Erkend archeoloog	Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014) Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003) Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)
Locatie	Provincie: West-Vlaanderen Gemeente: Dadizele (Moorslede) Adres: Mandelstraat, Kleppestraat, Azalealaan, Rozenlaan, Remi-Dewittestraat, Menenstraat, Ridder-Janlaan, Geluwestraat en Dadizelestraat (Fig. 1.1)
Kadastrale gegevens	Het gehele projectgebied omvat openbare ruimte/openbaar domein met uitzondering van: Grondverbeteringszone: Moorslede, afdeling 2, Dadizele sectie A, nrs. 270D (part.) Uitstroomconstructie: Moorslede, afdeling 2, Dadizele sectie A, nrs. 926T – 926S
Bounding Box	Punt 1: X = 59869, Y = 170608 Punt 2: X = 61076, Y = 172047
Oppervlakte projectgebied (buiten een archeologische zone)	48 933 m ²
Lopende meters	2 850 m
Oppervlakte onderzoeksgebieden	48 933 m ²
Einddatum bureauonderzoek	29 juli 2022
Relevante termen¹	West-Vlaanderen; Zandleem- en Leemstreek; lijntracé.

¹ <https://thesaurus.onroerendergoed.be>

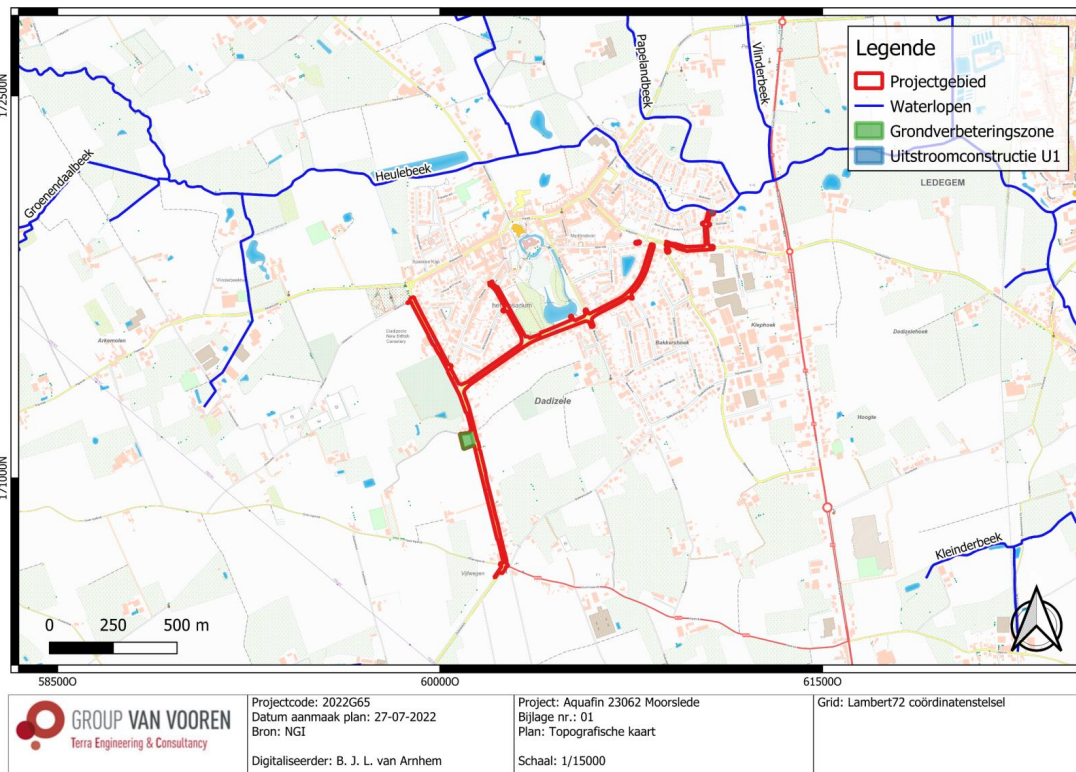

Fig. 1.1: Topografische kaart (2017) met situering van het projectgebied (© NGI).

Fig. 1.2: Archeoregio's van Vlaanderen met situering van het projectgebied².

² <https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoekbalans/archeologie>

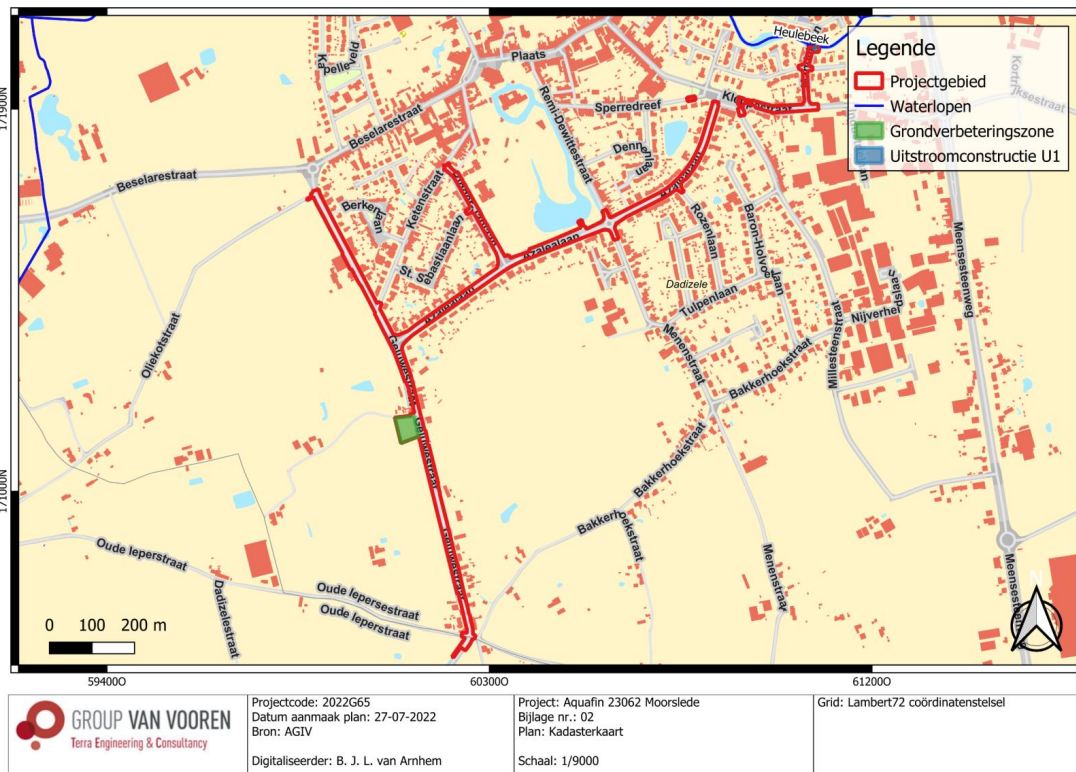

Fig. 1.3: Kadasterplan met situering van het projectgebied (© AGIV).

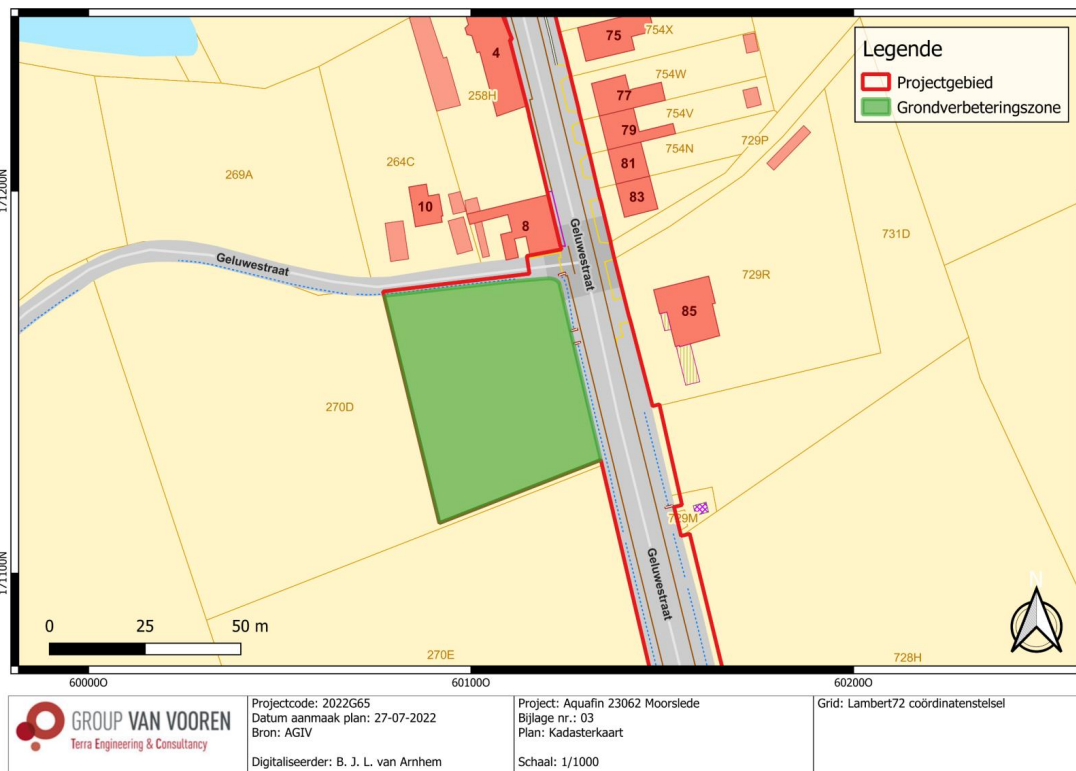

Fig. 1.4: Kadasterplan met situering van de grondverbeteringszone (© AGIV).

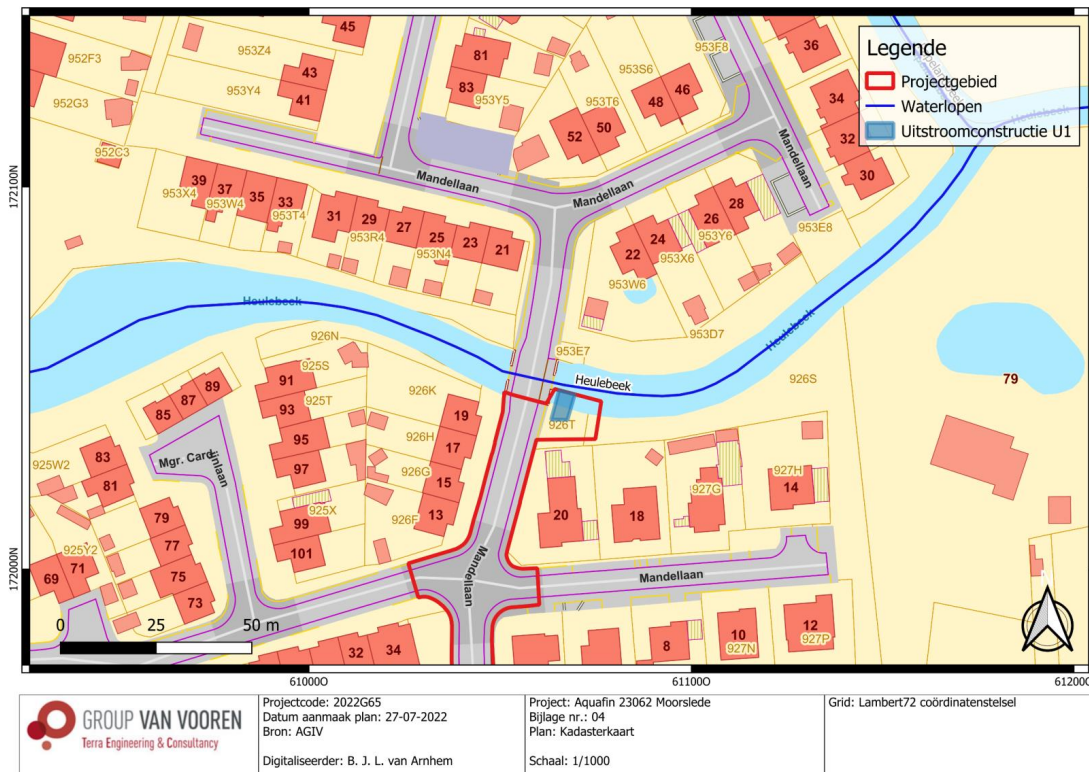

Fig. 1.5: Kadasterplan met situering van de uitstroomconstructie U1 (© AGIV).

1.2 Archeologische voorkennis

N.v.t.

1.3 Onderzoeksopdracht

Het archeologisch vooronderzoek beoogt vast te stellen of er een archeologische site aanwezig is op een terrein, wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van bodemingrepen.

De Code van Goede Praktijk draagt een aantal mogelijke fasen aan, opgedeeld in vooronderzoek zonder ingreep in de bodem (bureaustudie, landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek, veldkartering) en vooronderzoek met ingreep in de bodem (verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten, proefputten in functie van steentijd artefactensites). Na voltooiing van elke fase in het vooronderzoek wordt afgewogen of verder vooronderzoek noodzakelijk is en wat de aard van dat vooronderzoek is. Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven.
- een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen.
- een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken.
- een plan van aanpak voor een behoud *in situ* op te maken.

De keuze van de methode voor verder vooronderzoek wordt gebaseerd op de volgende vier criteria, aangezien het doel van een archeologisch vooronderzoek is om met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bovenstaande informatie te kunnen leveren:

- Is het mogelijk deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het nuttig deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het overdreven schadelijk voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het noodzakelijk deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

1.3.1 Vraagstelling

- Kan de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende gestaafd worden?
- Zijn er archeologische of historische gegevens bekend over de site?
- Zijn er indicaties voor bodemverstoringen die het bodemarchief kunnen vernietigd of omwoeld hebben?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen (gehad) hebben op de gaafheid van het bodemarchief, c.q. archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Zijn er archeologisch relevante sites aanwezig?
- Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?
- Kunnen er maatregelen worden voorgesteld om een eventueel behoud *in situ* van een aanwezige archeologische site te verwezenlijken? Hoe kunnen deze maatregelen afgedwongen en gecontroleerd worden?

1.3.2 Voorwaarden opstellen archeologienota

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning of een verkavelingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een aanvraag voor een omgevingsvergunning is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen.
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen.
- De ruimtelijke bestemming van het terrein.
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of buiten een archeologische site volgens de CAI (Centraal Inventaris, Onroerend Erfgoed).

In dit geval ligt het terrein buiten een gebied geen archeologie (GGA), zijnde een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt. Bovendien ligt het projectgebied buiten een vastgestelde archeologische zone en buiten een beschermde archeologische site. Gelet op de totale oppervlakte van de percelen (> 3000 m²), beslaat de ingreep in de bodem > 1000 m² (Fig. 1.6).

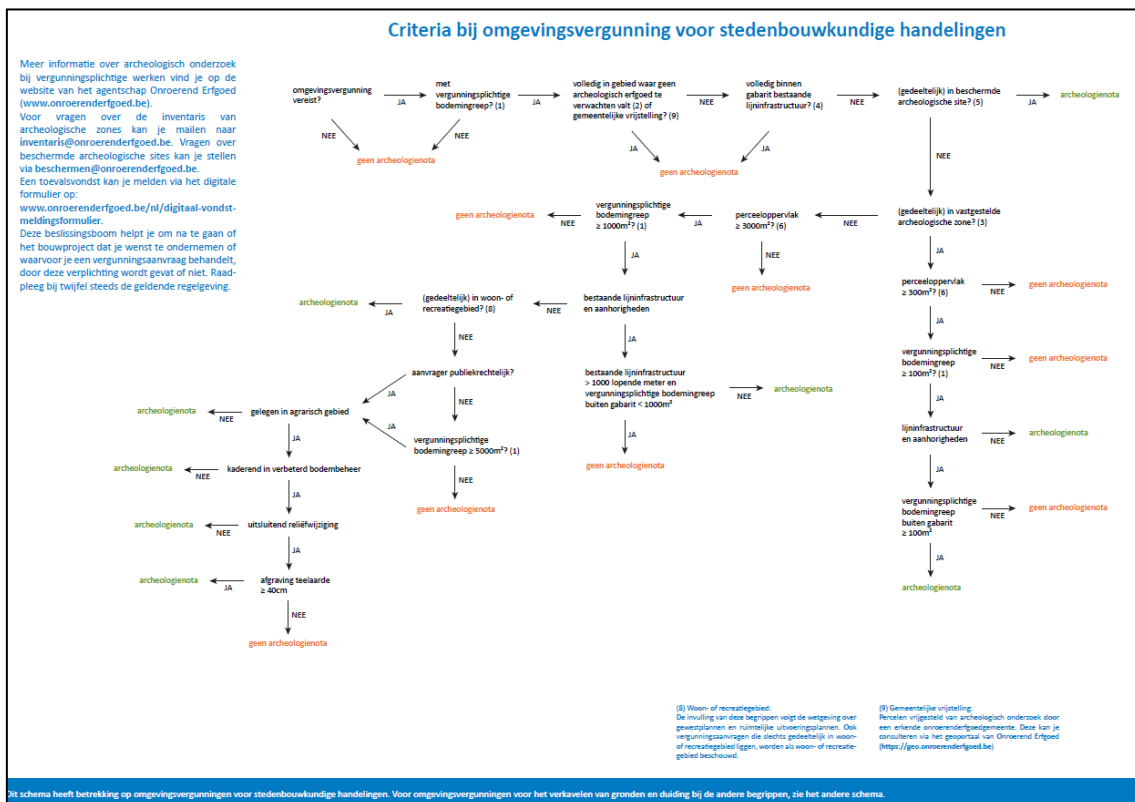

Fig. 1.6: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen (© www.onroenderfgoed.be)

1.3.3 Randvoorwaarden

De opdrachtgever heeft na overleg besloten om alle archeologische vooronderzoeken met ingreep in de bodem in een uitgesteld traject te laten uitvoeren indien archeologisch vooronderzoek nodig zou zijn. De aanvraag tot uitstel van veldwerk komt omdat de initiatiefnemer pas definitief wenst te investeren in het project na de termijn van indiening van bezwaarschriften tijdens het openbaar onderzoek en de bindende adviezen van alle betrokken instanties om te voorkomen dat plannen dienen gewijzigd te worden. Dit vormt een juridische onwenselijkheid voor het uitvoeren van verder archeologisch vooronderzoek in huidig traject.

1.4 Beschrijving van de geplande werken

1.4.1 Huidige situatie

Het projectgebied omvat een deel van de Mandelstraat, de Monseigneur Cardijnlaan, de Kleppestraat, de Sperredreef, de Millesteenstraat, de Rozenlaan, de Remi Dewittestraat, de Menenstraat, de Geluwestraat, de Ketenstraat, de Oude Iepersestraat, de Dadizelestraat, de Sint-Sebastiaanlaan en de Oliekotstraat, alsook de gehele Azalealaan en de Ridder Janlaan. Deze straten of straatdelen zijn voorzien van een gemengd rioleringsstelsel, die via een overstort is aangesloten op een collector, gelegen langsheen de Heulebeek.

De opbouw van de reeds aangehaalde straten of straatdelen is zeer variabel (zie Fig. 1.7 tot Fig. 1.18):

- De **Mandellaan**, de **Monseigneur Cardijnlaan**, de **Rozenlaan**, de **Menenstraat**, de **Sint-Sebastiaanlaan** bestaan uit een rijweg in asfalt die aan beide zijden geflankeerd wordt door een voetpad in betonstraatstenen.
- De **Kleppestraat** is opgebouwd uit een rijweg in betonplaten die langs beide zijden begrensd wordt door een goot in kasseistenen en een voetpad in betonstraatstenen. Aan één zijde bevindt zich tussen de goot en het voetpad een dubbelrichtingsfietspad, dewelke momenteel als parkeerstrook fungeert.
- De **Millesteenstraat** wordt gekenmerkt door een rijweg in asfalt en een voetpad in betonstraatstenen.
- De **Sperredreef** kent een rijweg uit asfalt aan weerszijden begrensd door een voetpad in betonstraatstenen. Tussen het voetpad en de rijweg is langs één zijden een goot in beton aanwezig.
- De **Azalealaan** bestaat uit een rijweg in asfalt aan beide zijden vergezeld van voetpaden in betonstraatstenen en aan de zijde van de bebouwing door een parkeerstrook in betonstraatstenen. Enkel ter hoogte van rotonde met de Menenstraat en de aansluiting met de Geluwestraat zijn verschillende groenvakken, beplant met enkele bomen en struikgewassen, aanwezig. Voorbij de Ridder Janlaan bestaat de Azalealaan uit een rijweg in asfalt aan weerszijden begrensd door een voetpad in betonstraatstenen. Nabij het kruispunt met de Geluwestraat kent de Azalealaan een rijweg in asfalt met aan beide zijden een parkeerstrook en een voetpad in betonstraatstenen. Te midden van de rijweg is ter hoogte van het kruispunt met de Geluwe laan een verkeerseiland aanwezig.
- De **Remi Dewittestraat** wordt gekenmerkt door een rijweg in asfalt, die aan beide zijden geflankeerd wordt door een voetpad uit betonstraatstenen. Afwisselend is aan één zijde een fietspad in betonstraatstenen en een goot in betonstraatstenen aanwezig.
- De **Geluwestraat** wordt gekenmerkt door een rijweg in betonplaten (diepte: 50 cm -mv.) aan één zijde vergezeld van een tussenstrook in kasseien en een dubbelrichtingsfietspad in betonplaten.

Aan de overzijde is een parkeerstrook in asfalt en/of voetpad in betonstraatstenen aanwezig. Tussen de parkeerplaatsen kunnen groenvakken, beplant met bomen, worden waargenomen. Eenmaal voorbij het kruispunt met de Oude Iepersestraat vertoont de Geluwestraat een gelijkaardige opbouw als de reeds aangehaalde Oude Iepersestraat. De nabijgelegen akkers worden door middel van baangrachten en een met bomen beplante grachthelling van het dubbelrichtingsfietspad gescheiden.

- De **Oude Iepersestraat** en de **Dadizelestraat** bestaat uit een rijweg in asfalt vergezeld langs één zijde van een voetpad in betonstraatstenen.
- De **Ketenstraat** is opgebouwd uit een rijweg in betonstraatstenen.
- De **Oliekotstraat** kent een rijweg in asfalt en een aangrenzend gelegen berm.
- De **Ridder Janlaan** bestaat uit rijweg en aan weerszijden een voetpad in betonstraatstenen en een parkeerplaats in asfalt.

Algemeen kent de rijweg een aanlegdiepte van minstens 50 cm-mv. De voetpaden, de dubbelrichtingsfietspaden en de parkeerplaatsen zijn aangelegd op een diepte tussen 35 en 40 cm-mv. De groenstroken vertonen een bestaande aanlegdiepte van 30 cm-mv. De baangrachten kennen een bestaande diepte van 120 cm-mv. Lokaal kunnen er diepere verstoringen van het bodemarchief door de aanleg van de riolering, de nutsleidingen en de weginfrastructuur voorkomen.

De bestaande rioleringen en nutsleidingen zijn bij het merendeel van de straten onder de voetpaden, het dubbelrichtingsfietspad en/of de parkeerplaatsen gelegen. Op verschillende locaties langsheen het traject zijn de aan weerszijden van de rijweg gelegen rioleringen en nutsleidingen met elkaar verbonden. Enkel vanaf het kruispunt tussen de Remi Dewittestraat, de Menenstraat en de Azalealaan situeert de riolering (deels) zich onder de rijweg. Terwijl de nutsleidingen zich nog steeds aan weerszijden van de rijweg bevinden. Deze opbouw wordt tot en met het kruispunt tussen de Mandellaan en de Kleppestraat gehanteerd. Nadien wordt voorgaande riolerings- en nutsleidingopbouw herhaald tot en met de brug over de Heulebeek. De diepte van de riolering en de nutsleidingen is eerder variabel en bedraagt ca. 80 cm-mv (vorstvrije zone).

Sommige van de reeds aangehaalde straten worden gekenmerkt door de aanwezigheid van één of meerdere kapellen. Zo zijn in de Geluwestraat en de Azalealaan telkens 3 kapellen aanwezig, kent het kruispunt tussen de Kleppestraat, de Millesteenstraat, de Azalealaan en de Sperredreef een Calvariekruis en komt in de Ridder Janlaan eveneens een kapel voor.

Het projectgebied beslaat eveneens een **terrein voor grondverbetering** (perceel 2A270D), gelegen langsheen de reeds aangehaalde Geluwestraat, dewelke momenteel in gebruik is als akkerland.

Fig. 1.7: De huidige toestand ter hoogte van het overstort 0.1 (© Initiatiefnemer).

Fig. 1.8: De huidige toestand in de Mandellaan (© Initiatiefnemer).

Fig. 1.9: De huidige toestand in de Kleppestraat (© Initiatiefnemer).

Fig. 1.10: De huidige toestand aan het kruispunt tussen de Kleppestraat, de Millesteenstraat, de Azalealaan en de Sperredreef (© Initiatiefnemer).

Fig. 1.11: De huidige toestand in de Azalealaan (© Initiatiefnemer).

Fig. 1.12: De huidige toestand in de Azalealaan (© Initiatiefnemer).

Fig. 1.13: De huidige toestand in de Geluwestraat (© Initiatiefnemer).

Fig. 1.14: De huidige toestand in de Geluwestraat (© Initiatiefnemer).

Fig. 1.15: De huidige toestand in de Ridder Janlaan (© Initiatiefnemer).

Fig. 1.16: Meest recente luchtfoto (2021) met situering van het projectgebied (© AGIV).

Fig. 1.17: Meest recente luchtfoto (2021) met situering van het projectgebied en de grondverbeteringszone (@ AGIV).

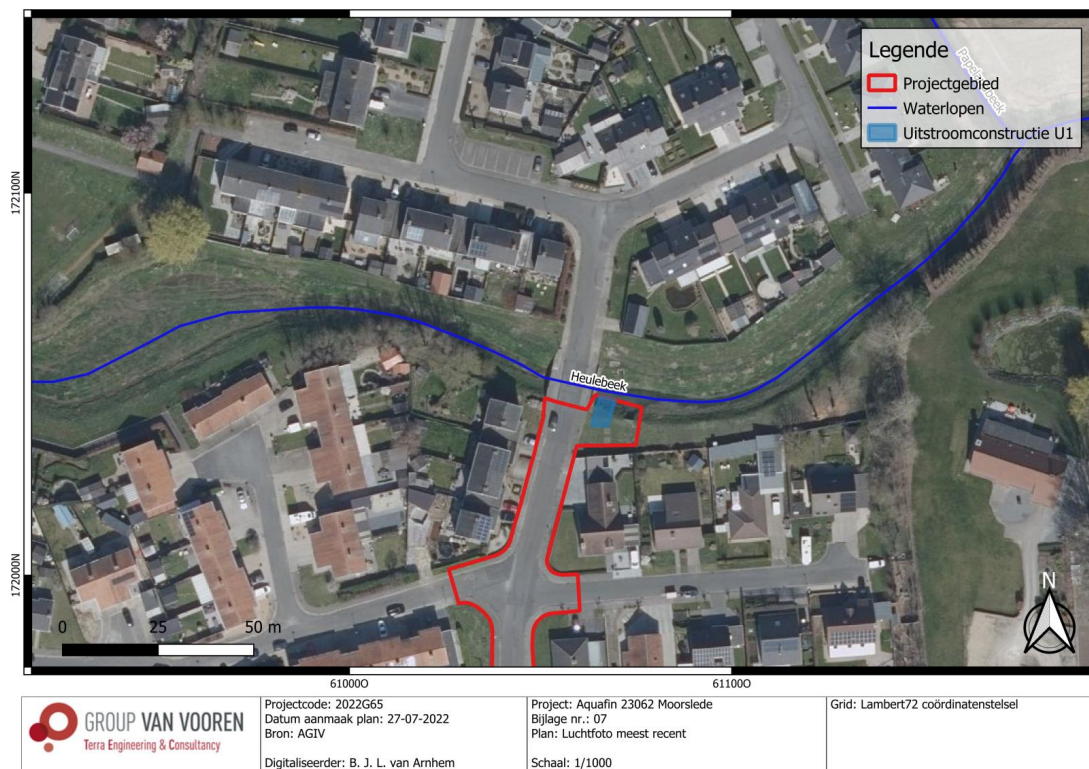

Fig. 1.18: Meest recente luchtfoto (2021) met situering van het projectgebied en de uitstroomconstructie U1 (@ AGIV).

1.4.2 Geplande werken³

Het project beoogt de volgende doelstellingen :

- De aanleg van een gescheiden stelsel in de Mandellaan, Kleppestraat, Azalealaan , Ridder-Janlaan en de Geluwestraat.
- Het opvangen van de bestaande gemengde stelsels van de Kleppestraat ten oosten van de Mandellaan, de Millesteenstraat, de Sperredreef, de Rozenlaan, de Menenstraat, de Sint Sebastiaanlaan en via een overstort aansluiten op het gescheiden stelsel in bovenvermelde straten.
- De herinrichting van de wegeis van de Kleppestraat gelijkaardig aan het reeds heringerichte deel gelegen tussen de Millesteenstraat en de Cardijnlaan.
- De herinrichting van wegeis van de Azalealaan waarbij een dubbelrichtingsfietspad wordt voorzien, waarbij het verkeer voldoende afgeremd wordt door vernauwing en verkeersremmers en waarbij er bomen worden voorzien ter vergroening.
- De vernieuwing van de wegeis van de Ridderjanlaan waarbij nog extra groen wordt voorzien en waarbij een kwalitatieve fietsenstalling wordt voorzien.
- De herinrichting van de wegeis van de Geluwestraat waarbij dubbelzijdig enkelrichtingsfietspaden worden aangelegd.
- Het implementeren van de vijver van domein Mariënstede als buffervoorziening.
- Het gebruiken van de lansgracht langsheen het domein Mariënstede als RWA-afvoer waarin tevens gebufferd wordt.

Het projectgebied van voorliggende vergunningsaanvraag situeert zich te Dadizele, een deelgemeente van de gemeente Moorslede (prov. West-Vlaanderen).

De rioleringswerken

De Mandellaan (tussen de Heulebeek en de Kleppestraat)

De bestaande gemengde riolering in de Mandellaan die momenteel aansluit op overstort O.1, gelegen nabij de Heulebeek (perceel: 2A926T), wordt vervangen door een nieuwe DWA en RWA. Voor de lozing van het regenwater wordt de nieuwe RWA aangesloten op een nieuwe uitstroomconstructie U.1. De aanleg van deze nieuwe constructie is voorzien voor naast het bestaande overstort langsheen de Heulebeek. De bestaande gemengde riolering van de zijstraten, zijnde de Monseigneur Cardijnlaan en onbenoemde zijstraat worden achtereenvolgens via afknipping in offline overstorten O.2 en O.3 aangesloten op de nieuwe DWA. Beide kennen een overstortmogelijkheid in de nieuwe RWA.

De Kleppestraat (tussen de Mandellaan en de Millesteenstraat)

De nieuwe RWA en DWA van de Mandellaan worden via de Kleppestraat doorgetrokken tot aan de in 2012 vernieuwde riolering nabij het kruispunt tussen de Kleppestraat, de Millesteenstraat, de Azalealaan en de Sperredreef. De bestaande gemengde riolering van de Kleppestraat wordt via afknipping in het offline overstort O.4 aangesloten op de nieuwe DWA met een overstorting naar de RWA.

Het kruispunt tussen de Kleppestraat, de Millesteenstraat, de Azalealaan en de Sperredreef

Het kruispunt tussen de Kleppestraat, de Millesteenstraat, de Azalealaan en de Sperredreef werd reeds in 2012 heraangelegd en voorzien van een nieuw rioleringsstelsel. Een hydraulische berekening toonde aan dat de aanwezige RWA onder gedimensioneerd is. Hierbij zorgt de nieuwe RWA ter hoogte van de

³ Voor de originele bouwplannen, zie bijlagen.

Millesteenstraat voor een te grote opstuwung van het opgevangen regenwater. Bijgevolg werd besloten de uit 2012 stammende RWA met een doorsnede van 600 mm tussen het overstort en R9 op te breken en te vervangen door een nieuwe RWA met een doorsnede van 800 mm. Een bijkomende RWA met een doorsnede van 800 mm wordt voorzien naar de bestaande centraal gelegen RWA met een doorsnede van 1200 mm. De gemengde rioleringen uit de zijstraten, meer bepaalde de Millesteenstraat en de Sperredreef worden respectievelijk via afknijping in offline overstorten O.5 en O.6 aangesloten op de DWA van het kruispunt met een overstortmogelijkheid naar de RWA van het kruispunt.

De Azalealaan (tussen de Kleppestraat en de Menenstraat)

De reeds aanwezige gemengde riolering wordt opgebroken en vervangen door een nieuwe DWA en RWA. De gemengde riolering van de Baron Holvoetlaan sluit via een doorsteek E400/600 onder de woningen met huisnummers 11 en 15 aan op de riolering van de Azalealaan. Deze doorsteek wordt ter hoogte van de Azalealaan via afknijping in overstort O.7 aangesloten op de nieuwe DWA. Ook de gemengde riolering van de Rozenlaan wordt ter hoogte van de Azalealaan via afknijping, ditmaal, in overstort O.8 aangesloten op de nieuwe DWA.

De Azalealaan (tussen de Menenstraat en de Ridder Janlaan)

De bestaande gemengde riolering wordt opgebroken en vervangen door een nieuwe DWA en RWA. Ter hoogte van het Park Mariënstede zal de aanwezige gracht gaan fungeren als parallelle RWA-doorvoer. De RWA zal via de nieuwe uitstroomconstructie U.5 uitgeven op de gracht. Een verbinding met het Park Mariënstede ter hoogte van het kruispunt tussen de Azalealaan en de Ridder Janlaan laat toe dat het regenwater kan overlopen naar de buffering in het Park Mariënstede. De gracht met een breedte tussen 1,78 en 5,57 m wordt voorzien van een buffercapaciteit door een tussenschot aan te brengen nabij de inbuizing onder de doorsteek naar de Fiets- en wandelpaden die het park doorkruisen (1ste deel). De reeds aangehaalde inbuizing wordt, gezien zijn slechte toestand van vooral de twee kopmuren, heraangelegd. Het 2de deel van de gracht wordt opgekuist, verdiept met 35 cm en opnieuw geprofileerd. De gracht wordt eveneens verlengd.

Een verbinding wordt aangelegd tussen de gracht en de centraal gelegen vijver van het park door middel van een leiding met een doorsnede van 800 mm. Een tweede verbinding wordt gemaakt nabij de Menenstraat tussen de RWA, de gracht en de vijver van het Park Mariënstede. Deze verbinding fungeert, enerzijds, als doorvoer van het regenwater naar de RWA en anderzijds, als overloop van de RWA naar de gracht en de vijver. Op deze wijze wordt het gemengde rioleringssysteem van de Remi Dewittelaan afgekoppeld van de bovenstaande onderdelen en aangesloten op de nieuwe RWA. De bestaande verbinding tussen de vijver en de noordelijke waterring wordt onder de brug aan de Remi Dewittelaan en de Sperredreef afgesloten. Ter hoogte van het kruispunt tussen de Menenstraat en de Azalealaan wordt een knijpconstructie aangelegd, zodat de hoeveelheid, zich stroomafwaarts verplaatsend regenwater kan worden gereduceerd en het overtollige regenwater herleid kan worden naar de stroomopwaarts gelegen buffer van de parkvijver.

Op het kruispunt van de Menenstraat met de Azalealaan wordt voorzien in de aanleg van een offline overstort die aangesloten is op de reeds aangehaalde DWA in de Azalealaan. De gemengde rioleringen van de Menenstraat (even huisnummers: 20 tot 40), de Jan Onraetstraat en de Bakkershoekstraat worden via een knijpconstructie door middel van een wervelventiel aangesloten op het overstort, dewelke op zijn beurt in verbinding staat met de RWA in de Azalealaan. Om te vermijden dat het overvloedige regenwater via het overstort in de buffer van de parkvijver zou terecht komen, worden tussen het overstort en de Azalealaan drie leidingen aangelegd: een DWA, een RWA en een overstortleiding. Een kort knijpleiding met een doorsnede van 250 mm verbindt de gemengde riolering van de Remi Dewittestraat met een

doorsnede van 400 mm met de DWA in de Azalealaan. De woningen met het huisnummer 20 tot 26 in de zijstraat van de Menenstraat worden via bestaande gemengde leiding en doorsteek met een doorsnede van 300 mm rechte reeks aangesloten op de DWA in de Azalealaan.

De Azalealaan (tussen de Ridder Janlaan en de Geluwestraat)

De bestaande gemengde riolering wordt uitgediept en, vertrekkende vanuit de Geluwestraat, vervangen door een nieuwe gescheiden RWA en DWA. Gezien de grotere hellingsgraad worden verschillende verwalputten voorzien.

De Geluwestraat (tussen de Azalealaan en de Geluwestraat nr. 105)

Tussen de Azalealaan en de woning in de Geluwestraat met het huisnummer 105 wordt de reeds aanwezige gemengde riolering opgebroken en vervangen door een nieuwe DWA en RWA. Waar langsheen de Geluwestraat (langs)grachten aanwezig zijn, worden deze gebruikt ter afvoer voor het regenwater. De grachten worden uitgediept en wederom geprofileerd. Tussenschotten worden aangebracht om de buffercapaciteit te vergroten en de afvoer van het regenwater te vertragen. De nieuwe DWA in de Geluwestraat wordt nabij het kruispunt met de Azalealaan aangesloten op de aldaar aangelegde DWA.

De Geluwestraat (tussen de Geluwestraat nr. 105 en de Oude Iepersestraat) en de Geluwestraat (tussen de Azalealaan en de Oliekotsstraat)

Ook tussen de woning met huisnummer 105 en de Oude Iepersestraat en tussen de Azalealaan en de Oliekotstraat wordt in de Geluwestraat het bestaande gemengde rioleringstelsel uitgediept en vervangen door een nieuwe DWA en RWA. De aanwezige (langs)grachten worden behouden en opnieuw geprofileerd. Met het oog op het verbeteren van de Buffercapaciteit en het vertragen van de afvoeren van het regenwater worden de grachten voorzien van tussenschotten. De bestaande inbuizingen zijn versleten en zullen op systematische wijze worden vervangen. De nieuwe DWA wordt aangesloten op de reeds aangehaalde DWA aan het uiteinde van de Azalealaan.

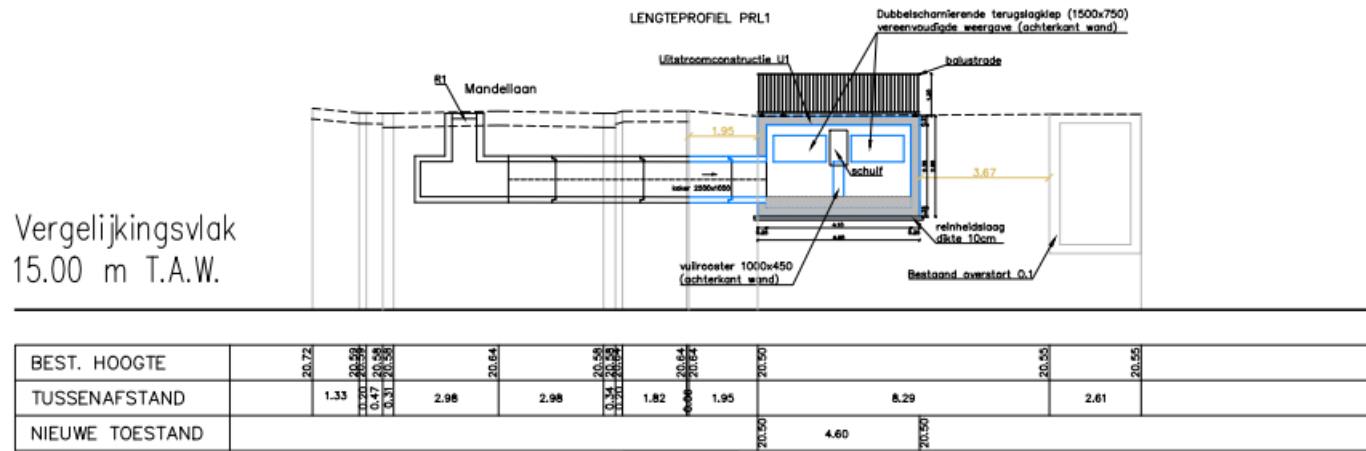
De Ridder Janlaan

De Ridder Janlaan wordt voorzien in de aanleg van een nieuwe DWA en RWA. Hierbij wordt het reeds aanwezige, gemengde rioleringstelsel verwijderd. De nieuwe DWA voert het afvalwater af naar de DWA in de Azalealaan en de gemengde riolering in de Ketenstraat. Ter hoogte van het kruispunt tussen de Ridder Janlaan en de Azalealaan wordt een DWA-wachtaansluiting aangelegd en aangesloten op de DWA in de Azalealaan. Voorlopig wordt het gemengde rioleringstelsel in de Sint-Sebastiaanlaan aangesloten via een overstort op de DWA die loopt in de richting van de Ketenstraat

Ten slotte wordt er langsheen de Heulebeek nabij het overstort O.1 op het perceel 2A926T voorzien in de aanleg van een **uitstroomconstructie U.1 (Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.)** voorzien dat ca. 7,60/6,50 m op 4,60 m zal meten en een verstoringdiepte zal kennen van **2,95 m-mv**. Een koker van 250 cm bij 100 cm en een diepte van ca. 0,80 cm-mv. verbindt de uitstroomconstructie met de nieuwe riolering in de Mandellaan.

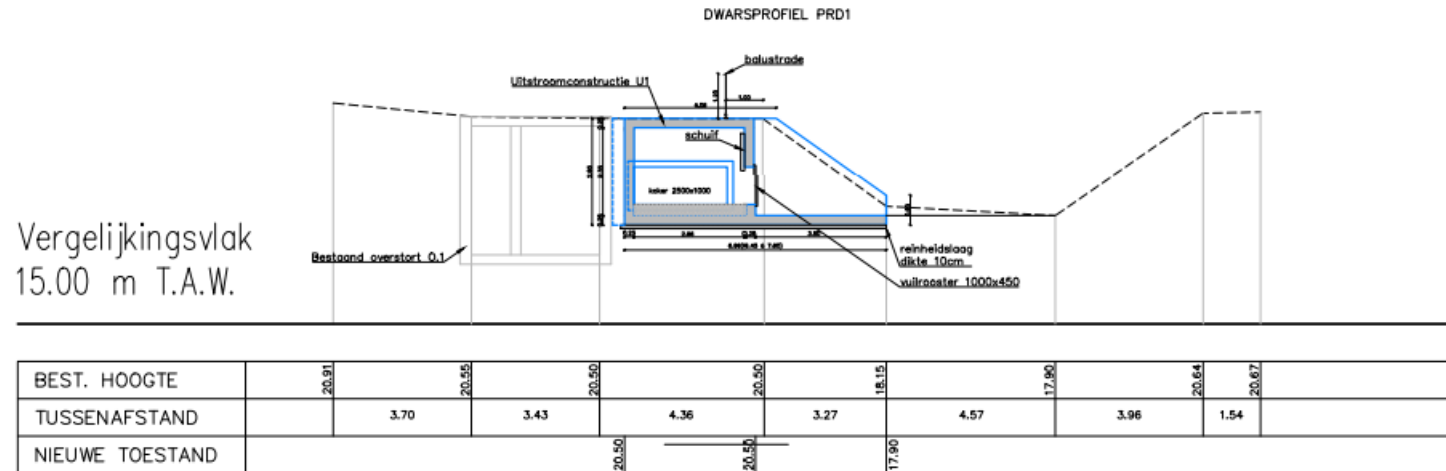
De RWA- en DWA-leidingen kennen een diameter tussen 25 cm en 120 cm. De diepte van de leidingen bedraagt, rekening houdende met de noodzakelijke helling, tussen 0,80 m-mv en 2,60 m-mv. De nieuwe inbuizing die langsheen de Azalealaan dient te worden aangebracht, kent een diameter van 60 cm en een aanlegdiepte van 0,90 cm. De gebruikte overstorten (4,00 m x 4,00 m of 2,00 m x 4,00 m) vertonen een diepte tussen 2,20 tot 2,60 m -mv. De inspectieputten kennen een diameter van 1,65 m, een hoogte van 2,30 m en worden aangelegd op een diepte van 2,30 m-mv. De tussenschotten (lengte: 0,30 m) zullen aangelegd worden op een diepte van 2,6 m -mv. De breedte van de tussenschotten hangt af van

de breedte van de langsgracht. De uitstroomconstructie U2 (1,65 m x 5,00 m) kent een diepte van 1,40 m-mv. Voor de overblijvende uitstroomconstructies zie bijlage. De diepte van de bestaande langsgrachten varieert al naargelang zijn landschappelijke positie. De langsgrachten langsheen de Geluwestraat kennen een lengte tussen 29 m en 53 m en een breedte van 1,48 m. De langsgrachten langsheen de Azalealaan wordt uitgebreid met een lengte van 105 m en een variabele breedte tussen 1,76 m en 5,45 m. De andere langsgracht wordt met 8 m verlengd en verbreed tot 2,29 m.

Schaal: 1/100

Fig. 1.19: Terreinprofiel 1 (PRL1) in de Mandelstraat (© Initiatiefnemer).

Schaal: 1/100

Fig. 1.20: Terreinprofiel 2 (PRD1) met de uitstroomconstructie U1 (© Initiatiefnemer).

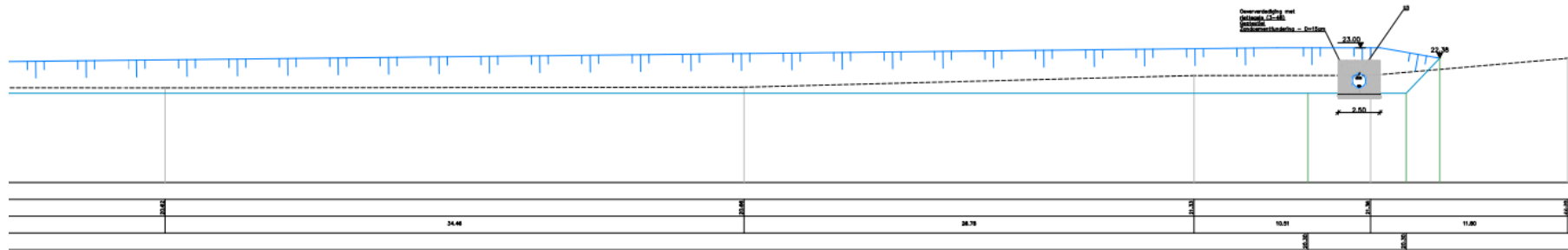
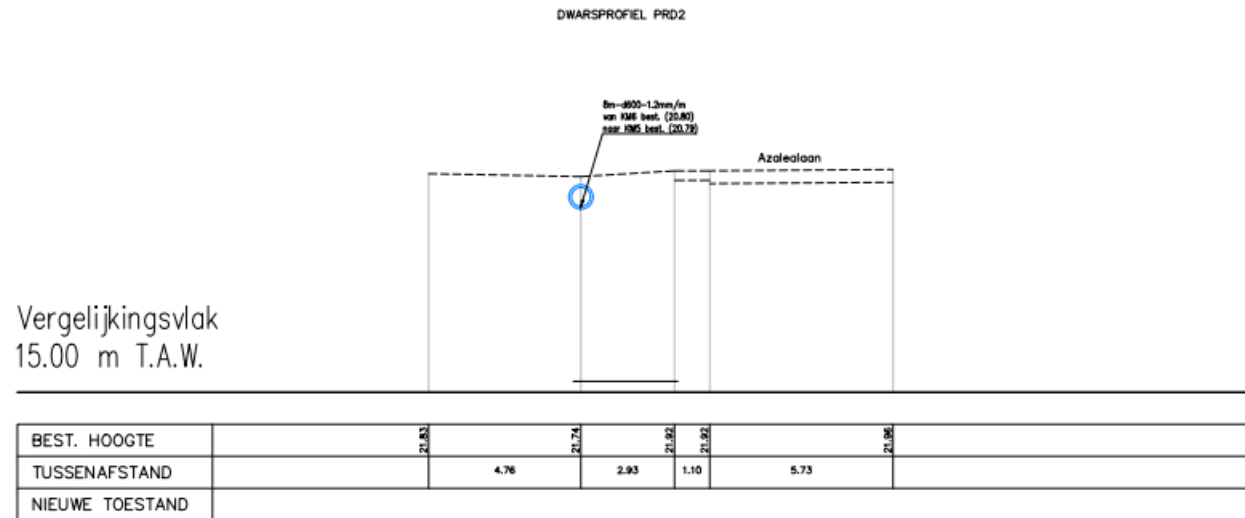

Fig. 1.21: Terreinprofiel 3 (PRL2) in de Azalealaan (© Initiatiefnemer).

Schaal: 1/100 0 5 10 15 20 25m

Fig. 1.22: Terreinprofiel 4 (PRD2) in de Azalealaan (© Initiatiefnemer).

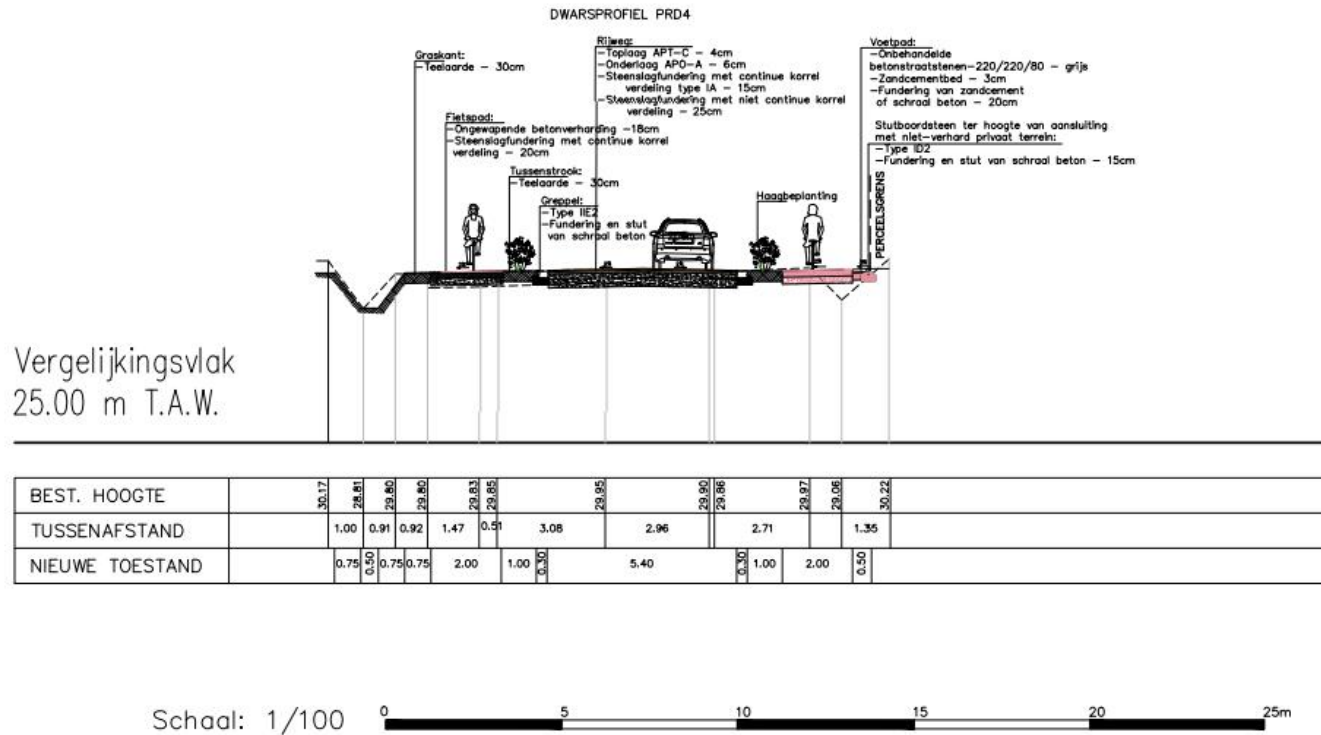

Fig. 1.24: Terreinprofiel 6 (PRD4) in de Geluwestraat (© Initiatiefnemer).

Grondverbeteringszone

De grondverbeteringszone (perceel 2A270D), zijnde een akker, situeert zich aan de reeds aangehaalde Geluwestraat en kent een oppervlakte van ca. 2 513 m². Voor de start van de geplande riolerings- en wegeniswerken wordt de zone voor grondverbetering over de gehele oppervlakte tot ca. 30 cm +mv. opgehoogd met zand (1), afgedekt met een geotextiel (2) en nogmaals tot 20 cm +mv. opgehoogd met steenslag (3). Na afloop van de werkzaamheden wordt de zone hersteld naar zijn oorspronkelijke toestand. Dit door het aangebrachte elementen (het zand, het geotextiel en het steenslag) opnieuw te verwijderen. Rekening houdende met de van nature aanwezige buffer van de teelaarde, veroorzaakt de aanleg en de afbraak van de **grondverbeteringszone geen bodemingreep**.

Wegeniswerken

Teneinde de rioleringswerken te kunnen uitvoeren, dient de bestaande verharding integraal verwijderd te worden. Afhankelijk van het straat of straatdeel wordt de verharding nadien wel of niet hersteld volgens het principe van de bestaande toestand.

Mandellaan

De verharding van de Mandellaan wordt na de rioleringswerken opnieuw heraangelegd naar zijn bestaande toestand. Enkel ter hoogte van de aansluiting van de Mandellaan op de Kleppestraat wordt een vernauwing tot 5,40 m breedte aangelegd met behulp van een tweetal groenvakken. Hierbij worden twee nieuwe bomen aangeplant.

Kleppestraat

Het kruispunt tussen de Kleppestraat, de Millesteenstraat, de Azalealaan, de Sperredreef, de Monseigneur Cardijnlaan werd reeds in 2012 heringericht. Het kruispunt wordt heraangelegd naar de toestand uit 2012. De Kleppestraat wordt één zijde voorzien van een parkeerstrook met een breedte van 2,00 m, onderbroken door groenvakken (breedte: 2,00 m), beplant met nieuwe bomen en ondergroei. Voorafgaand aan de rioleringswerken dienden 8 bomen geroid te worden.

Millesteenstraat en Sperredreef

Beide worden heraangelegd naar de bestaande toestand.

Azalealaan

De Azalealaan wordt volledig heraangelegd. Hierbij worden de parkeerstroken aan beide zijden van het wegdek (breedte: 5,90 m) vervangen door een parkeerstrook (breedte: 2,00 m) en een dubbelrichtingsfietspad (breedte 3,00 m). De individuele parkeerplaatsen worden door middel van met bomen en ondergroei beplante groenvakken van elkaar gescheiden. Tussen het wegdek en het fietspad voorziet men in de aanleg van groenzones (breedte: 0,50 m), beplant met hagen. Alle aanwezige bomen worden bij aanvang van de rioleringswerken geroid. Ook in het Park Mariënstede worden 8 bomen geroid. Bij heraanleg van de rotonde ter hoogte van de Menenstraat worden enkel de groenzones verkleind.

Geluwestraat

De Geluwestraat wordt, net zoals de Azalealaan, volledig heraangelegd. Het wegdek wordt, waar mogelijk, uitgebreid tot een breedte van 6,00 m binnen het bestaande gabarit. Elders zal bij de aanleg van het nieuwe wegdek een breedte van 5,00 m gehanteerd worden. Het bestaande dubbelrichtingsfietspad

wordt vervangen door een eenrichtingsfietspad (breedte: 2,00 m) aan beide zijden van het wegdek. Waar het wegdek wordt gekenmerkt door een breedte van 6,00 m, zal tussen het wegdek en het fietspad een groenstrook (breedte: 1,00 m), beplant met hagen, worden aangelegd. De groenstrook wordt ter hoogte van de bestaande opritten telkens onderbroken. Kent het wegdek een breedte van 5,00 m, dan wordt tussen het wegdek en het fietspad een verharde strook met opstaande boordstenen (breedte: 0,75 m) aangelegd. Alle aanwezige in de straat bomen worden gerooid.

Ridder Janlaan

Na de rioleringswerken wordt ook de Ridder Janlaan volledig heraangelegd. Men voorziet langs één zijde in de aanleg van een voetpad (breedte: 1,5 m) en langs de andere zijde in de bouw van een parkeerstrook (breedte: 5,23 m). De individuele parkeerplaatsen worden van elkaar gescheiden door middel van groenvakken. Alle 15 bestaande bomen worden gerooid en vervangen door 16 nieuwe bomen. Hierbij zal afhankelijk van boom tot boom het bodemarchief tot een diepte tussen ca. 0,50 m en 1,00 m verstoord worden.

De heraanleg van de rijwegen zal gebeuren op een diepte van 50 cm -mv. De dubbel- en de enkelrichtingsfietspaden, alsook de parkeerplaatsen worden aangelegd op een diepte van 35 tot 40 cm -mv. De voetpaden worden op een diepte tussen 30 cm en 35 cm -mv. De nieuwe goten kennen een diepte van 20 cm -mv. De aanleg van de groenstroken gebeurt op een diepte van 30 cm -mv. De verharde strook met opstaande boordstenen kent eveneens een diepte van 35 cm tot 40 cm.

Alle originele plannen worden in bijlage aan de archeologienota toegevoegd.

<i>Tabel 1: Een overzicht van de dieptes van de geplande werken</i>	
Zone	Bodemingreep (excl. 30 cm buffer)
Nieuwe Riolerings RWA/DWA	Binnen bestaande wegkoffer en weginrichting.
Langsgrachten	Herprofielering van de bestaande grachten (verdieping en verbreding). Ter hoogte van Azalealaan uitbreiding van twee grachten (reeds ingekapseld).
Uitstroomconstructie	2,95 m-mv
Grondverbeteringszone	30 cm+mv. ophogen met zand + geotextiel + 20 cmv ophogen met steenpuin (totaal 50 cm+mv).

1.5 Werkwijze

Met dit bureauonderzoek, deel 1 van deze archeologienota, willen we inzicht krijgen in de huidige archeologische, historische en landschappelijke kennis van het onderzoeksgebied en de omgeving. Dat inzicht wordt verder getoetst aan de geplande ingrepen in de bodem. Het doel is te bepalen in hoeverre verder archeologisch onderzoek aangewezen is om zo te komen tot een programma van maatregelen teneinde de archeologische waarde en mogelijke kennisvermeerdering op archeologisch vlak voor de site en de omgeving van het projectgebied te kunnen inschatten. Om een antwoord te formuleren op de gestelde onderzoeksvragen werden diverse bronnen geraadpleegd welke opgenomen staan in paragraaf 3. Bibliografie.

In het bureauonderzoek werden alle nodige gegevens verzameld en besproken om te komen tot een gefundeerde uitspraak betreffende de archeologische verwachtingen in het betrokken projectgebied.

De juiste afbakening van het projectgebied werd aangereikt door de opdrachtgever. Om een inzicht te krijgen in de archeologische kennis betreffende het gebied werd de Centraal Archeologische inventaris geraadpleegd (<https://cai.onroerenderfgoed.be> en <https://geo.onroerenderfgoed.be>). Wat betreft de landschappelijke ligging, de tertiairgeologische en quartairgeologische gegevens en de geomorfologie werd gebruik gemaakt van de websites www.geopunt.be en <https://dov.vlaanderen.be>.

Via <https://geopunt.be> werden de historische kaarten geraadpleegd (Ferrariskaart, Vandermaelenkaart, Atlas van Buurtwegen), evenals luchtfoto's van het projectgebied van het jaar 1971 tot en met het jaar 2020; enkel de betekenisvolle foto's werden in deze studie opgenomen. Via <https://cartesius.be> werden de historische topografische kaarten geconsulteerd. www.onderderadar.be blijkt voor de toestand tijdens WOII een belangrijke bron van informatie in Limburg, hetgeen niet van toepassing is voor het projectgebied. Het kadasterplan werd opgevraagd via de publieke cadgis viewer van de federale overheid (https://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE).

In eerste instantie werden zoveel mogelijk cartografische en bibliografische gegevens betreffende het projectgebied bekeken, samen met het opvragen van zoveel mogelijk gegevens bij de projectontwikkelaars. Daarna hebben we getracht deze gegevens zo overzichtelijk mogelijk weer te geven door middel van tekst en kaarten die als bijlagen bij dit rapport zijn toegevoegd.

Alle nodige informatie werd verzameld via het internet en bibliografische bronnen. De bouwplannen voor een bouwvergunning werden aangereikt door het architectenbureau en door de opdrachtgever. De kaarten die als bijlagen zijn toegevoegd, zijn gemaakt of bewerkt met de software QGIS 3.16.

2 Assessmentrapport

2.1 Landschappelijke ligging

Deze paragraaf overloopt beknopt de landschappelijke context van het projectgebied. De aandacht wordt voornamelijk gevestigd op de aardkundige en hydrografische situering, de fysisch geografische context, de bodemtypologie en de algemene topografie.

Het projectgebied is gelegen te Dadizele, een deelgemeente van de gemeente Moorslede (prov. West-Vlaanderen). Dadizele situeert zich in de archeoregio van de Zandleem- en Leemstreek op de overgang tussen het Land van Roeselare – Kortrijk in het noorden en de Rug van Westrozebeke in het zuiden. De deelgemeente vormt één van de talrijke verspreide hoop- of kerndorpen, typerend voor de streek. Opvallend is de ligging van de deelgemeente op de flank van een hoger gelegen zone in het landschap. Tussen de Azalealaan en de Ridder Janlaan situeert zich het kasteel Mariënstede met bijhorend parkdomein. Het neogotische kasteel werd aan het begin van de 19de eeuw aangelegd op de locatie van de voormalige waterburcht uit de 15de eeuw van de Heren van Dadizele, bestaande uit een opper- en neerhof.⁴ Landschappelijk gezien situeert het projectgebied zich op de overgang tussen een lager gelegen zone, de vallei van de Heulebeek, en een hoger gelegen zone, een uitloper van het interfluvium tussen de kustvlakte (IJzer) en de Leievallei (Leie).⁵ De van het westen naar oosten stromende Heulebeek ontspringt te Zonnebeke, op de top van het interfluvium en mondt nabij Kuurne uit in de Leie. Het projectgebied kent van het noordoosten naar het zuidwesten een hoogte tussen ca. 20,69 m en 24,3 m +TAW en van het zuidoosten naar het noordwesten een hoogte tussen ca. 23,92 m en 33,11 m +TAW (zie Fig. 1.25). De Heulebeek vormt op ca. 18,49 m +TAW het laagst gelegen punt in het landschap. Vanaf beide uiteinden van de Geluwestraat helt het projectgebied geleidelijk aan af, via het kruispunt tussen de Azalealaan en de Geluwestraat, de Azalealaan, de Sperrestraat en de Mandellaan, in de richting van de Heulebeek. Het hoger gelegen deel van de Azalealaan, de gehele Ridder Janlaan en Geluwestraat maken deel uit van een gradiëntzone. De locatie van de voormalige waterburcht lijkt eveneens niet willekeurig te zijn gekozen. Door haar ligging kon deze de vallei van de Heulebeek, ingesloten tussen de uitlopers van het interfluvium, in grote mate domineren.

De grondverbeteringszone (zie Fig. 1.26 en Fig. 1.27) kent een hoogte tussen ca. 26,20 m en 27,96 m +TAW. De zone voor grondverbetering is gelegen op de overgang van een hoger naar een lager gelegen zone (flank). Derhalve helt de grondverbeteringszone geleidelijk aan af van het zuidwesten naar het noordoosten. De afstand (in vogelvlucht) van de grondverbeteringszone tot de Heulebeek bedraagt 1,2 km. Gezien de landschappelijke ligging van de grondverbeteringszone is deze met zekerheid gelegen binnen een gradiëntzone.

⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: Dadizele [online] <https://id.erfgoed.net/themas/13726> (Geraadpleegd op 18-07-2022).

⁵ Denis 1992.

De meeste kampementen van jager-verzamelaars kunnen verwacht worden in de zogenaamde gradiëntzone, die zich uitstrekt vanaf de gradiënt (de grens tussen 'lage/natte' en 'hoge/droge' bodems) tot ca. 200 à 250 m in het droge deel. Een verklaring voor deze relatie moet worden gezocht in de volgende factoren:

- Landschappelijke gradiënten worden gekenmerkt door het op korte afstand van elkaar voorkomen van een grote verscheidenheid aan vegetatie-typen. Dit brengt voor jager-verzamelaars met zich mee dat op dergelijke locaties een grote verscheidenheid aan voedselbronnen op korte afstand voorhanden is in de vorm van planten en dieren.
- Rivier- en beekdalen vormden markante en goed herkenbare elementen in het door bossen gedomineerde landschap. Met name in het Laat Paleolithicum en Mesolithicum vormden de dalen de belangrijkste transportroutes.
- Langs eroderende oevers van rivieren en beken kunnen vuursteenhoudende terrasafzettingen aan het daglicht treden. In een begroeid zandlandschap kan een dergelijke ontsluiting een belangrijke bron van vuursteen zijn.
- Water geldt als constante en betrouwbare voedselbron door de aanwezigheid van vis.
- De nabijheid en bereikbaarheid van (drink-)water.

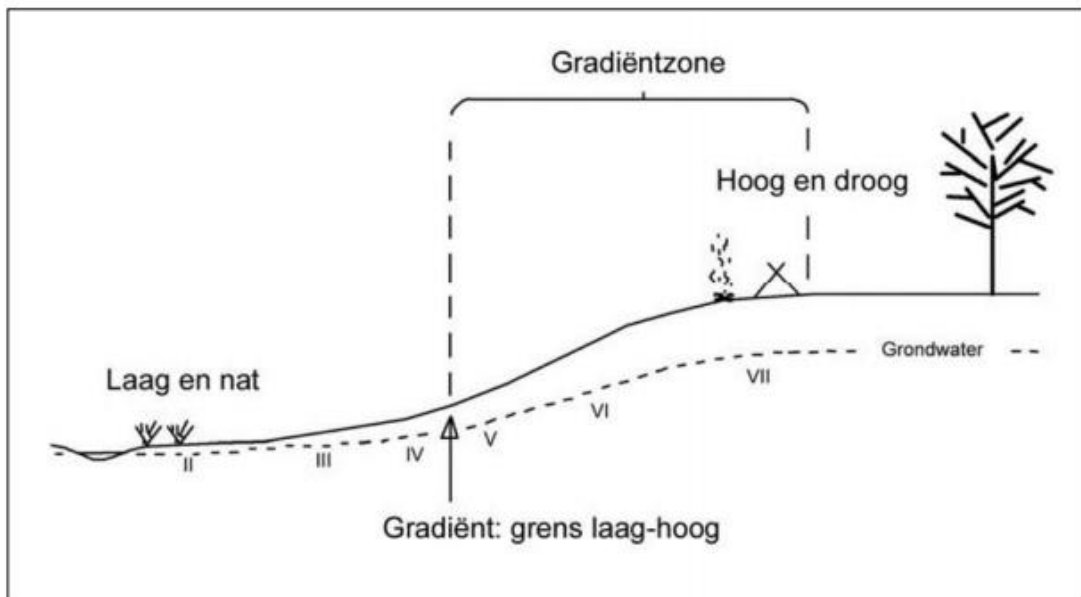

Fig. 1.24: Het Schema van de gradiëntzone.

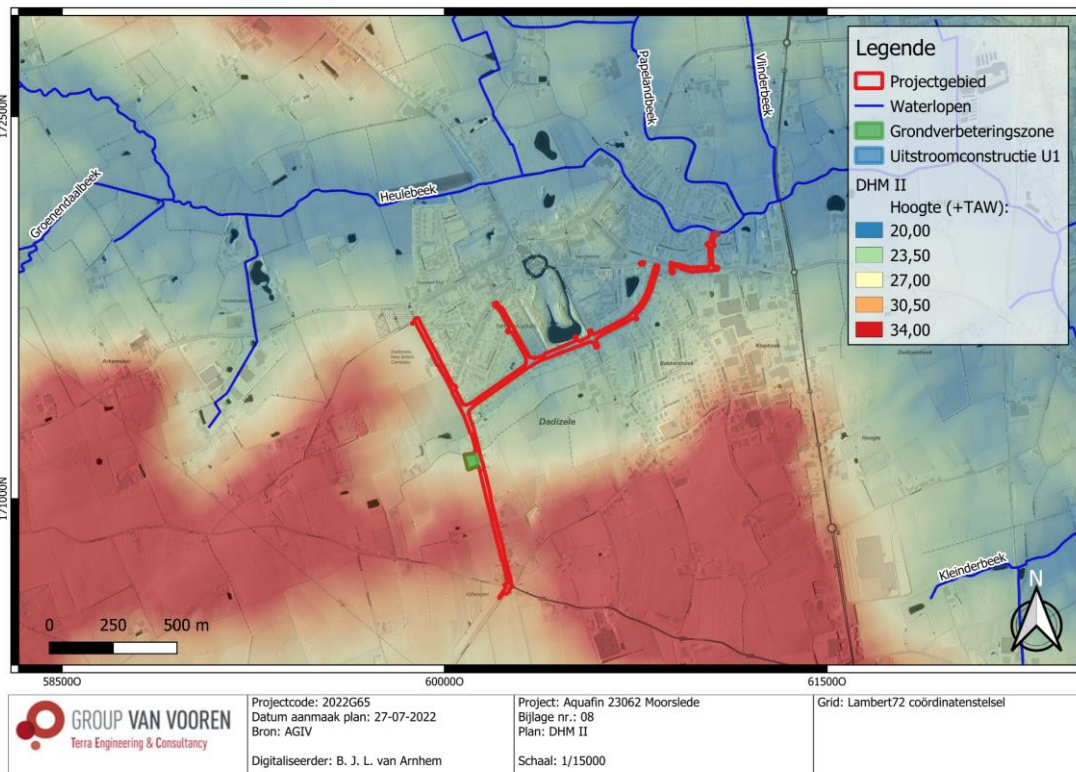

Fig. 1.25: Digitaal hoogtemodel (DHM II) met situering van het projectgebied (© AGIV).

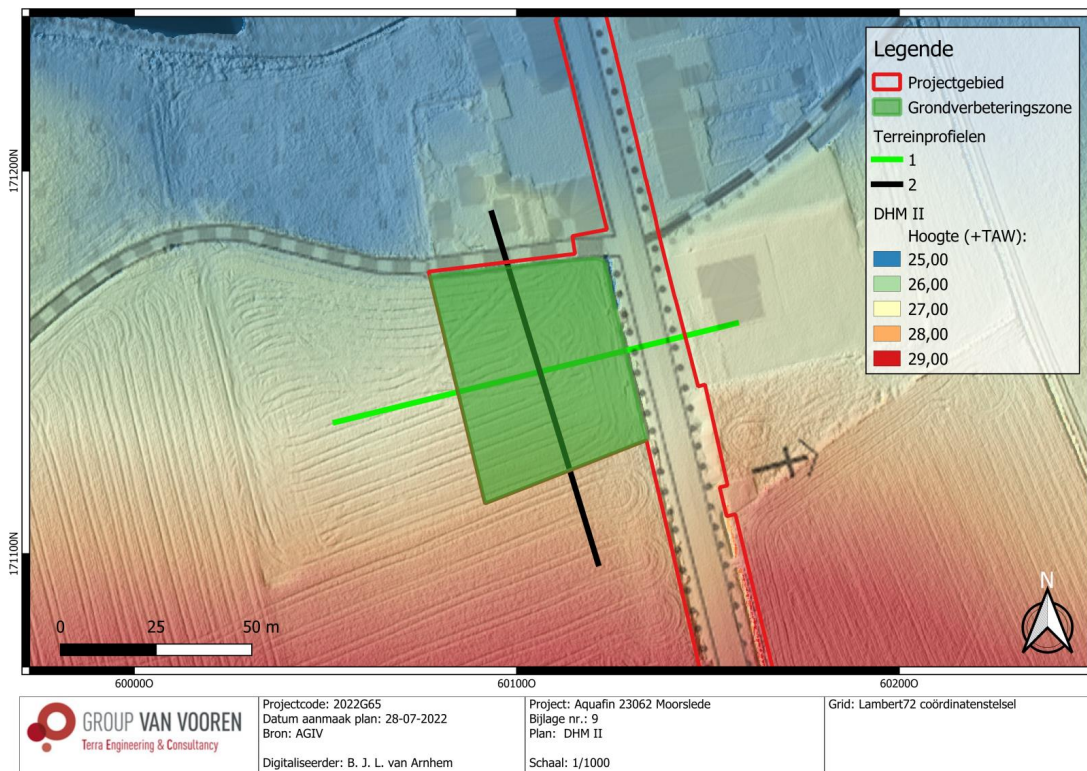

Fig. 1.26: Gedetailleerd digitaal hoogtemodel (DHM II) met situering van het projectgebied en de grondverbeteringszone, alsook de terreinprofielen 1 (ZW-NO) en 2 (NW-ZO) (© AGIV).

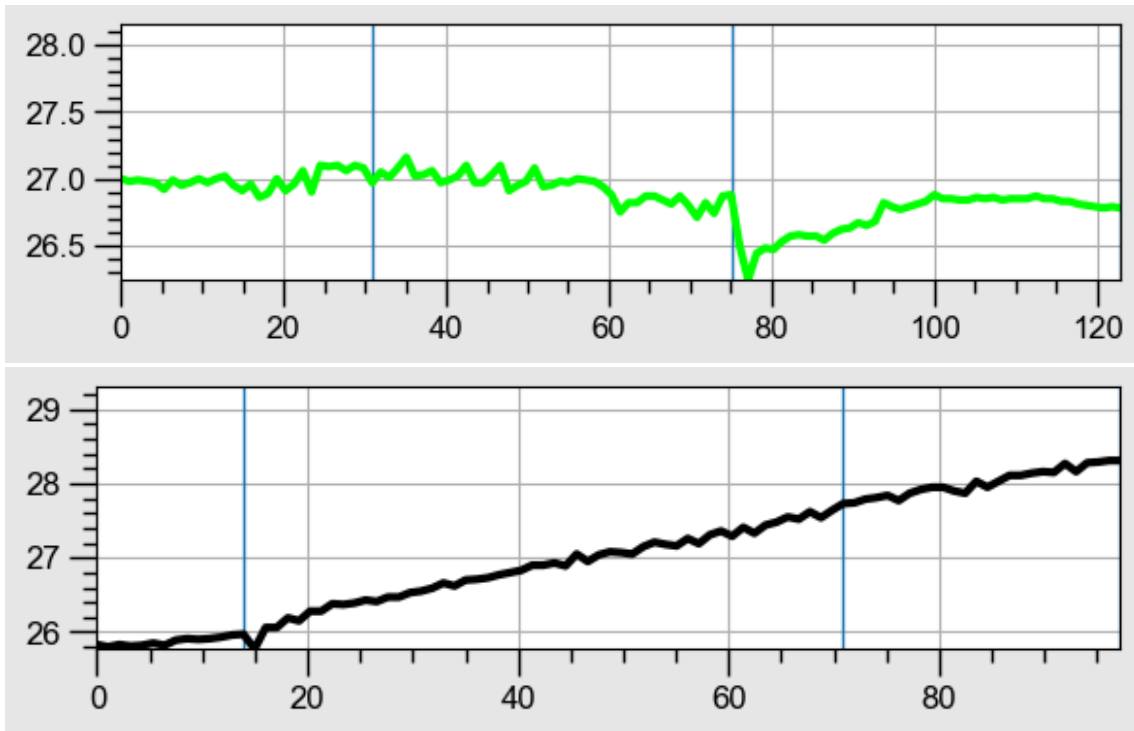

Fig. 1.27: Terreïnprofiel 1 (ZW-NO) en 2 (NW-ZO).

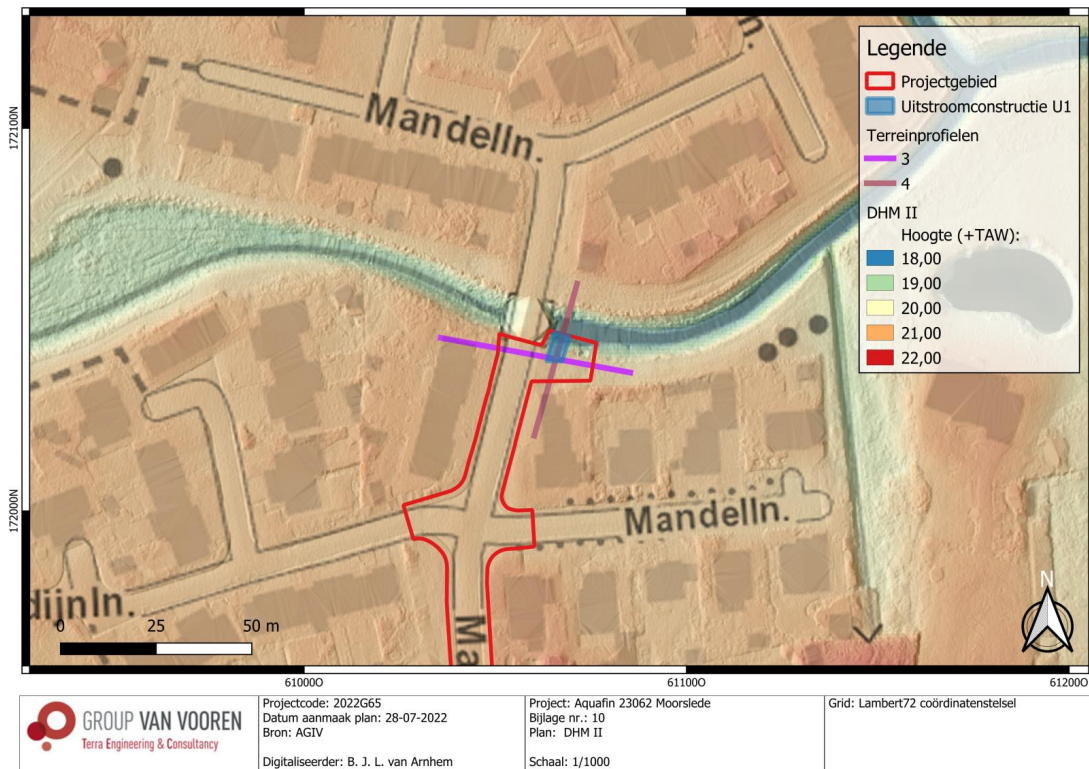

Fig. 1.28: Gedetailleerd digitaal hoogtemodel (DHM II) met situering van het projectgebied en de uitstroombouw U1, alsook de terreïnprofielen 3 (NW-ZO) en 4 (NO-ZW) (© AGIV).

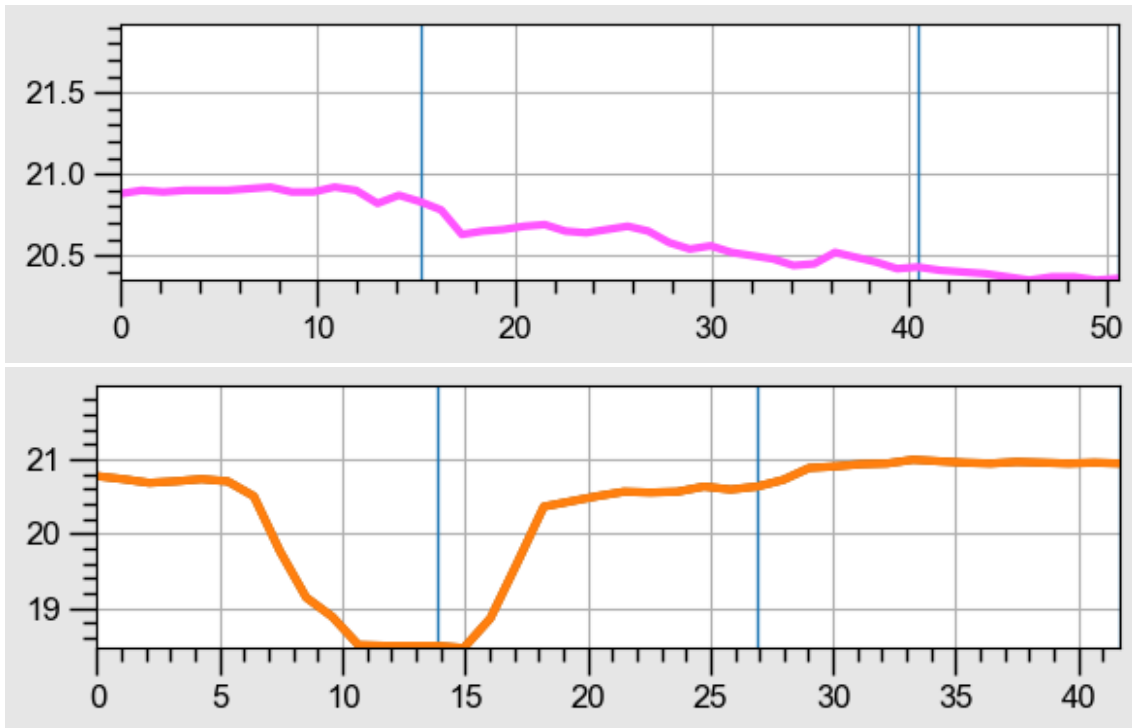

Fig. 1.29: Terreinprofiel 3 (NW-ZO) en 4 (NO-ZW).

2.1.1 Tertiair- en quartairgeologie

De databank van de DOV werden geraadpleegd voor de tertiair- en quartairgeologische gegevens. Hieruit blijkt het volgende:

Volgens de **Tertiairgeologische kaart** (zie Fig. 1.30) van België komen binnen het projectgebied in het noordoosten en het centrale gedeelte afzettingen van het **Lid van Moen** (KoMo) voor. Ter hoogte van het noordwestelijk en het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied zijn afzettingen van het **Lid van Aalbeke** (KoAa) aanwezig.

Afzettingen van **Lid van Moen** (KoMo) zijn opgebouwd uit kleihoudende, grijze klei tot silt, waarin op regelmatige basis kleilagen en fossielen, zoals *Nummulites Planatus*, voorkomen.

Afzettingen van het **Lid van Aalbeke** bestaan uit glimmerhoudende, donker grijze tot blauwe klei.

Op de **Quartairgeologische kaart** (zie Fig. 1.31) staat het projectgebied gekarteerd ter hoogte van type **3a** in het noordoosten, nabij de Heulebeek, type **3** in het noorden en het centrale gedeelte en type **1** in het zuidwesten en het zuiden.

Het profieltype **3a** wijst op de aanwezigheid van fluviatiele afzettingen uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), die afgedekt worden door eolische afzettingen (zand tot silt) uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen, bestaande uit zand tot zandleem in het noordelijke en het centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen, gevolg door fluviatiele afzettingen (organochemisch en primair inclus), afzettingen uit het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal (Laat-Weichseliaan). De voorgaande, twee karteereenheden

zijn respectievelijk mogelijk afwezig of ontbreken mogelijk in sommige delen van de beekvalleien buiten de Vlaamse Vallei en haar uitlopers.

Het type **3** verwijst naar het voorkomen van fluviatiele afzettingen uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), die afgedekt worden door eolische afzettingen (zand tot silt) uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen, bestaande uit zand tot zandleem in het noordelijke en het centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen. De laatste karteereenheid is mogelijk afwezig.

Het profieltype **1** duidt op de aanwezigheid van eolische afzettingen (zand tot silt) uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen, bestaande uit zand tot zandleem in het noordelijke en het centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.

De **Quartairprofieltypenkaart** (zie Fig. 1.32) bevestigt de reeds aangehaalde, geologische opbouw van Quartair, maar geeft een nog gedetailleerder beeld van deze ter hoogte van het projectgebied. Zo komen ter hoogte van het projectgebied volgens de Quartairprofieltypenkaart van het noordoosten naar het zuidwesten het profieltype **29a**, **50**, **29** en **8** voor.

Bij het profieltype **29a** wordt leem uit het Saaliaan, afgedekt door het onderste zandig complex uit het Weichseliaan, gevolgd door het bovenste zandige complex uit het Weichseliaan en alluvium uit het holoceen.

Het type **50** wijst op de aanwezigheid van leem uit het Saaliaan die afgedekt wordt door het onderste zandig complex uit het Weichseliaan, gevolgd door het bovenste zandige complex uit het Weichseliaan en niveo-fluviaal en fluvio-eolisch zand uit het Tardiglaciaal.

Het profieltype **29** duidt op het voorkomen van leem uit het Saaliaan die afgedekt wordt door het onderste zandig complex uit het Weichseliaan, gevolgd door het bovenste zandige complex uit het Weichseliaan en niveo-fluviaal en fluvio-eolisch zand uit het Tardiglaciaal.

Bij het type **8** wordt leem uit het Saaliaan bedekt door een eolische zandpakket uit het Weichseliaan.

Een correlatie van de Quartairgeologische kaart met gegevens van de **Quartairdikte kaart** (zie Fig. 1.33) vormt een interessante aanvulling op de reeds aangeleverde informatie. Ter hoogte van het projectgebied kent het Tertiair een diepte tussen ca. 15,26 m -mv., in de Mandellaan, nabij de Heulebeek en ca. 0,60 m -mv. in het zuidelijk deel van de Geluwestraat. Op een grote(re) afstand (ca. 1,6 km) ten noordwesten van het projectgebied dazomen de Tertiairafzettingen.

Samengevat bevindt het hoger gelegen deel van het projectgebied, zijnde de Azalealaan, vanaf het kruispunt met de Remi Dewittestraat en de Menenstraat, de Ridder Janlaan en de Geluwestraat, alsook de grondverbeteringszone zich binnen een gradiëntzone. Landschappelijk, situeert het projectgebied zich op overgang tussen de lager gelegen vallei van de Heulebeek en een hoger gelegen uitloper van het interfluvium tussen de kustvlakte en de Leievallei. Door de ligging van het projectgebied op de flank van het interfluvium kunnen zowel alluviale als colluviale afzettingen verwacht worden. Een aanname dewelke door de bodemkaart wordt bevestigd. Voor het aantreffen van artefactensites uit de Prehistorie is vooral het hoger gelegen deel van het projectgebied (Azalealaan, de Ridder Janlaan, de Geluwestraat

en de grondverbeteringszone) gunstig tot zeer gunstig gelegen. Ook al kan men de afwezigheid hiervan in de lager gelegen delen van het (paleo)landschap niet met zekerheid uitsluiten.

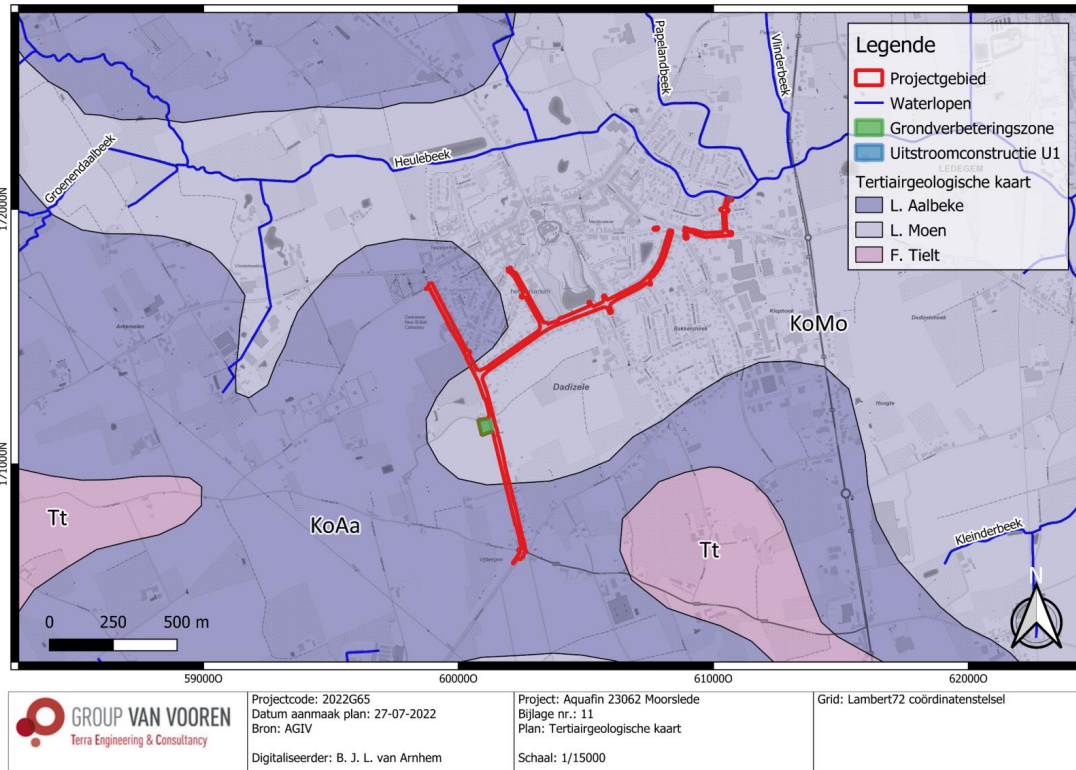

Fig. 1.30: Het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (© DOV).

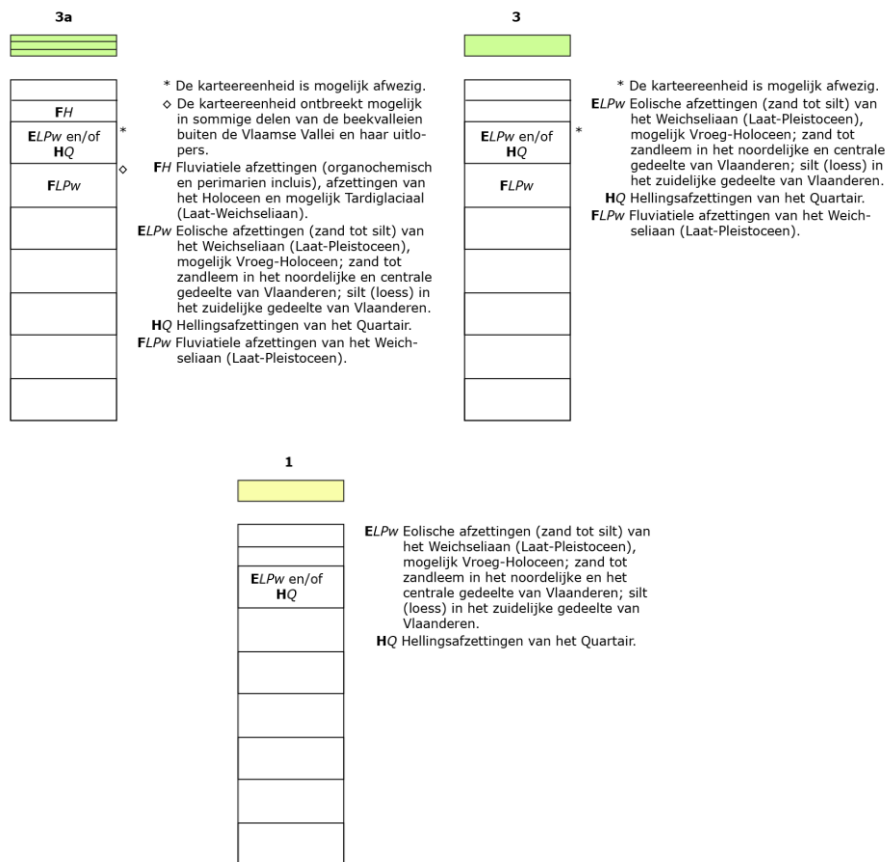
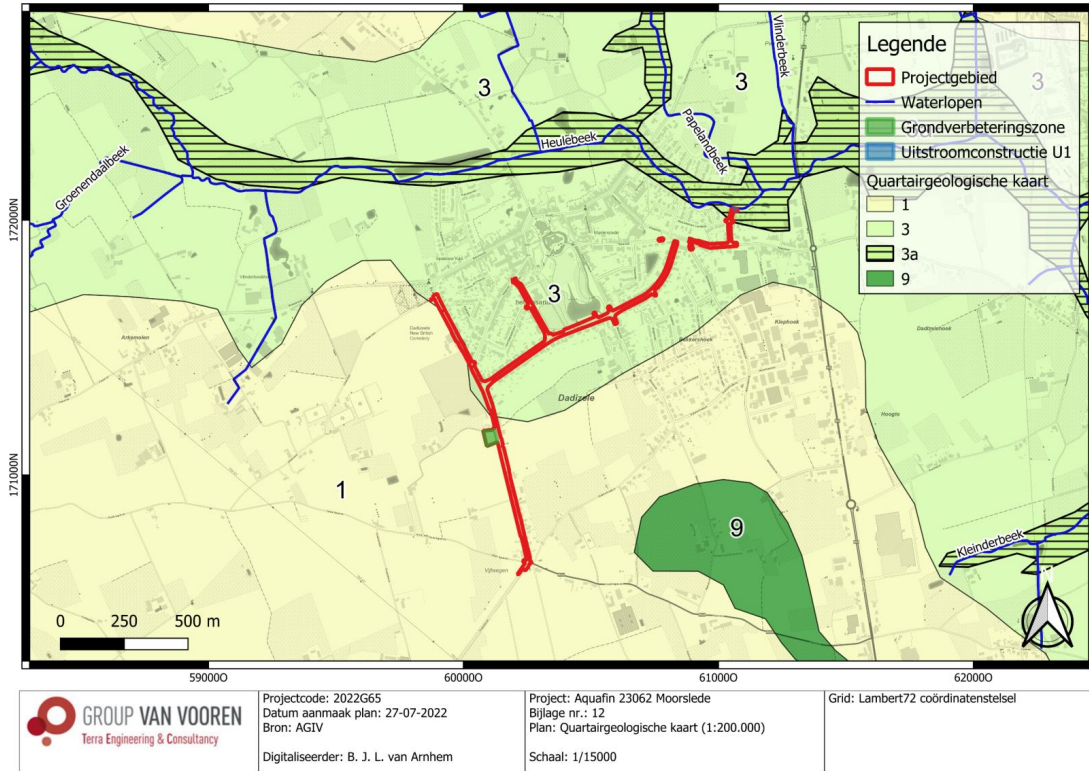
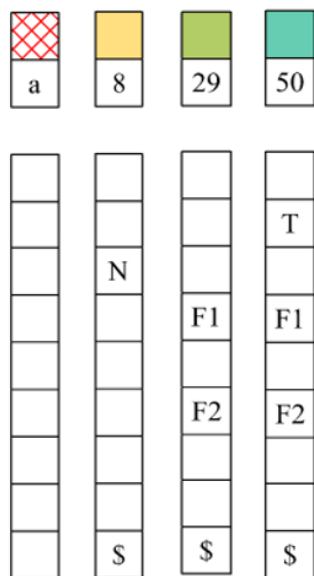
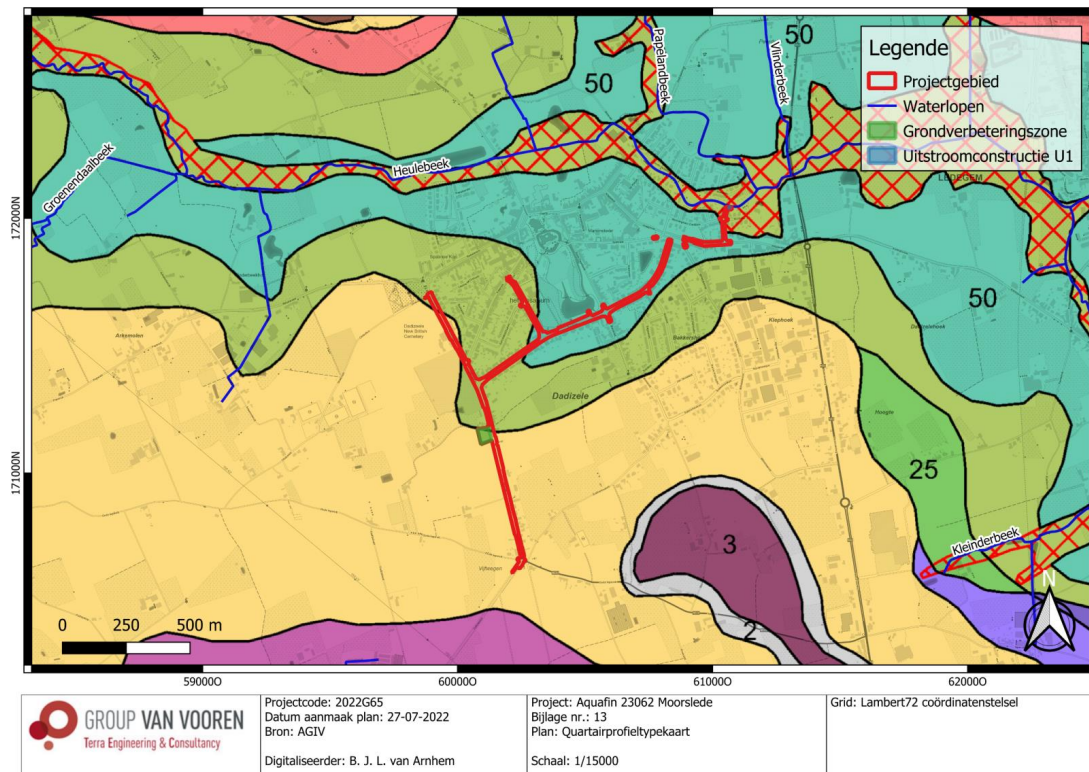

Fig. 1.31: Quartaargeologische kaart met situering van het projectgebied (© DOV).

LITHOSEQUENTIES

a	Holoceen alluvium
c	Holoceen hellingssediment
T	Tardiglaciaal niveo-fluviaal en fluvio-eolisch lemig zand
t	Tardiglaciaal zandig of kleilig leem
n1	Weichseliaan bovenste leempakket
N	Weichseliaan eolisch zandpakket
n2	Weichseliaan onderste leempakket
p	Weichseliaan hellingssedimenten
F1	Weichseliaan bovenste zandige complex
f	Weichseliaan lemige complex
F2	Weichseliaan onderste zandige complex
E	Eemiaan fluviale sedimenten
S	Saaliaan leem
Y	Pre-Saaliaan terrasafzettingen
Hh	Diachroon hellingssediment
RD	Diachroon dagzomend hellingssediment
s	Tertiair substraat

Fig. 1.32: Quartairprofieltypekaart met situering van het projectgebied (© DOV).

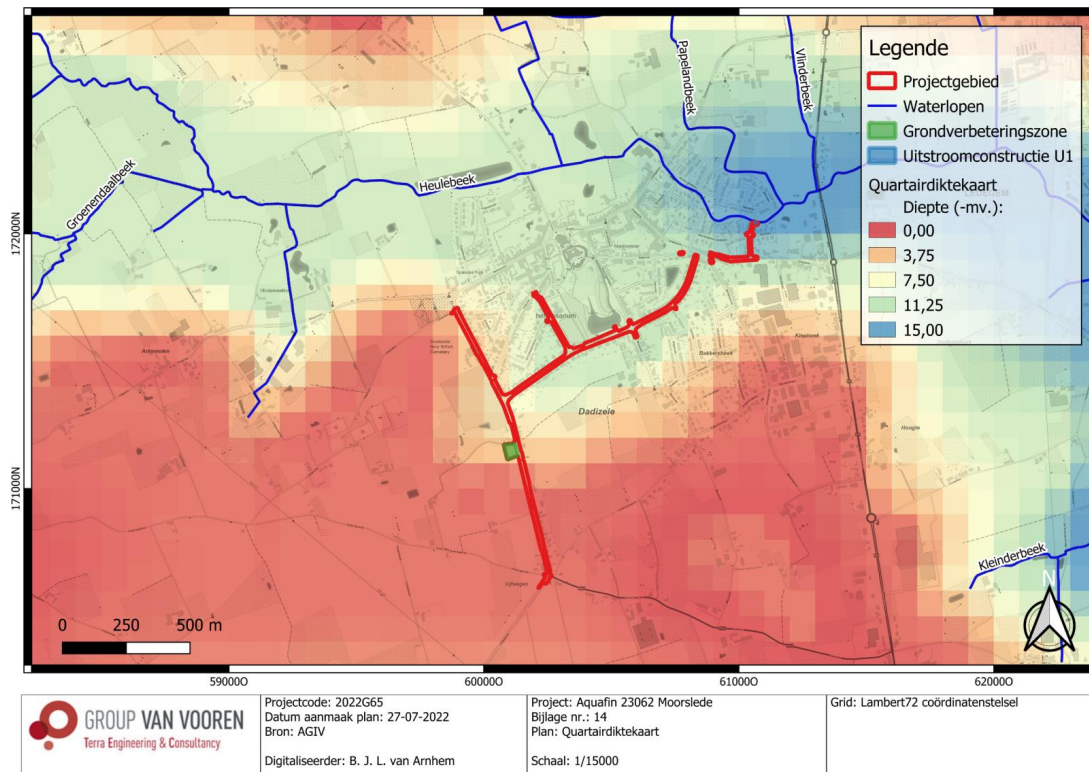

Fig. 1.33: Quartaardiktekaart met situering van het projectgebied (@ DOV).

2.1.2 Bodemkaart

Binnen het projectgebied komen volgens de **Bodemkaart** van Vlaanderen (zie Fig. 34) volgende bodemseries voor:

- een matige gleyige kleibodem zonder profiel (**Edp**)
- een matig natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont (**Pdc**)
- bebouwde zones (**OB**)
- een matig natte zandleembodem zonder profiel (**Ldp**)
- een droge lemige zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont (**Sbc**)
- een matig droge lichte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont (**Pcc**)
- een sterk gleyige kleibodem zonder profiel (**Eep**)
- een natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont en klei op een geringe diepte (**u-Lhc**).

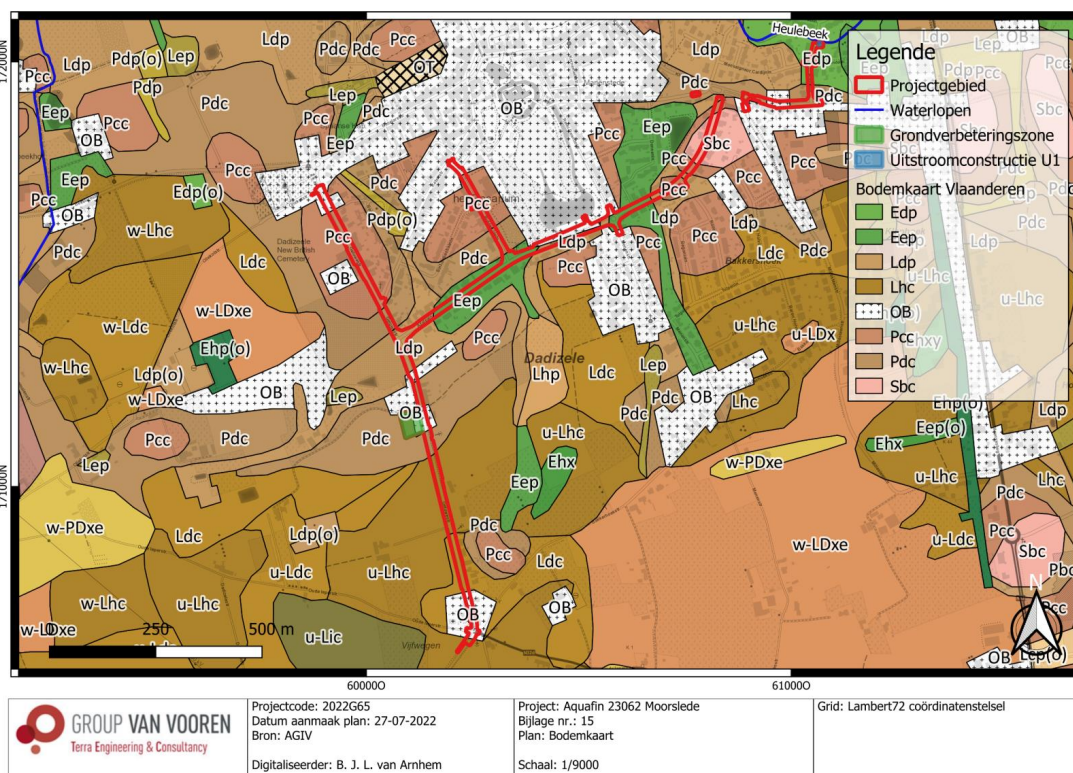

Fig. 1.34: Bodemkaart met situering van het projectgebied (@ DOV).

2.2 Historische beschrijving van het onderzoeksgebied

In deze paragraaf wordt een historische beschrijving opgenomen van het project- en onderzoeksgebied, met in een tweede paragraaf illustraties van relevante historische kaarten, plannen en eventueel iconografisch bronmateriaal.

2.2.1 Historiografische bronnen⁶

Onder het Middelnederlandse *Dadingisila* wordt Dadizele voor het eerst vermeld in een oorkonde van de Abdij van Hasnon uit 1147. Hierbij zou de naam *Dadingisila* verwijzen naar de "woning van *Dadi* of *Dado*". De heerlijkheid Dadizele maakte tijdens de Middeleeuwen deel uit van de Roede van Menen, die op haar beurt een onderdeel vormde van de Kasselrij van Kortrijk. Het toenmalige Dadizele bestond uit verschillende lenen die bestuurd werd door een Baljuw en een schepbank. Tussen de 12de en 15de eeuw was de heerlijkheid in het bezit van de familie Van Dadizele. Nadien kwam Dadizele in het bezit van de familie de Croix (1500-1789). De parochie Dadizele viel achtereenvolgens onder het Bisdom van Doornik (1147-1559), gevolgd door het bisdom van Ieper, van Gent (1801-1834) en van Brugge (1834-heden). De talrijke kapellen, die vandaag in het Dadizelense straatbeeld terug te vinden zijn, verwijzen naar de rol van Dadizele als een belangrijk bedevaartsoord voor Onze-Lieve-Vrouw. De twee bestaande omgengingen werden reeds in de 14de eeuw meermaals vermeld in historische bronnen.

⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: Dadizele [online] <https://id.erfgoed.net/themas/13726> (Geraadpleegd op 18-07-2022).

Aan het einde van de 16de eeuw werd Dadizele het slachtoffer van de Tachtigjarige oorlog (1568-1648). Hierbij werd de toenmalige kerk geplunderd en vernield. Tijdens de 17de en de 18de eeuw zorgden de talrijke oorlogen en algemene economische crisis voor een verarming en leegloop van de streek.

Vanaf de 19de eeuw leidde een vernieuwing van de dorpskern tot een heropbloei van Dadizele en haar functie als bedevaartsoord. Tijdens de Eerste Wereldoorlog lag Dadizele op de grens tussen de frontzone en het achterland. Getuigen hiervan zijn de tot op heden bewaard gebleven, talrijke Duitse bunkers (zie Oliekotstraat) en de Britse militaire begraafplaats "New British Cemetery". In 1917 werd tijdens het eindoffensief de dorpskern van Dadizele zwaar geteisterd door de Britse artillerie. Hierbij werd vooral de basiliek van Dadizele zwaar getroffen, zijn functie als uitkijkpost van de Duitsers maakte dat deze sterk geïsoleerd werd door de Britten. De heropbouw van de basiliek duurde tot 1925. Op 26 mei 1940 betraden Duitse tanks de dorpskern van Dadizele. Het open landschap en het landelijk karakter maakte de regio in en rond Dadizele tot een ideaal opleidingsgebied voor Duitse tankbemanningen. Op 7 september 1944 wordt Dadizele bevrijd door de Geallieerden.

2.2.2 Historische cartografie

De oudst geraadpleegde historische kaart betreft de Fricx-kaart uit 1744. Op de Fricx-kaart is het onderzoeksgebied gelegen tussen *Dadiselle* in het noordoosten en *Becelar* in het zuidwesten. Ter hoogte van het onderzoeksgebied kunnen verschillende toponiemen worden waargenomen, verwijzende naar de nabijgelegen kapellen, zoals *N. D. Capel*, *Taulpe*, *S. Hubert*, *S. Jean Festu* en *Chap. De Guelberge*. Op een kleine afstand ten noordoosten van het projectgebied bevindt zich nabij de Geluwestraat, een waterplas, die op de kaart wordt aangeduid als *a Lacq Roque Aux Dominiquains d'Ypres*.

Zowel de Geluwestraat, de Kleppestraat, de Ridder Janlaan als (een deel van) de Azalealaan kennen een voorloper, die reeds op de Ferrariskaart (1771-1778) wordt afgebeeld (zie Fig. 1.35). Langsheen deze wegen bevinden zich veelal talrijke akkers en weilanden van een variabele omvang, die soms onderbroken worden door hoevestructuren met een bijgebouw, een erf, een tuin- en/of moestuinzone. Tussen de voorloper van de Ridder Janlaan en de voorloper van (een deel van) de Azalealaan situeert zich de kasteeltuin van het *Cha^{au}* of het kasteel van Dadizele. Verspreid kunnen nabij een kruispunt tussen twee of meer wegen kapellen, aangeduid op de kaart door middel van een Baltisch kruis, worden waargenomen.

Dezelfde situatie was op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840), de Popp-kaart (1842-1879) en de Vandermaelenkaart (1846-1854) zichtbaar, alsook de topografische kaarten uit de 19de eeuw en de eerste helft van de 20ste eeuw (zie Fig. 1.36 tot Fig. 1.41).

Vanaf de topografische kaart van 1969 en de luchtfoto van 1971 is een langzame uitbreiding van de Dadizelense dorpskern waarneembaar, allereerst, in de vorm van lintbebouwing langsheen het bestaande stratennetwerk, later, gevolgd door inbreidingen tussen oude of nieuw aangelegde straten (zie Fig. 1.42 tot Fig. 1.43). Op de luchtfoto van 1971 is de locatie van de uitstroomconstructie U1 gelegen te midden van een weiland langsheen de Heulebeek (zie Fig. 1.44). De op de luchtfoto van 1971 zichtbare weilanden ten noordwesten en zuidwesten van de uitstroomconstructie zijn op de luchtfoto van 1979-1990 reeds vervangen door verschillende nieuwe woonwijken in functie van de reeds aangehaalde dorpskernuitbreiding van Dadizele. Nabij de locatie van de geplande uitstroomconstructie U1 wordt de Mandellaan voorzien van een zijtak voor de bouw van een nieuwe verkaveling (zie Fig. 1.46 tot Fig. 1.47). Rondom de zijtak werden de aangrenzend gelegen gronden bouwrijp gemaakt, waaronder de locatie van

de uitstroomconstructie U1. Vermoedelijk heeft het bouwrijp maken van de locatie een (diepgaande) verstoring veroorzaakt van het aanwezige bodemarchief. De Azalealaan vormt een onderdeel van deze dorpsuitbreiding en verschijnt voor het eerst op de topografische kaart van 1971. De Mandellaan is pas op de topografische kaart van 1981 en 1989, alsook de luchtfoto van 1979-1990 zichtbaar (zie Fig. 1.45 tot Fig. 1.48). Op de verschillende luchtfoto van 1995 tot 2012 kan een verdere uitbreiding van de dorpskern waargenomen worden (zie Fig. 1.49 tot Fig. 1.57).

Op de luchtfoto van 2005-2007 verschijnen voor het eerst de twee putdeksels van het overstort aan de Heulebeek.. Het verschijnen van de twee putdeksels toont aan dat de aanleg van het overstort tussen 2005 en 2007 heeft plaatsgevonden. Het overstort O1 betreft een L-vormige betonconstructie met een V-vormige opening die uitgeeft op de Heulebeek. De putdeksel bevinden zich aan het uiteinde van het overstort en dienen ter onderhoud en nazicht van het overstort. Bij de aanleg van het L-vormige overstort is het aanwezige bodemarchief onderhevig geweest aan één of meerdere (diepgaande) bodemingrepen. Een dergelijk bodemstort wordt immers aangelegd binnen een op diepte gebrachte werkput. Zodoende mag aangenomen worden dat binnen deze werkput het gelegen bodemarchief tot op diepte van het overstort verstoord is.

De heraanleg van het kruispunt tussen de Klepestraat, de Millesteenstraat, de Azalealaan en de Sperredreef kan op de luchtfoto van 2012 (zomeropname) worden waargenomen. De huidige situatie is pas zichtbaar op de luchtfoto van 2013 (zie Fig. 1.58).

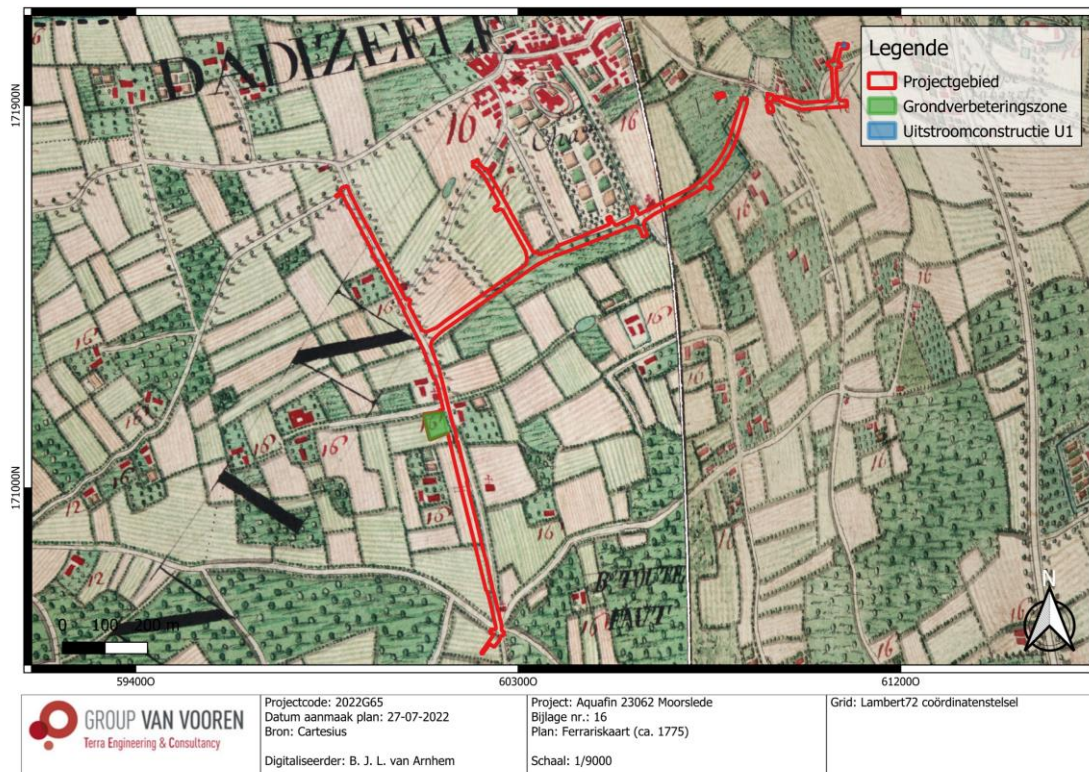

Fig. 1.35: Ferrariskaart (ca. 1775) met een situering van het projectgebied (© AGIV).

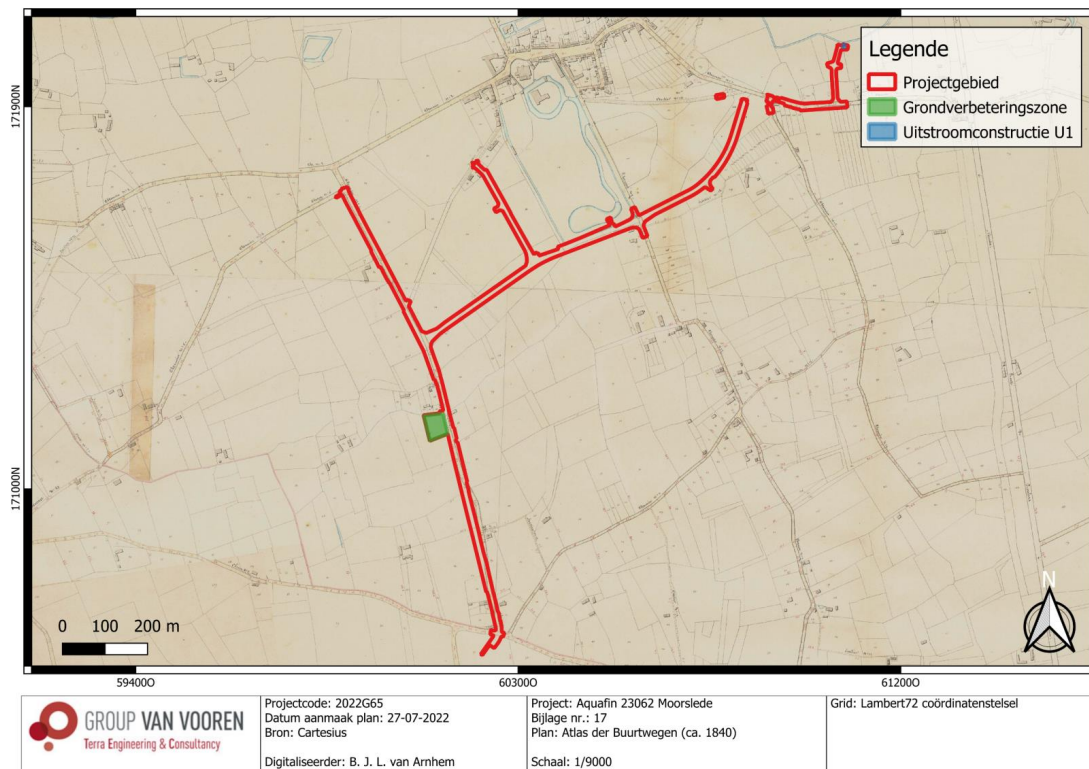

Fig. 1.36: Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) met een situering van het projectgebied (© AGIV).

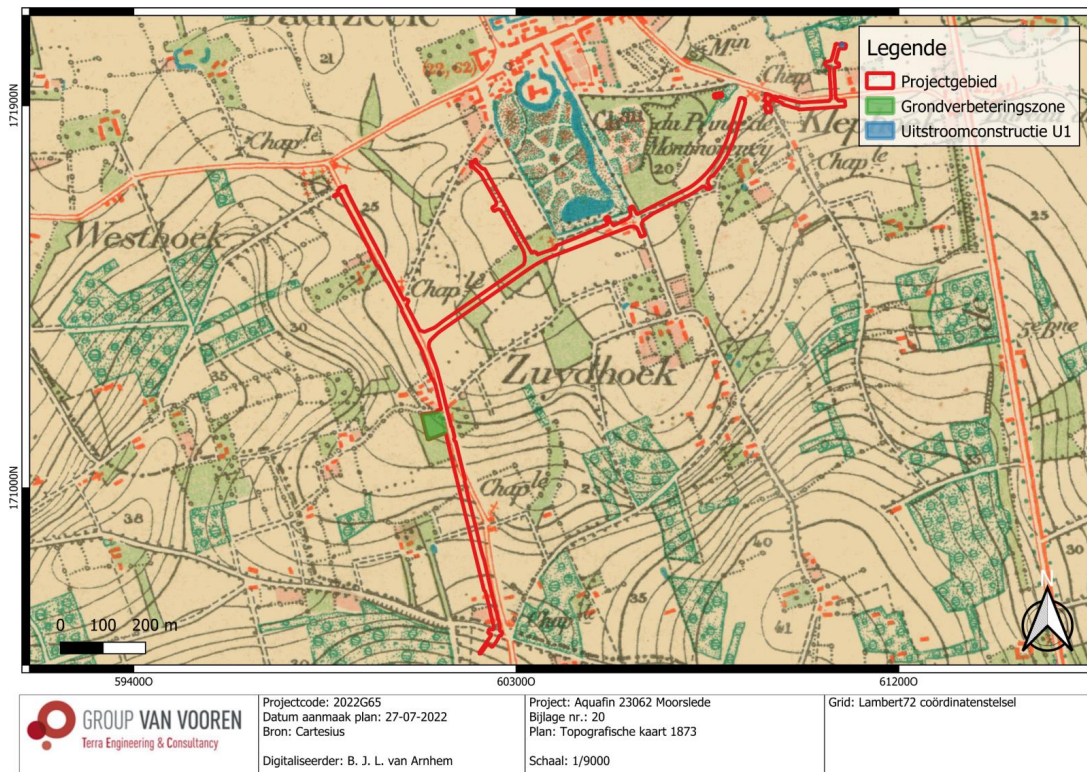

Fig. 1.39: Topografische kaart (1873) met een situering van het projectgebied (© Cartesius).

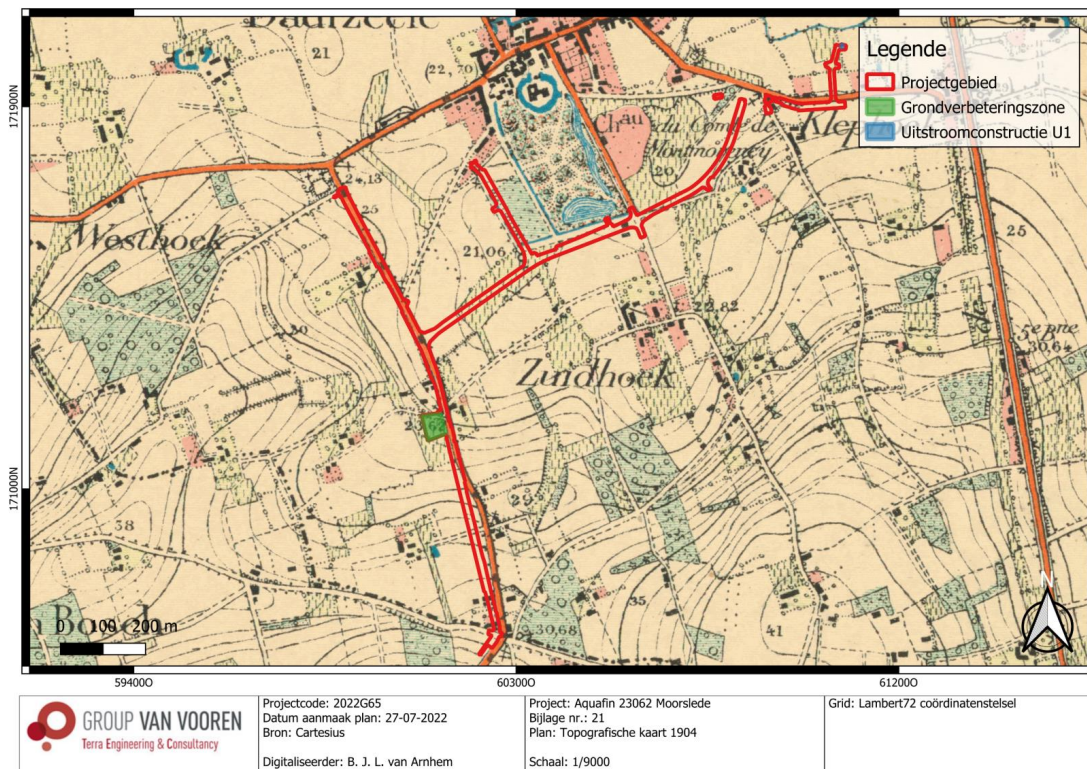

Fig. 1.40: Topografische kaart (1904) met een situering van het projectgebied (© Cartesius).

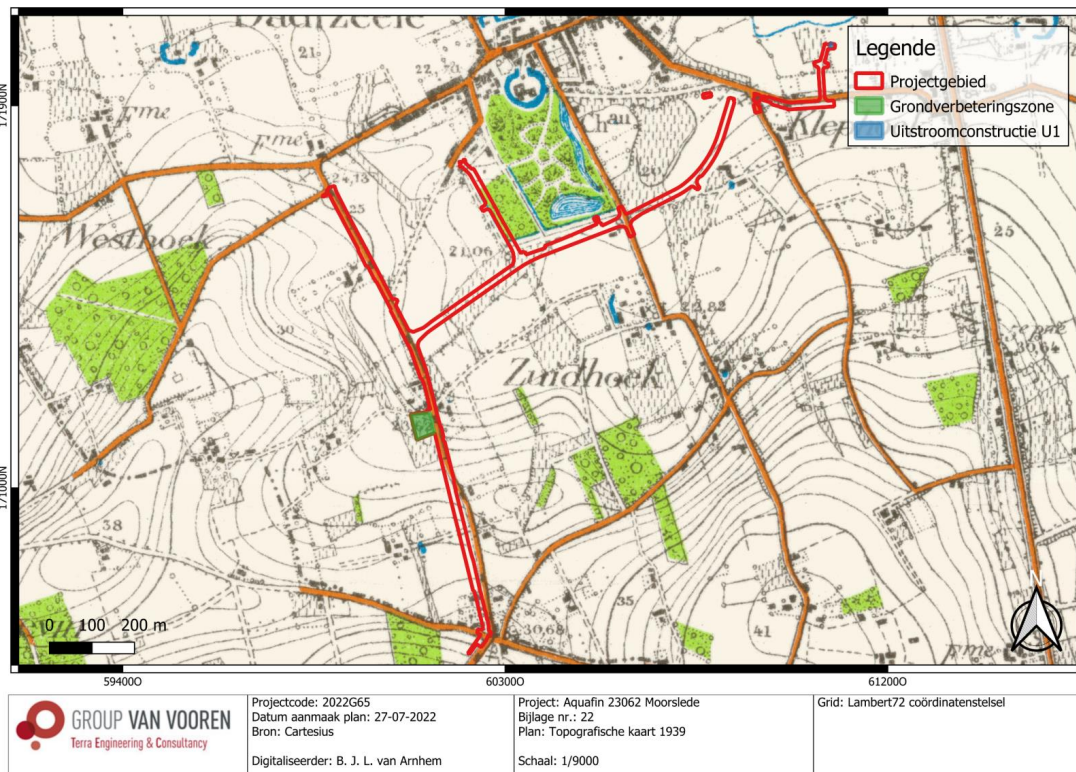

Fig. 1.41: Topografische kaart (1939) met een situering van het projectgebied (© Cartesius).

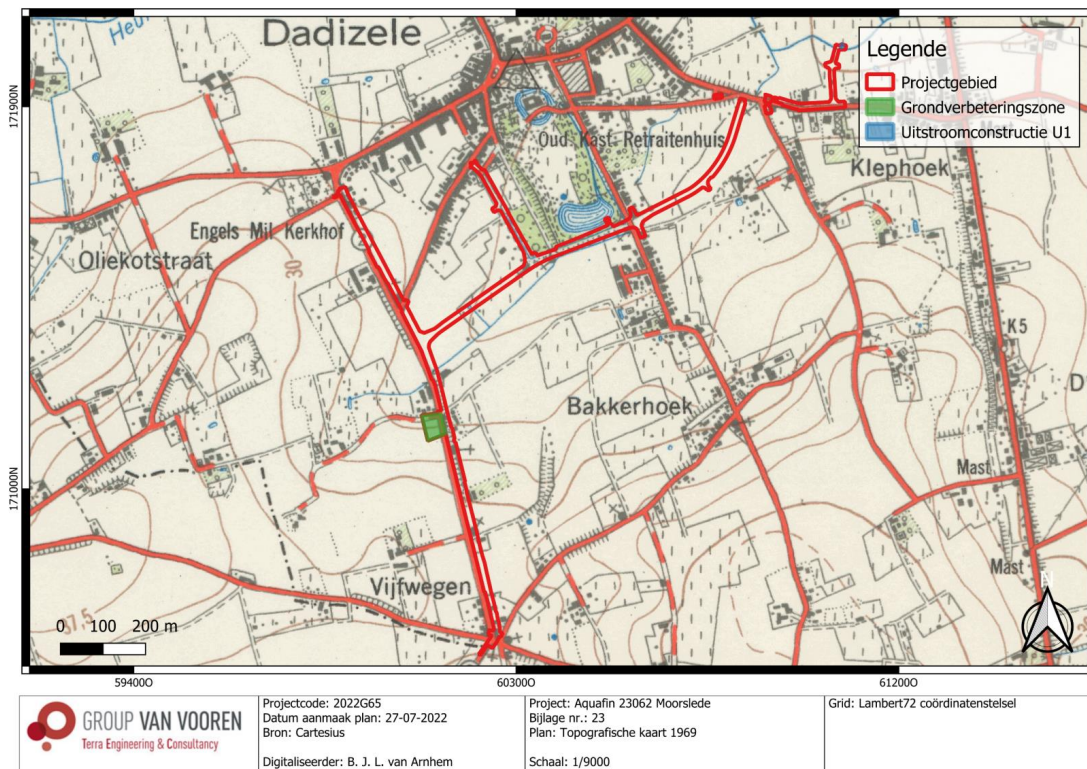

Fig. 1.42: Topografische kaart (1969) met een situering van het projectgebied (© Cartesius).

Fig. 1.43: Luchtfoto 1971 met situering van het projectgebied (@ AGIV).t

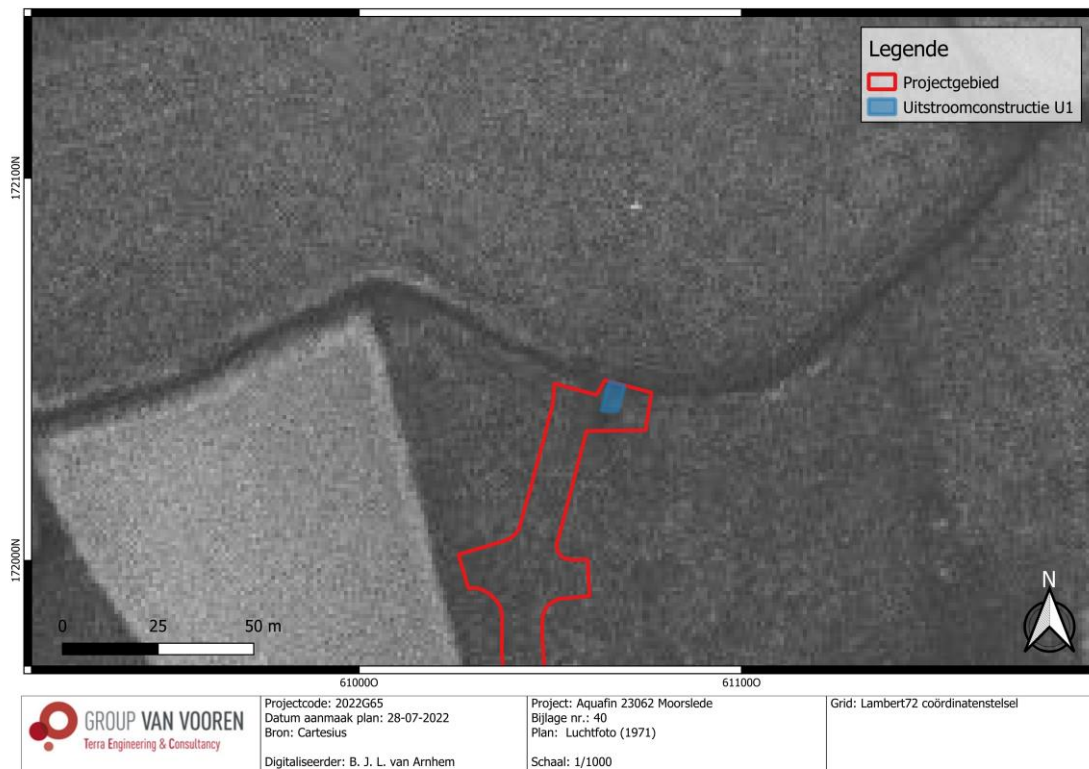

Fig. 1.44: Luchtfoto 1971 met situering van het projectgebied en de locatie van de uitstroomconstructie U1 (@ AGIV).

Fig. 1.45: Topografische kaart (1981) met situering van het projectgebied (© Cartesius).

Fig. 1.46: Luchtfoto (1979-1990) met situering van het projectgebied (© AGIV).

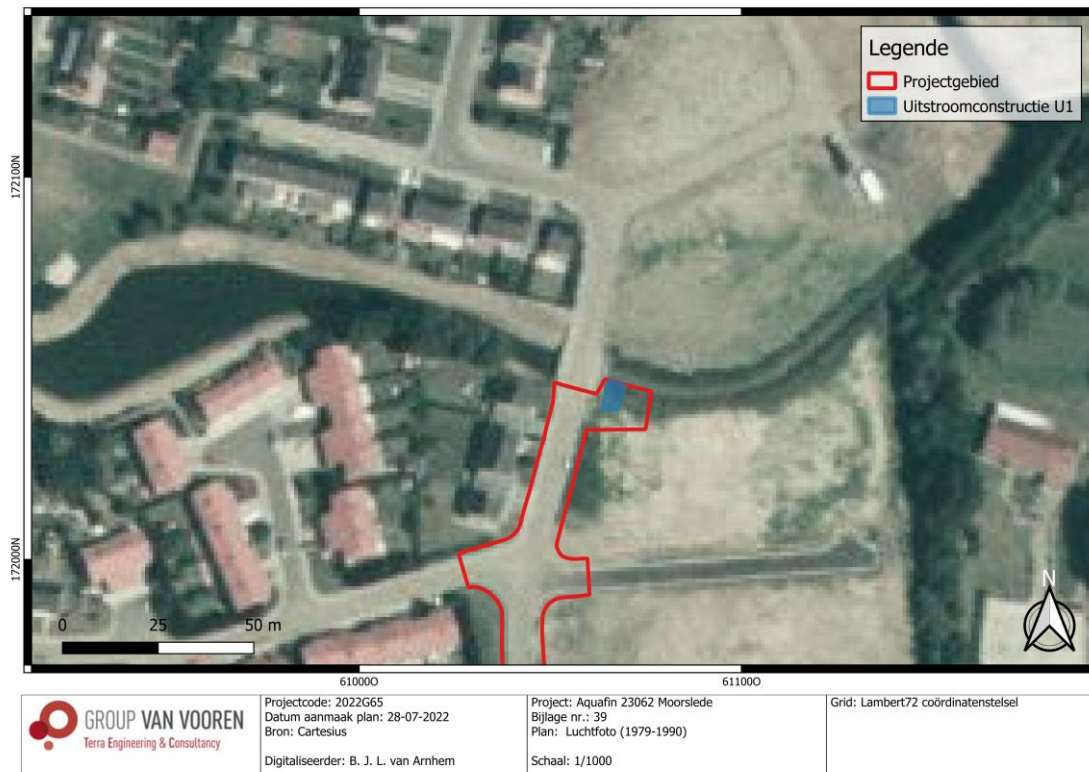

Fig. 1.47: Luchtfoto (1979-1990) met situering van het projectgebied en de locatie van de uitstroombouw U1 (@ AGIV).

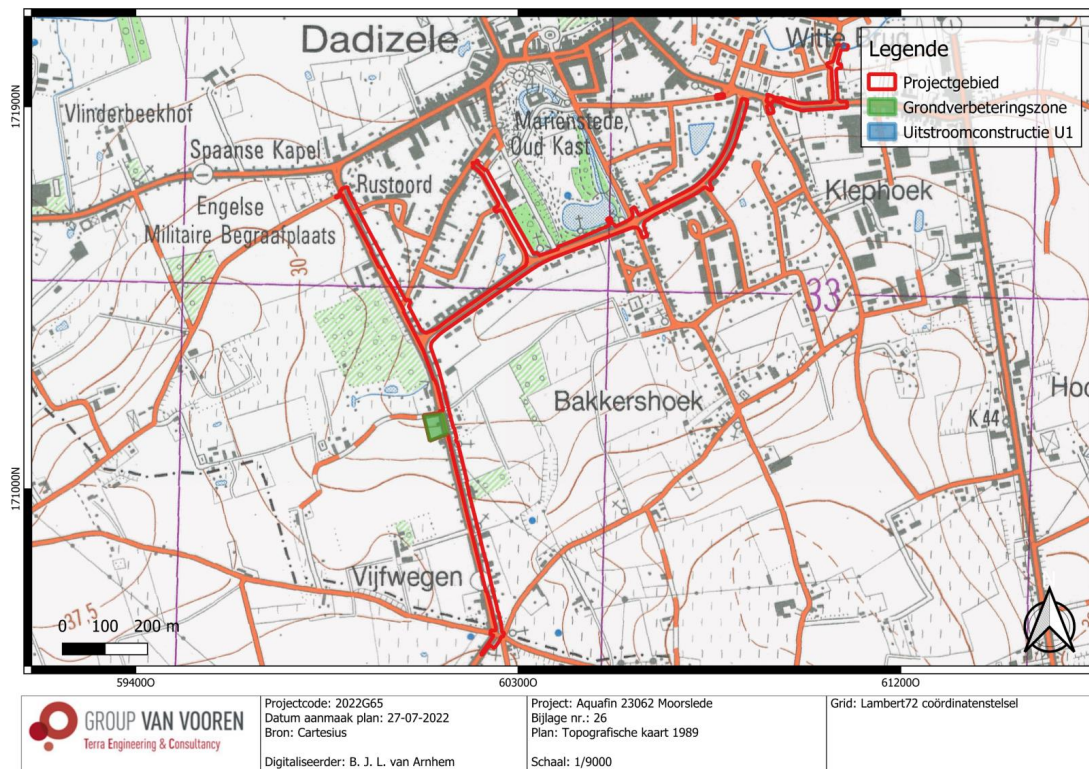

Fig. 1.48: Topografische kaart (1989) met een situering van het projectgebied (@ Cartesius).

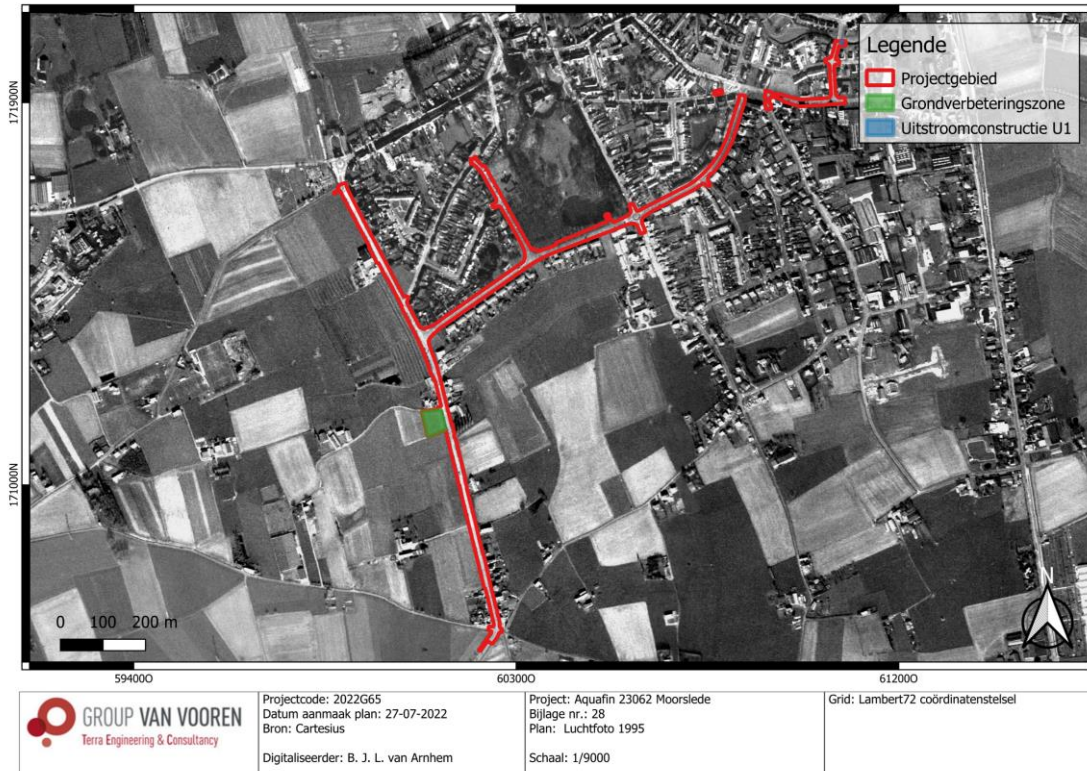

Fig. 1.49: Luchtfoto (1995) met een situering van het projectgebied (@ Cartesius).

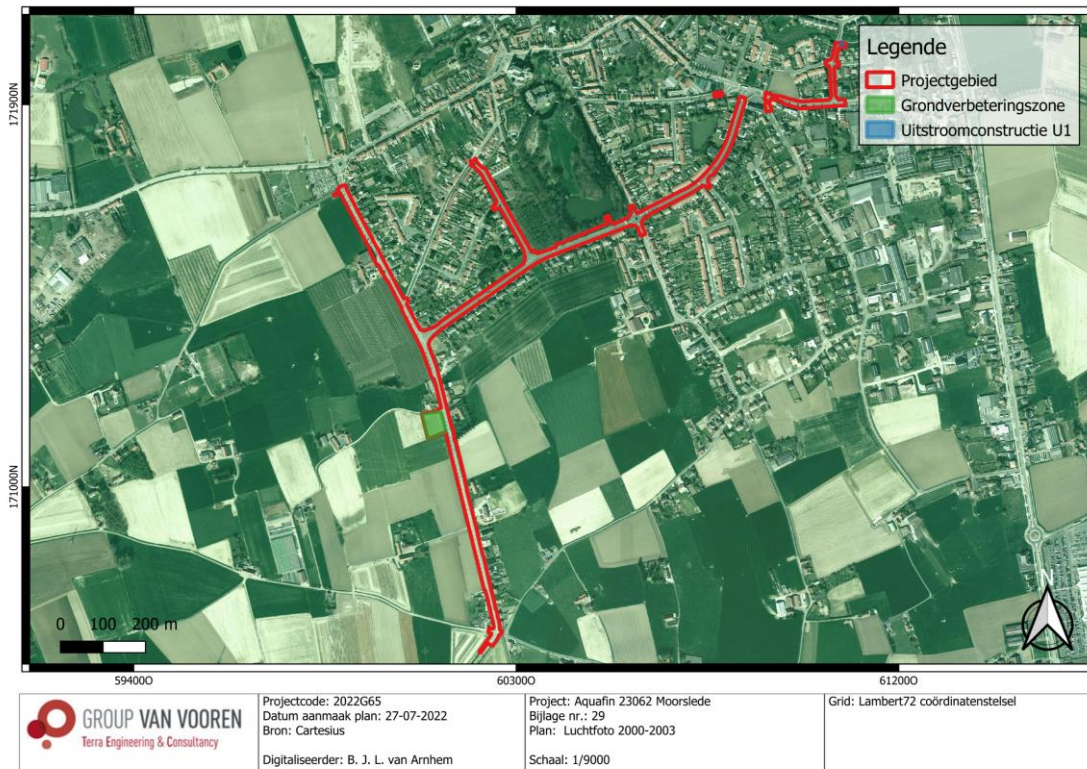

Fig. 1.50: Luchtfoto (2000-2003) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

Fig. 1.51: Luchtfoto (2000-2003) met situering van het projectgebied en de locatie van de uitstroombouwconstructie U1(@ AGIV).

Fig. 1.52: Luchtfoto (2005-2007) met een situering van het projectgebied (@ AGIV).

Fig. 1.53: Luchtfoto (2005-2007) met een situering van het projectgebied en de twee putdeksels van het overstort (© AGIV).

Fig. 1.54: Luchtfoto (2008-2011) met een situering van het projectgebied (© AGIV).

Fig. 1.55: Luchtfoto (2012) met een situering van het projectgebied (@ AGIV).

Fig. 1.56: Luchtfoto (2012 zomeropname) met een situering van het projectgebied (@ AGIV).

Fig. 1.57: Luchtfoto (2012 zomeropname) met een situering van het projectgebied en de heraanleg van het kruispunt (© AGIV).

Fig. 1.58: Luchtfoto (2013) met een weergave van het projectgebied (© AGIV).

2.3 Archeologisch kader van het projectgebied

Er zijn tot op heden geen archeologische waarden (zie Fig. 1.59) gekend binnen het projectgebied. In de ruime (straal: 1 km) en de directe omgeving (straal: 500 m) rond het projectgebied komen volgens de CAI-gegevens enkele archeologische waarden voor. Tussen de Azalealaan en de Ridder Janlaan situeert zich het 19de-eeuwse kasteel Mariënstede (ID 72898). Het kasteel werd in de eerste helft van de 19de eeuw aangelegd op de locatie van de voormalige 15de -eeuwse waterburcht van de Heren van Dadizele. Het opper- en neerhof van de burcht was omgeven door walgracht, dewelke vandaag de dag nog steeds te herkennen is in het landschap (zie de kasteelvijvers). Op een grotere afstand ten noordwesten van het projectgebied bevinden zich aan de Moorsledestraat, het Kapelleveld en de Beselarestraat de overblijfselen van een site met walgracht (ID 72897, 72896 en 72895). Van deze drie sites met walgracht die terug gaan tot de Late Middeleeuwen, is tot op heden enkel een deel van de walgracht bewaard gebleven.

Samengevat zijn er in de ruime (straal: 1 km) en de directe omgeving (straal: 500 m) een viertal archeologische vindplaatsen gekend. Dit zeer beperkt aantal geregistreerde vindplaatsen in de CAI is veelal het gevolg van een gebrek aan systematisch archeologisch (voor)onderzoek in de omgeving van het projectgebied.

<i>Tabel 1: Een overzicht van de CAI-waarden</i>			
ID-nummer	Situering	Naam	Omschrijving
72898 ⁷	0 m N	Mariënstede Oud Kasteel	19 ^{de} -eeuws kasteel op de locatie van de oude waterburcht van de Heren van Dadizele.
72897 ⁸	496 m N	Moorsledestraat I	Site met walgracht uit de Late Middeleeuwen.
72896 ⁹	632 m NW	Kapelleveld I	Site met walgracht uit de Late Middeleeuwen.
72895 ¹⁰	873 m NW	Beselarestraat 56	Site met walgracht uit de Late Middeleeuwen.

⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: Mariënstede Oud Kasteel [online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/72898> (Geraadpleegd op 18-07-2022).

⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: Moorsledestraat I [online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/72897> (Geraadpleegd op 18-07-2022).

⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: Kapelleveld I [online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/72896> (Geraadpleegd op 18-07-2022).

¹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: Beselarestraat 56 [online] <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/72895> (Geraadpleegd op 18-07-2022).

In tegenstelling tot het relatief laag aantal aan CAI-waarden in de ruime en de directe omgeving van het projectgebied werden er tot op heden binnen de huidige Onroerenderfgoedregelgeving tal van archeologienota's en één nota gemeld.

<i>Tabel 2: Een overzicht van (archeologie)nota's</i>		
ID-nummer	Situering	Omschrijving
13812 ¹¹	0 m NW	Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek –in kader van verkaveling aan de Kleppestraat met een PVM voor een uitgesteld archeologisch vooronderzoek bestaande uit een landschappelijk bodemonderzoek, eventueel gevolgd door een steentijdtraject en een proefsleuvenonderzoek – reden is de gunstige topografische ligging en de verhoogde kans op het aantreffen van artefactensites uit de Steentijd.
17385 ¹²	0 m NO	Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek – ter aanleg van een meergezinswoning aan de Kleppestraat met een advies tot vrijgave van het terrein zonder vervolgonderzoek – reden is de lage verwachting op het aantreffen van archeologische waarden en het daarmee gepaard gaande laag kennispotentieel.
22925 ¹³	0 m NW	Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek – ter aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel in de Kleppestraat en de Ledegemstraat met een advies tot vrijgave van het terrein zonder vervolgonderzoek – reden is de reeds aanwezige verstoring van het projectgebied, de beperkte impact van de geplande werken ter hoogte van het lijntracé en de grondverbeteringszone.
4626 ¹⁴	222 m ZO	Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek – in kader van een verkaveling aan de Kleppestraat met een advies tot vrijgave van het terrein zonder vervolgonderzoek – reden is de huidige toestand van het terrein, de reeds aanwezige verstoring, de kleine oppervlakte van het projectgebied.
4649 ¹⁵	511 m NW	Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek – ter aanleg van een uitbreiding van een school aan de plaats met een advies tot vrijgave van het terrein zonder vervolgonderzoek – reden is de geplande werken zullen plaatsvinden in een reeds verstoorde zone.
3310 ¹⁶	328 m ZW	Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek – ter aanleg van een nieuwbouw, een voetbalveld en een looppiste aan de Oliekotstraat met een PVM voor een uitgesteld archeologisch vooronderzoek bestaande uit een landschappelijk bodemonderzoek, eventueel gevolgd door een steentijdtraject, en een proefsleuvenonderzoek- reden is de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden binnen het projectgebied.
18520 ¹⁷	326 m W	Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek – ter aanleg van een natte weide aan de Beselareststraat met een advies tot vrijgave van het terrein zonder vervolgonderzoek – reden is de verwachte afwezigheid van archeologische waarden en te kleine kenniswinst.
4491 ¹⁸	328m ZW	Nota – bestaande uit landschappelijk bodemonderzoek – ter aanleg van een nieuwbouw, een voetbalveld en een looppiste aan de Oliekoststraat met een advies tot vrijgave van het terrein zonder vervolgonderzoek – reden is de vastgestelde verstoring van het terrein en de afwezigheid van archeologische waarden – de

¹¹ Dumalin 2019.

¹² De Smaele & Pieters 2020.

¹³ Bigonzi, Doucet & Decramer 2022.

¹⁴ De Gryse, Thys, Van Goidsenhoven, De Tollenaere & Willaert 2017.

¹⁵ Lamberts 2017.

¹⁶ Swaelens 2017.

¹⁷ Bellefroid 2021.

¹⁸ Swaelens, Creutz & Van der Dooren 2017.

		moederbodem (C-horizont) kende een diepte tussen ca. 55 en 110 cm -mv - de versterking werd aangetroffen op een diepte van 50 en 60 cm -mv.
--	--	---

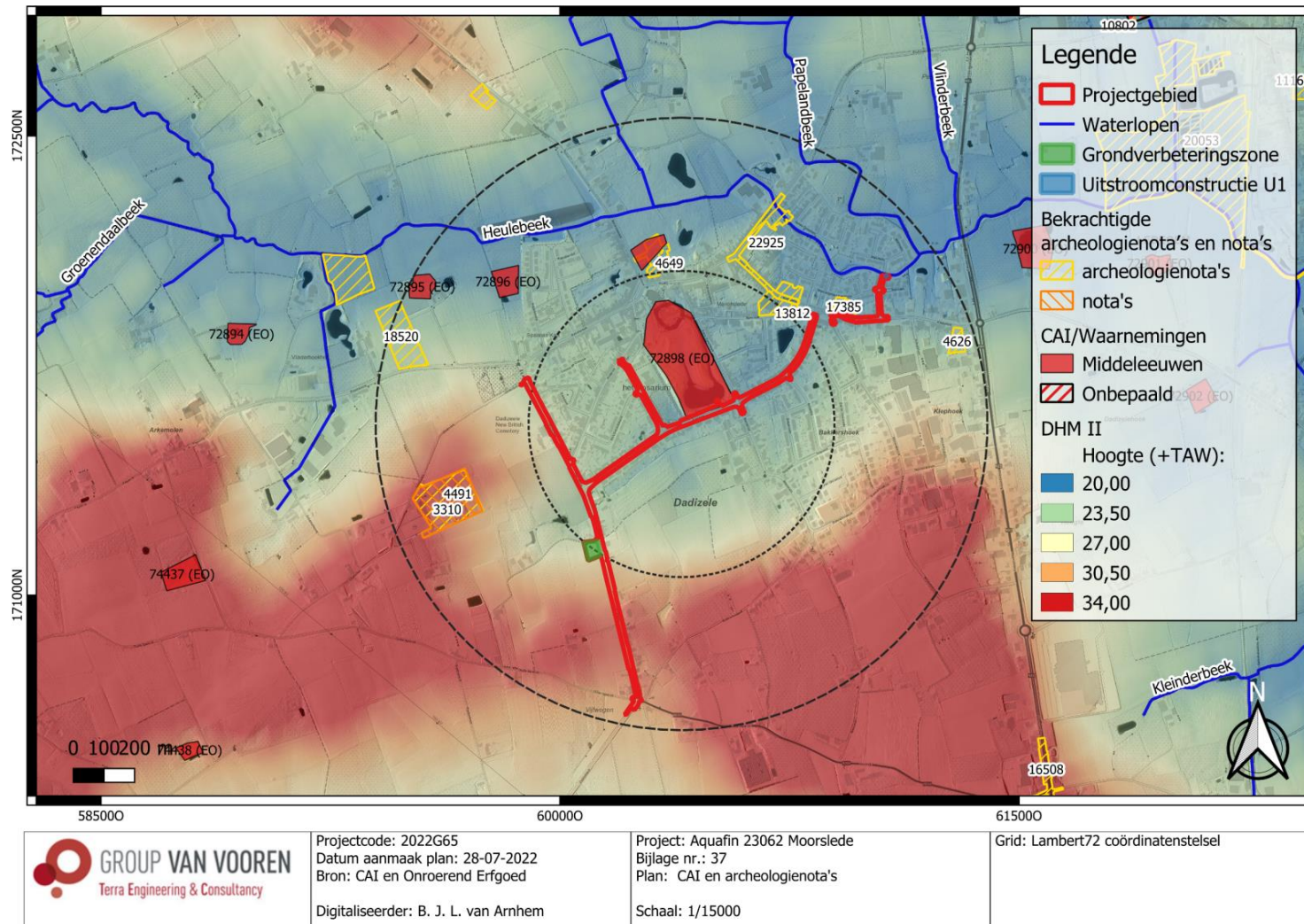

Fig. 1.59: Digitaal hoogtemodel (DHM II) met de archeologienota's en GGA in de omgeving (© AGIV en agentschap Onroerend Erfgoed).

2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Het projectgebied is gelegen te Dadizele, een deelgemeente van de gemeente Moorslede (prov. West-Vlaanderen). Dadizele situeert zich in de archeoregio van de zandleem- en leemstreek op de overgang tussen het Land van Roeselare – Kortrijk in het noorden en de Rug van Westrozebeke in het zuiden. De deelgemeente vormt één van de talrijke verspreide hoop- of kerndorpen, typerend voor de streek. Opvallend is de ligging van de deelgemeente op de flank van een hoger gelegen zone in het landschap.

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan geconcludeerd worden dat het projectgebied interessante en relevante archeologische waarden kan bevatten. De gegenereerde informatie wijst op een algemene verwachting voor waarden uit de steentijd t.e.m. WOII, met een verhoogd potentieel van steentijdsites ter hoogte van de gradiëntzones en beekvalleien.

Vermits de geplande rioleringswerken binnen de contouren van de bestaande wegenissen worden uitgevoerd en deze reeds een verstoring teweeg hebben gebracht bij de aanleg van de wegkoffer met diepte van ca. 50 cm + 30 cm buffer, wordt in het geval van het vooropgestelde **lijntracé geen vervolgonderzoek geadviseerd**. De resultaten van een eventueel archeologisch vervolgonderzoek zouden immers te versnipperd zijn om een totaalbeeld te verkrijgen van de archeologische situatie in de ondergrond. Het overgrote deel van het bodemarchief zal tevens reeds verstoord zijn, waardoor het geen kennis- en/of datapotentieel heeft. Bovendien is het kosten baten gezien niet wenselijk om een archeologisch onderzoek uit te voeren op een dergelijk smal lijntracé. Dientengevolge wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Door het gebrek aan bodemingrepen bij de aanleg en de afbraak van de **grondverbeteringszone** kan bij deze werkzaamheden gepleit worden voor een in situ bewaring van het aanwezige bodemarchief. De grondverbeteringszone zal in opbouw worden aangelegd, bestaande uit 30 cm +mv. aangebrachte grond (zand) met een geotextiel, waarop 20 cm +mv. steenpuin wordt aangebracht. In totaal zal de ophoging 50 cm +mv. bedragen. Hierbij kan de ploeglaag aanzien worden als een buffer tussen de geplande werken en het archeologische niveau (C-horizont). Bijgevolg is ook voor deze zone **geen vervolgonderzoek noodzakelijk**.

Landschappelijk gezien situeert het projectgebied zich op de overgang tussen een lager gelegen zone, de vallei van de Heulebeek, en een hoger gelegen zone, een uitloper van het interfluvium tussen de kustvlakte (IJzer) en de Leievallei (Leie). Het projectgebied kent van het noordoosten naar het zuidwesten een hoogte tussen ca. 20,69 m en 24,3 m +TAW en van het zuidoosten naar het noordwesten een hoogte tussen ca. 23,92 m en 33,11 m +TAW. De grondverbeteringszone kent een hoogte tussen ca. 26,20 m en 27,96 m +TAW. De zone voor grondverbetering is gelegen op de overgang van een hoger naar een lager gelegen zone (flank). Paleolandschappelijk is het terrein voor grondverbetering op een gunstige locatie gesitueerd voor het aantreffen van archeologische vindplaatsen uit de Steentijd.

De bodemkaart heeft aangetoond dat het projectgebied matig natte tot matig droge lemige zand-, zandleem- tot kleibodems omvat. De zone voor grondverbetering omvat bebouwde zones en de locatie van de geplande uitstroomconstructie kleigronden.

Het historisch foto- en kaartmateriaal bevestigt dat de zone voor grondverbetering en de locatie van de geplande **uitstroomconstructie** nooit bebouwd zijn geweest. Enkel voor de locatie van de uitstroomconstructie waren op de kaarten en luchtfoto's verschillende indicaties zichtbaar dat het

aanwezige bodemarchief op deze locatie in het verleden tot tweemaal toe werd verstoord, meer bepaald bij de aanleg van een verkaveling en de bouw van het bestaande overstort.

Dientengevolge wordt de kans zeer laag ingeschat dat het bodemarchief bewaard gebleven is, in grote mate ter hoogte van het reeds aanwezige overstort en in mindere mate op de locatie van de **uitstroomconstructie**. De gaafheid van de bodem ter hoogte van de uitstroomconstructie kan immers niet volledig uitgesloten worden. Door de kleine oppervlakte van het perceel en de geplande uitstroomconstructie (deel in de Heulebeek gelegen) zou een eventueel archeologisch onderzoek, gezien de eventuele gaafheid van de bodem een te versnipperd beeld op leveren. Derhalve wordt ook voor deze zone **geen vervolgonderzoek** geadviseerd

Tot op heden zijn er binnen het projectgebied geen archeologische onderzoeken uitgevoerd; ook in de ruime en de directe omgeving zijn er slechts weinig archeologische vindplaatsen gekend. Deze vaststelling is eerder het gevolg van een gebrek aan systematisch archeologisch (voor)onderzoek in de omgeving van het projectgebied. Er zijn vier CAI-waarden aanwezig in een straal van 1 km maximum. Alle deze waarden betreffen indicatoren en dateren uit de (Late) Middeleeuwen.

Samengevat kan gesteld worden dat de grondverbeteringszone van het projectgebied ter hoogte van een gradiëntzone gelegen is, op de overgang van hoger gelegen gronden naar een Laat-Pleistocene beekvallei. De wegenis bevindt zich ter hoogte van lagere nattere gronden, ter noorden van een tertiaire getuigenheuvel. Paleolandschappelijk is het terrein voor grondverbetering op een gunstige locatie gesitueerd voor het aantreffen van archeologische vindplaatsen uit de Steentijd. De bodemkaart heeft aangetoond dat het projectgebied zandleemgronden (matig droge naar matig licht) ter hoogte van het nieuwe wegenisontwerp omvat. De zone voor grondverbetering omvat ook zandleemgronden maar op een ondiep kleisubstraat (tertiaire getuigenheuvel). De historische kaarten hebben bevestigd dat de zone voor grondverbetering nooit bebouwd is geweest. Wel duidelijk is het feit dat dit terrein ten westen van een Duitse stelling uit WO1 gelegen was. Het terrein ter hoogte van het nieuwe wegenisontwerp heeft meer verstoringen gekend door de ligging net ten oosten van de historische kern van Dadizele. Er was bebouwing aanwezig sinds ten minsten de 18de eeuw. Tot op heden zijn er in het projectgebied geen archeologische onderzoeken uitgevoerd; ook in de omgeving zijn er slechts weinig archeologische vindplaatsen gekend. Deze vaststelling is eerder het gevolg van een gebrek aan systematisch archeologisch (voor)onderzoek in de omgeving van het projectgebied.

De verzamelde aardkundige, historische en archeologische gegevens leiden tot de vaststelling dat er een hoog archeologisch potentieel is ter hoogte van het projectgebied voor waarden uit de Steentijd t.e.m. de Nieuwste Tijd. Aangezien dat de grondverbeteringszone in een gradiëntzone ligt, is er een verwachting voor de **Steentijd** en gezien de ligging van het privépleintje in de historische kern van Dadizele is er een verwachting ook voor de **Middeleeuwen**. Niettemin werd het bodemarchief al sterk verstoord door de aanleg van wegenissen en een plein. Bovendien zal het bodemarchief niet geroerd worden ter hoogte van de grondverbeteringszone. Gezien dat de geplande werken geen diepere verstoringen gaan veroorzaken, wordt **geen vervolgonderzoek geadviseerd**. Op basis van deze gegevens wordt geconcludeerd dat de geplande ontwikkeling geen bedreiging vormt op eventuele aanwezige archeologische waarden, waardoor het kostenbaat niet noodzakelijk wordt geacht een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren. Dit bureauonderzoek leverde zodoende voldoende informatie om een correcte en adequate inschatting te maken van de impact van de geplande werken op het archeologische bodemarchief. Aangezien de werken geen bedreiging vormen, wordt de vrijgave van het terrein geadviseerd zonder dat een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem zou moeten plaats vinden.

Gezien de omvang en de aard van de geplande werken, het hieruit voorkomende gebrek aan kennis- en datawinst en de reeds aanwezige verstoringgraad is een archeologisch vervolgonderzoek met of zonder ingreep in de bodem niet noodzakelijk, nog nuttig. Omwille hiervan wordt **een vrijgave** geadviseerd.

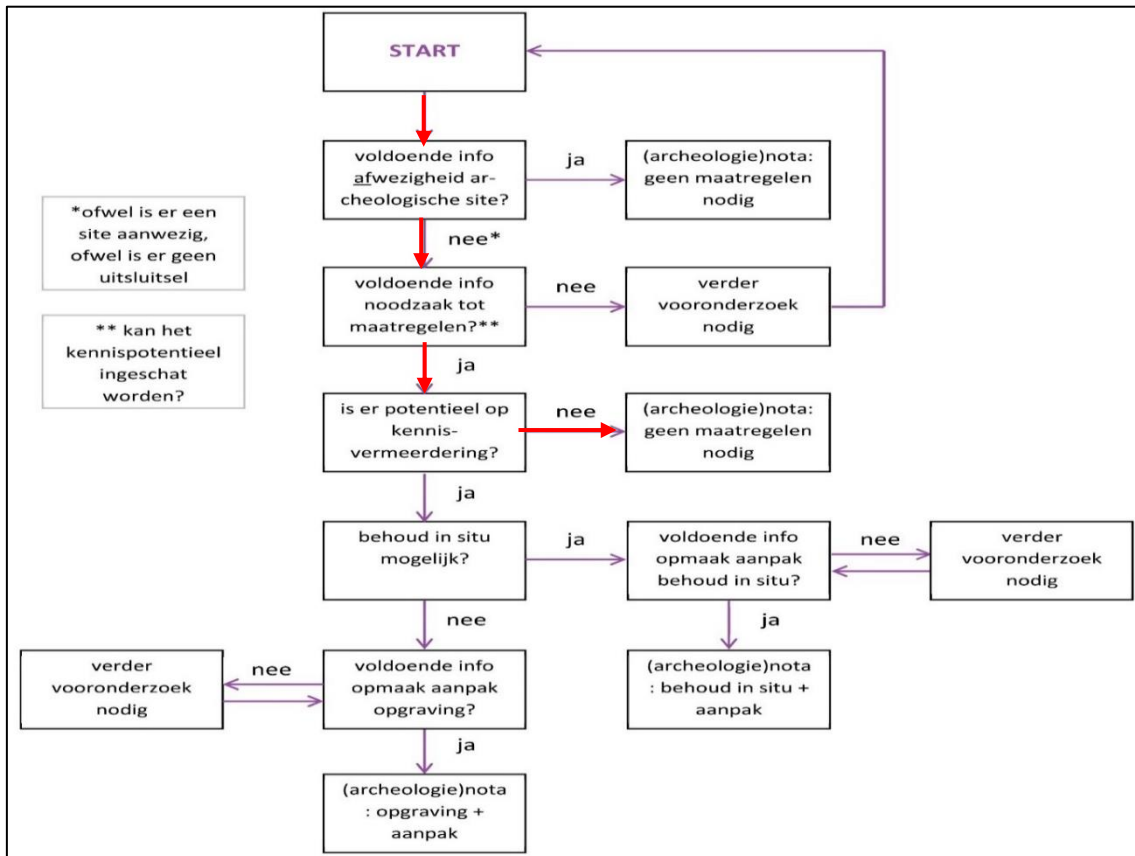

Fig. 1.60: Beslissingsboom uit hoofdstuk 5.2 van de Code van Goede Praktijk 4.0 (© Agentschap Onroerend Erfgoed).

2.5 Synthese en beantwoording onderzoeksvragen

Uit het bureauonderzoek blijkt dat er een verwachting voor archeologische waarden uit de Steentijd t.e.m. de Nieuwste Tijd geldt binnen de contouren van het projectgebied. Het is niettemin meer dan waarschijnlijk dat het mogelijke potentieel op archeologische waarden teniet zijn gedaan door de bestaande verhardingen. Bovendien zal het archeologisch niveau niet geroerd worden ter hoogte van de grondverbeteringszone.

Ondanks het hypothetisch potentieel op de aanwezigheid van archeologische waarden, dient rekening gehouden te worden met de volgende factoren:

- De aanleg van gescheiden riolering ter hoogte van bestaande wegkoffers waar een gemengde riolering reeds aanwezig is.
- De grachten reeds aanwezig zijn en slechts geherprofileerd worden, hetgeen gepaard gaat met een zeer beperkte bodemingreep.
- Een grondverbeteringszone in opbouw.
- Slechts zeer lokale, diepe constructies met een zeer beperkte oppervlakte.
- Algemeen geen nieuwe, diepere verstoringen door de geplande werken.

Beantwoording onderzoeksvragen:

- **Kan de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende gestaafd worden?**
De hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van relevante archeologische waarden en sites kan niet afdoende gestaafd op basis van het bureauonderzoek. Echter de aanwezigheid van een verstoord bodemarchief werd aangetoond op basis van het bureauonderzoek. Bovendien zullen de geplande werken geen diepere verstoringen brengen dan de reeds gekende verstoringen. Het mogelijks aanwezig bodemarchief, dat overigens versnipperd zal zijn, wordt bijgevolg grotendeels gevrijwaard van bodemingrepen.
- **Zijn er archeologische of historische gegevens bekend over de site?**
Tot op heden werd er binnen de contouren van het projectgebied nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.
- **Zijn er indicaties voor bodemverstoringen die het bodemarchief kunnen vernietigd of omwoeld hebben?**
Er zijn geen indicaties voor recente bodemverstoringen ter hoogte van de grondverbeteringszone. Uit het historisch foto- en kaartmateriaal blijkt dat het bodemarchief op de locatie van de geplande uitstroomconstructie U1 in het verleden reeds werd verstoord bij de aanleg van de aangrenzende verkaveling en de bouw van het bestaande overstort. Gezien de geplande rioleringswerken binnen de contouren van de bestaande wegenissen worden uitgevoerd en deze zelf reeds een verstoring teweeg hebben gebracht met diepte van ca. 50 cm + 30 cm buffer, wordt in het geval van het vooropgestelde lijntracé geen vervolgonderzoek geadviseerd. De resultaten van een eventueel archeologisch vervolgonderzoek zouden immers te versnipperd zijn om een totaalbeeld te verkrijgen van de archeologische situatie in de ondergrond. Het overgrote deel van het bodemarchief zal tevens reeds verstoord zijn, waardoor het geen kennis- en/of datapotentieel heeft.
- **Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen (gehad) hebben op de gaafheid van het bodemarchief, c.q. archeologische sporen?**

Hypothetisch tonen de aardkundige gegevens een hoog potentieel op een gaaf geconserveerd bodemarchief. Gezien de gunstige landschappelijke ligging voor steentijdsites en grondsporensites, zal een dergelijke bodembewaring gunstig geweest zijn.

- **Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?**

Ter hoogte van de bestaande straten zullen de geplande werken slechts lokaal diepere verstoringen teweeg brengen. Bovendien wordt er hier rekening gehouden met reeds bestaande verstoringen (50 cm + 30 cm buffer). De mogelijke resultaten van een archeologisch onderzoek zouden te versnipperd zijn om een totaalbeeld te krijgen op de archeologische situatie. Ter hoogte van de grondverbeteringszone (weiland) worden er geen bodemingrepen verwacht in het archeologisch niveau. Door de reeds aanwezige verstoringen (zie historisch foto- en kaartmateriaal) op de locatie van de geplande uitstroomconstructie zal de aanleg van deze geen nieuwe verstoringen veroorzaken.

- **Zijn er archeologisch relevante sites aanwezig?**

Het bureauonderzoek laat niet toe uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van een site. Hypothetisch wordt er een archeologisch potentieel opgesteld voor steentijd- en grondsporensites.

- **Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?**

Indien er een gaaf geconserveerd bodemarchief aanwezig is, wordt het wetenschappelijk potentieel van eventueel aanwezige sites het gebrek aan systematisch onderzoek in de omgeving als zeer hoog ingeschat.

- **Kunnen er maatregelen worden voorgesteld voor een eventueel behoud *in situ* van een aanwezige archeologische site te verwezenlijken? Hoe kunnen deze maatregelen afgedwongen en gecontroleerd worden?**

Op basis van deze gegevens wordt geconcludeerd dat de geplande ontwikkeling geen bedreiging vormt op eventuele aanwezige archeologische waarden, waardoor het kostenbaat niet noodzakelijk wordt geacht een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren. Dit bureauonderzoek – met een klemtoon op de historische kaartanalyse waaruit een verstoord bodemarchief op de locatie van de geplande uitstroomconstructie blijkt – leverde zodoende voldoende informatie om een correcte en adequate inschatting te maken van de impact van de geplande werken op het archeologische bodemarchief. Aangezien de werken geen bedreiging vormen, wordt de vrijgave van het terrein geadviseerd zonder dat een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem zou moeten plaats vinden.

Bibliografie

Literatuur

Dumalin E., 2019. *Archeologienota Verslag van resultaten bureauonderzoek Dadizele Kleppestraat* (prov. West-Vlaanderen), Ingelmunster: Monument nv.

De Smaele B., Pieters H., 2021. *Onderzoek: Dadizele Kleppestraat*, Gent: Hembyse bvba.

Bigonzi V., Doucet A., Decramer W., 2022. *Archeologienota Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem 23262 Moorslede – Sanering overstort Ledegemstraat te Dadizele*, Sint-Truiden: Terra Engineering and Consultancy nv.

De Gryse J., Thys C., Van Goidsenhoven W., De Tollenaere J., Willaert A., 2017. *Kleppestraat 112 (Moorslede, West-Vlaanderen)*, Sint-Michiels-Brugge: Ruben Willaert bvba.

Lamberts M., 2017. *Archeologische evaluatie van het bodemarchief aan Plaats 29 te Dadizele (Moorslede), ABO Archeologische Rapporten 507*, Aartselaar: ABO nv.

Swaelens C., 2017. *Archeologienota Dadizele, Oliekotstraat: Verslag van Resultaten, BAAC Vlaanderen Rapport 516*, Gent: BAAC Vlaanderen bvba.

Bellefroid B., 2021. *Archeologienota Dadizele, Beselarestaat: Verslag van de resultaten*, Kampenhout: IPARC

Swaelens C., Creutz M., Van der Dooren L., 2017. *Nota Dadizele, Oliekotstraat: Verslag van Resultaten, BAAC Vlaanderen Rapport 5978*, Gent: BAAC Vlaanderen bvba.

Denis J., 1992. *Geografie van België*, Brussel: Gemeentekrediet.

Websites (geraadpleegd op 19/07/2022)

www.geopunt.be

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/thesaurus>

<https://www.dadingisila.com>

Ondertekening

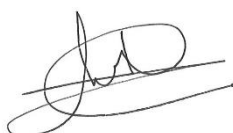
TEC nv staat voor een kwaliteitsvolle aflevering van haar resultaten en onderzoeken, onder de voorwaarden zoals overeengekomen met de opdrachtgever. Aangezien TEC nv de informatie, aangeleverd door de opdrachtgever of derden, niet onafhankelijk kan verifiëren dragen deze informatie-leveranciers de verantwoordelijkheid voor de accuraatheid en de volledigheid van hun informatie.

Dit verslag mag niet gereproduceerd worden, behalve in volledige vorm, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Dit verslag mag niet vertaald worden, behalve door of in opdracht van Terra Engineering & Consultancy nv.

Voor verdere inlichtingen over voorliggend rapport kunt u contact opnemen met ons kantoor.

Sint-Truiden, 28/07/2022

Kristof Van Vooren
Vaste vertegenwoordiger
LRJ Van Vooren NV
Gedelegeerd bestuurder

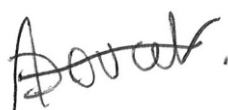

Stijn Minne
Operationeel verantwoordelijke
TEC nv

Maarten Dingenen
Teamleader Sint-Truiden

Opgesteld door:

Alexander Doucet
Erkend archeoloog

Nagelezen door:

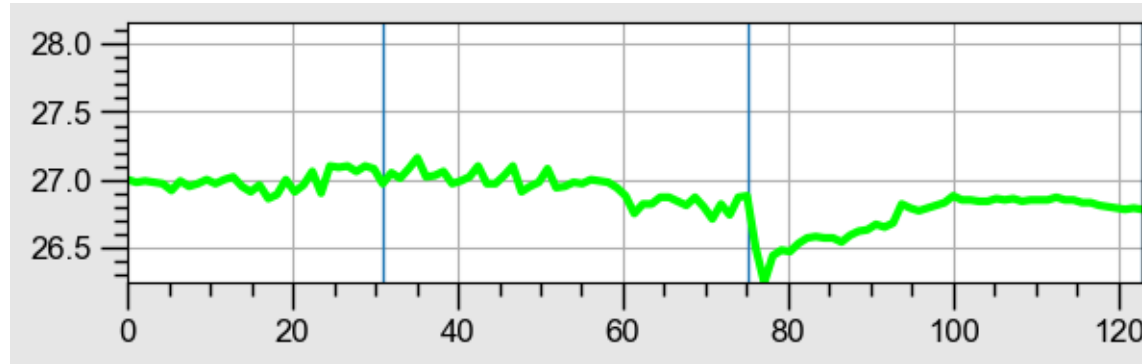
Ward Decramer
Erkend archeoloog

Bijlagen

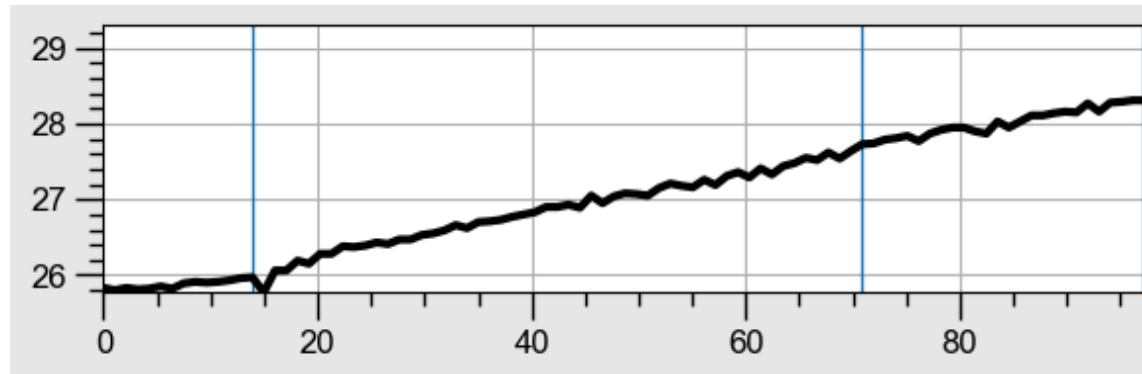
- Bijlage 1** : Originele bouwplannen
- Bijlage 2** : Plannenlijst bureauonderzoek

Bijlage 1 : Originele bouwplannen

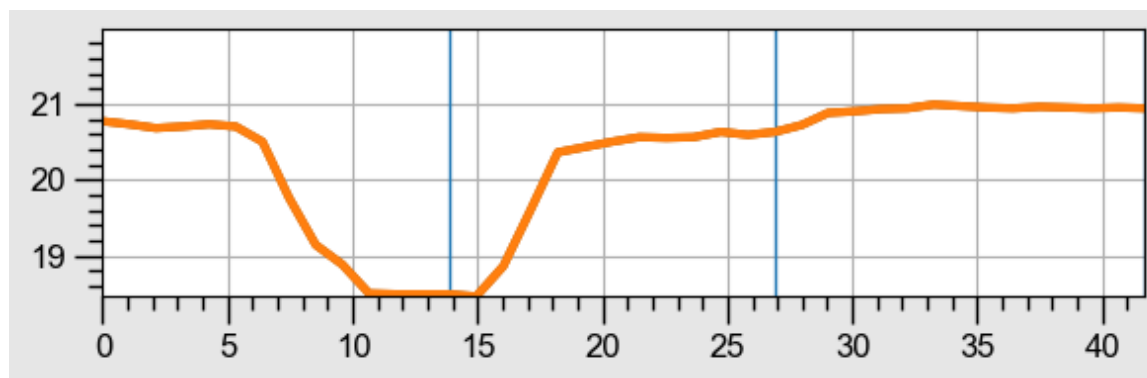
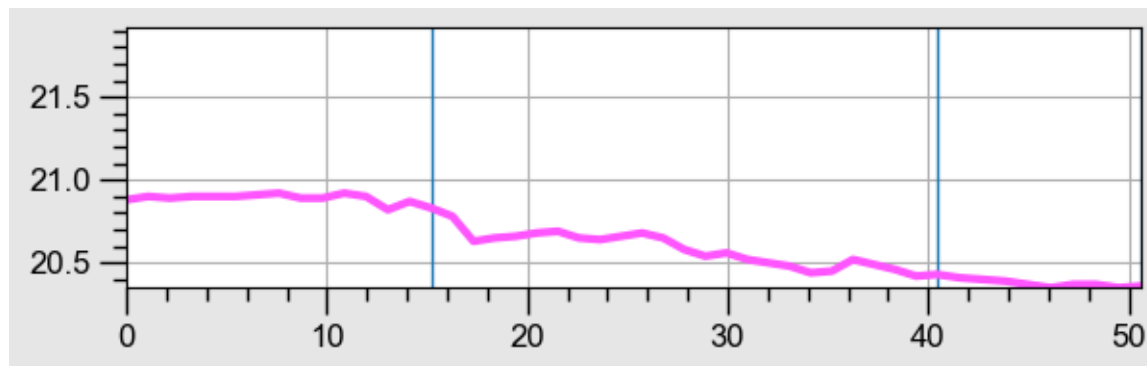
Bijlage 2 : Plannenlijst bureauonderzoek

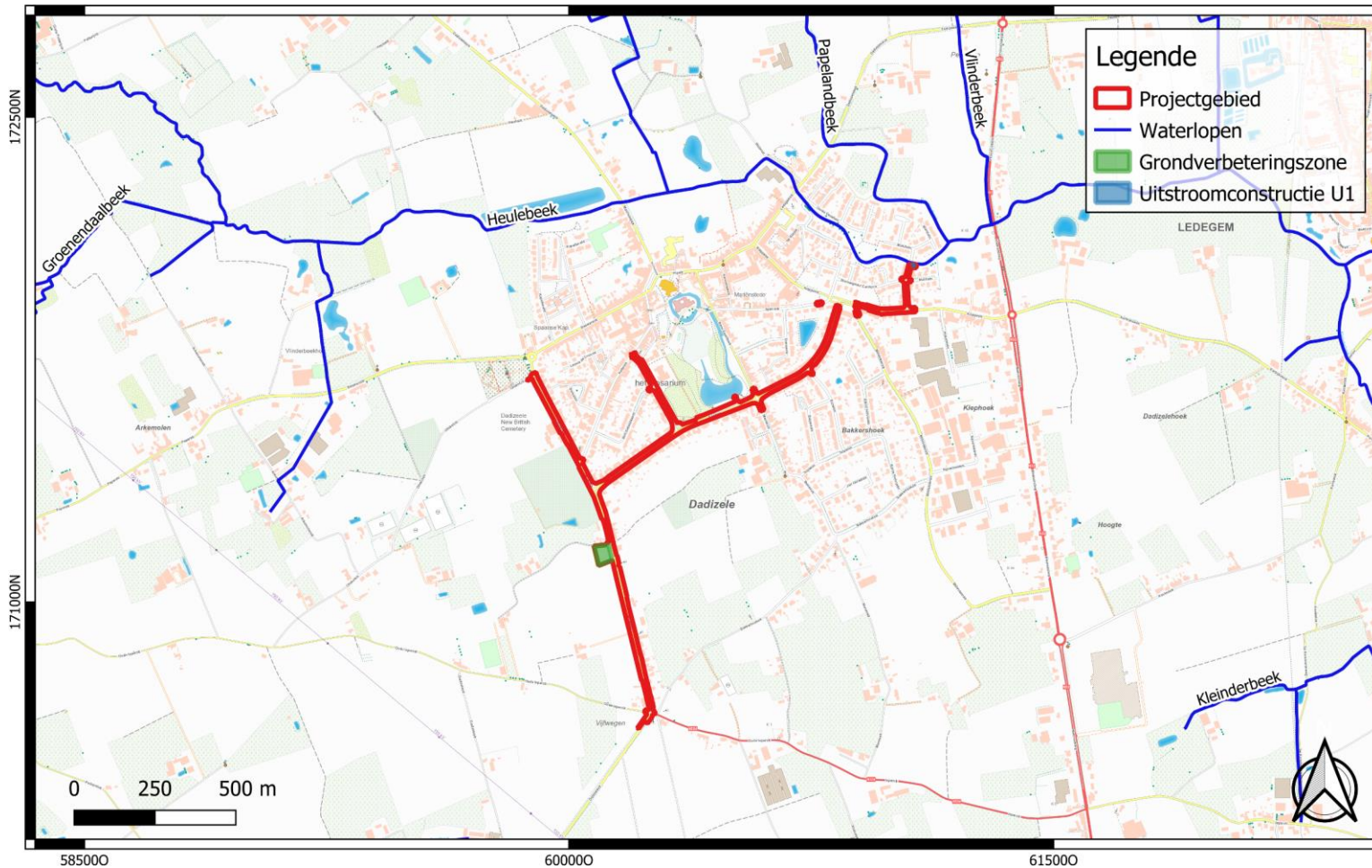

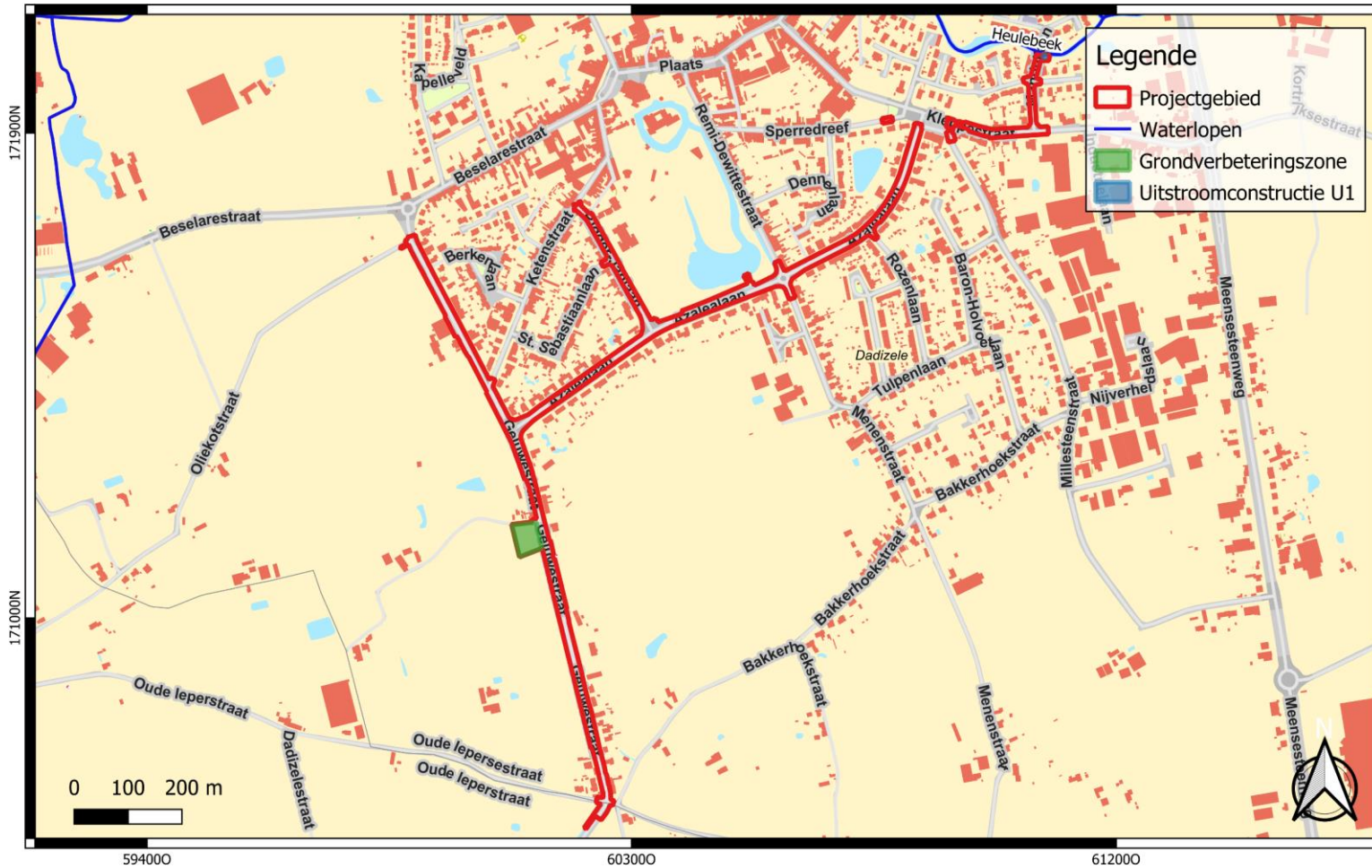
Terreinprofiel 1: ZW-NO.

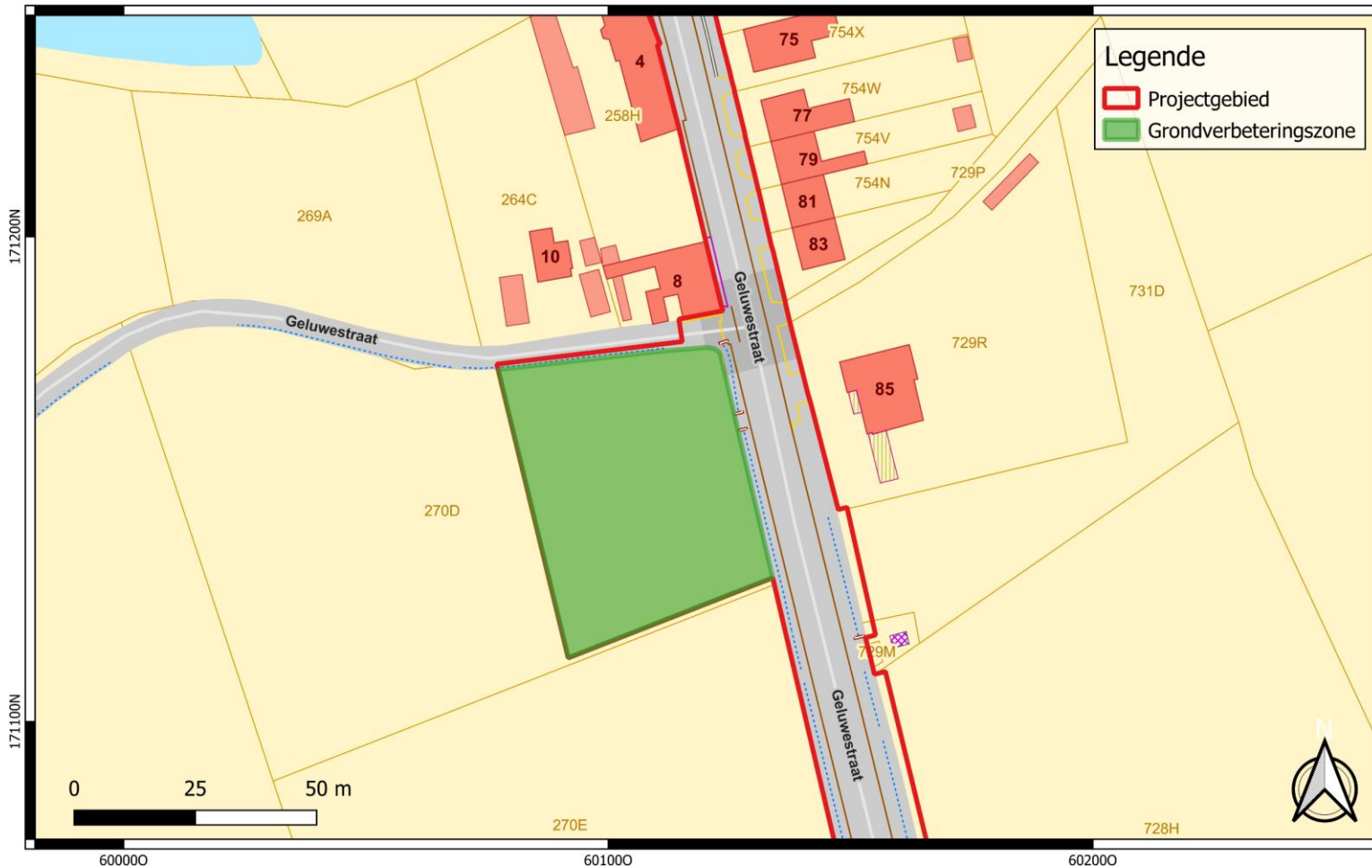

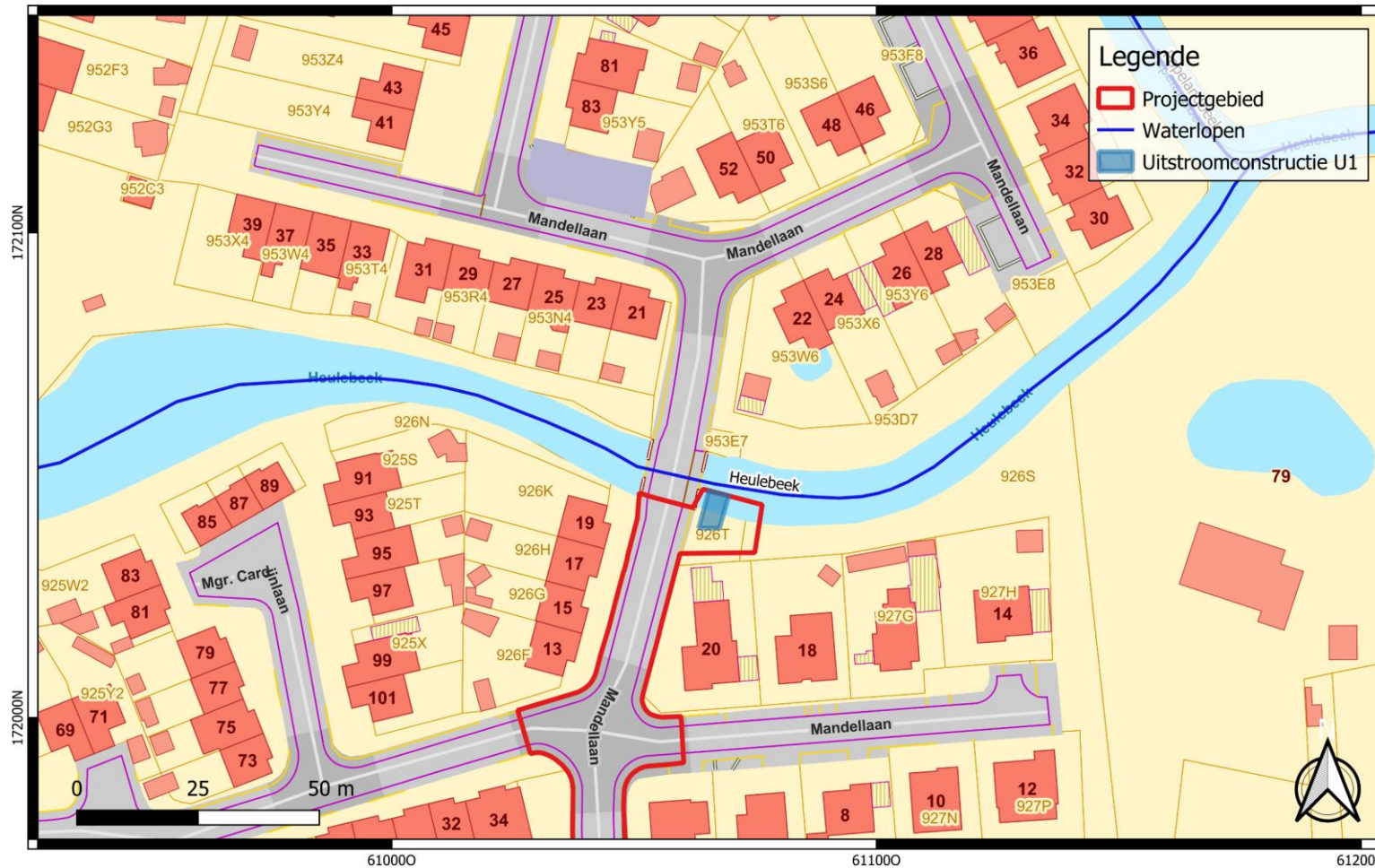
Terreinprofiel 2: NW-ZO.

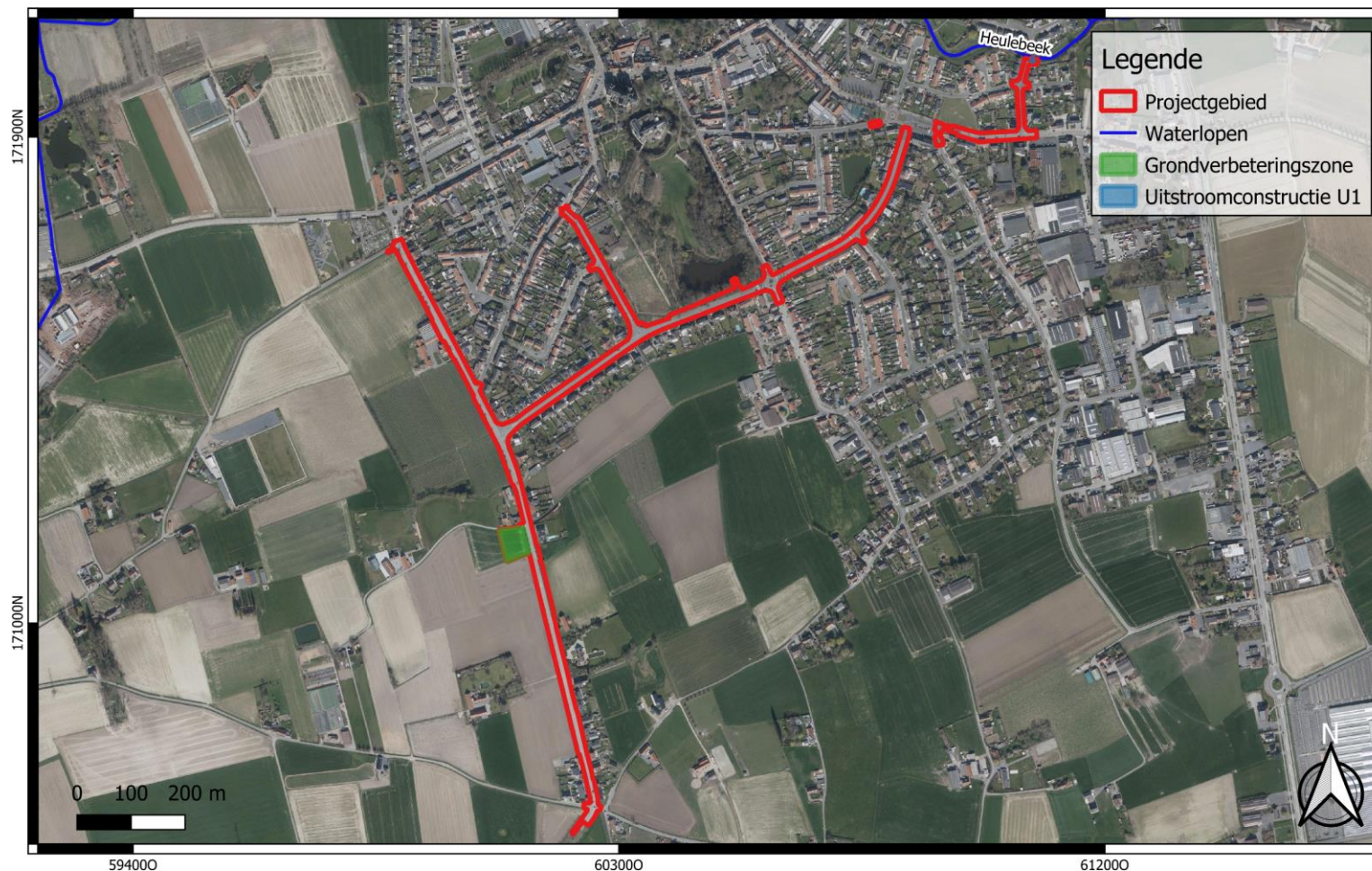

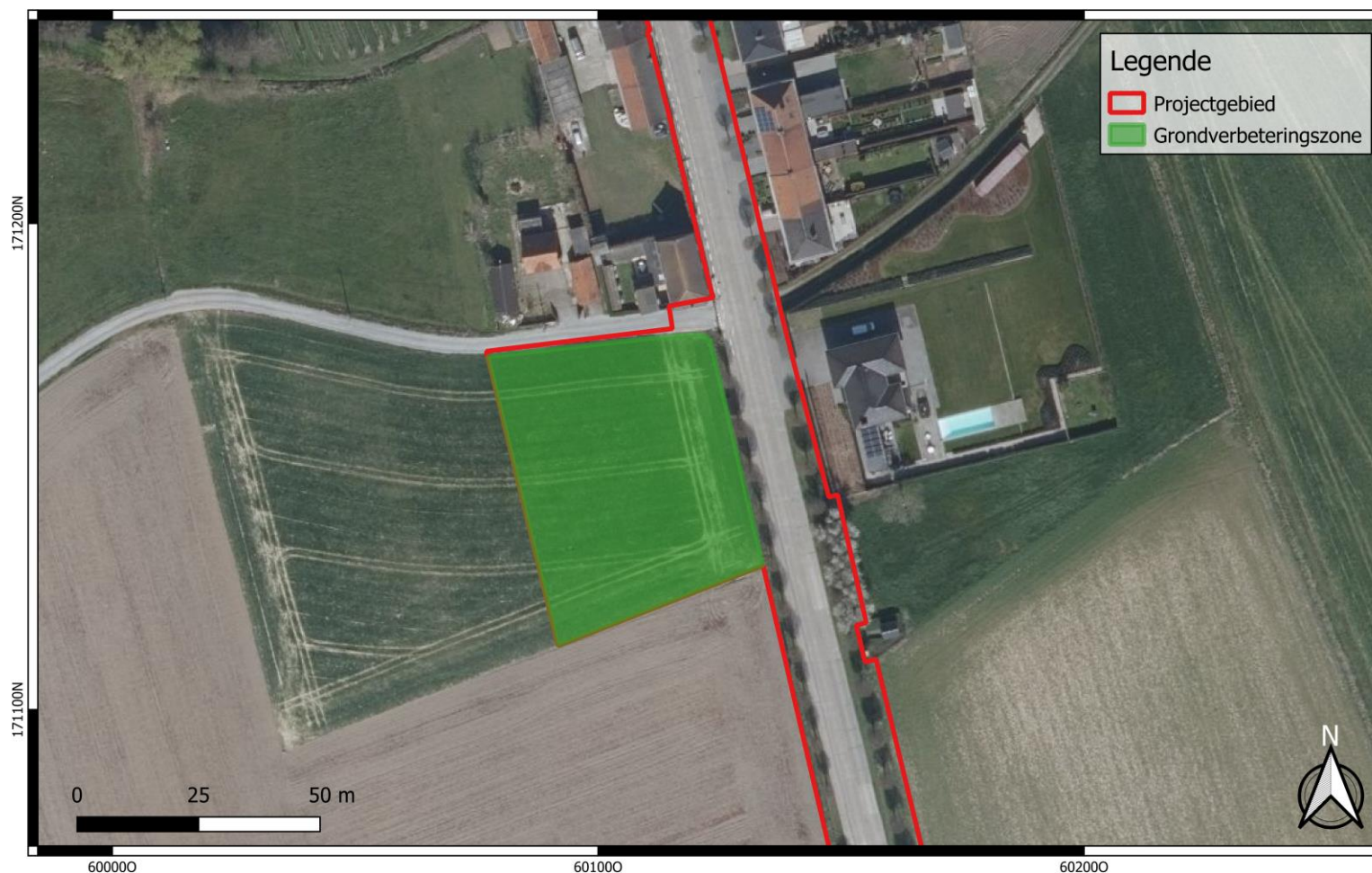

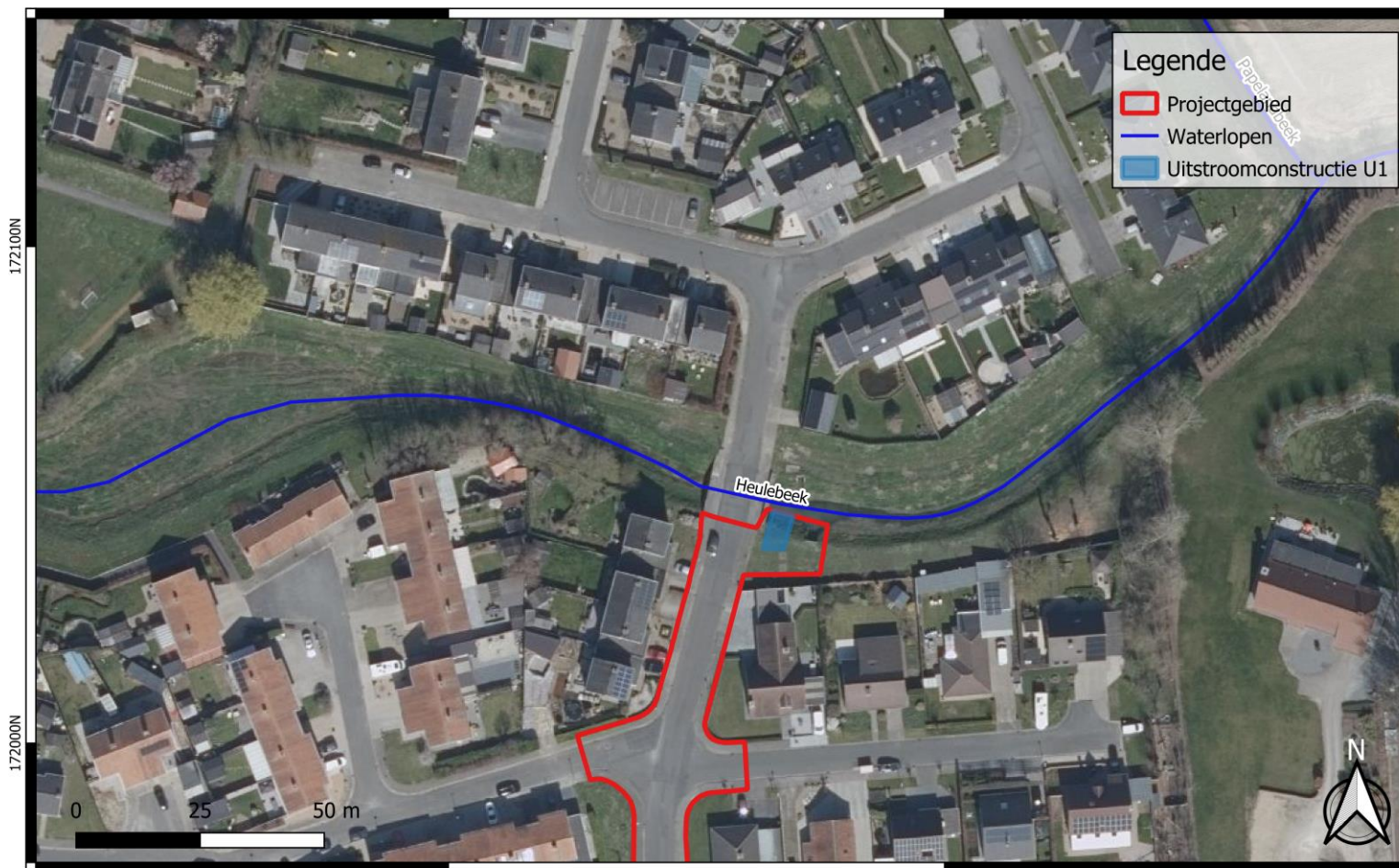

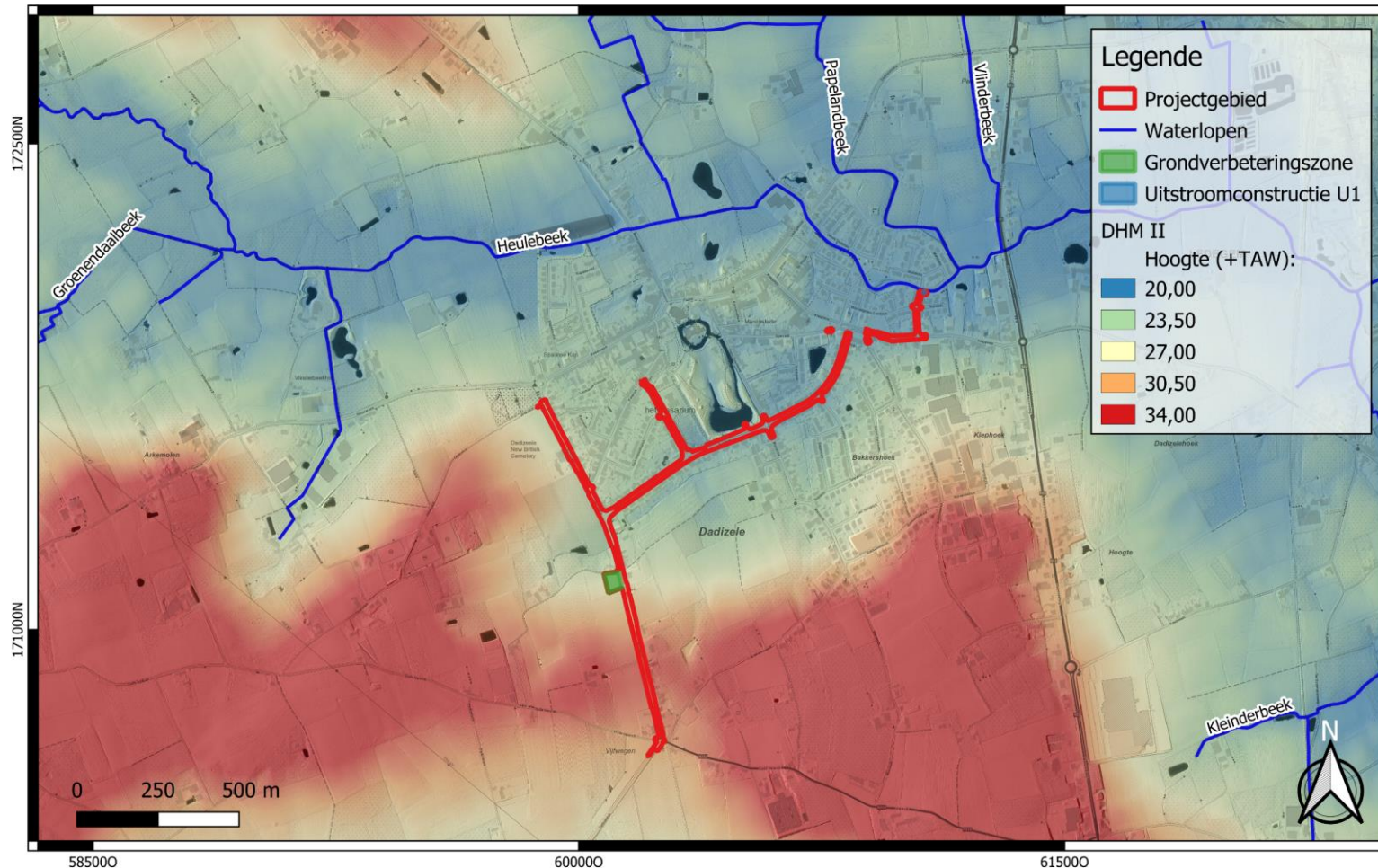

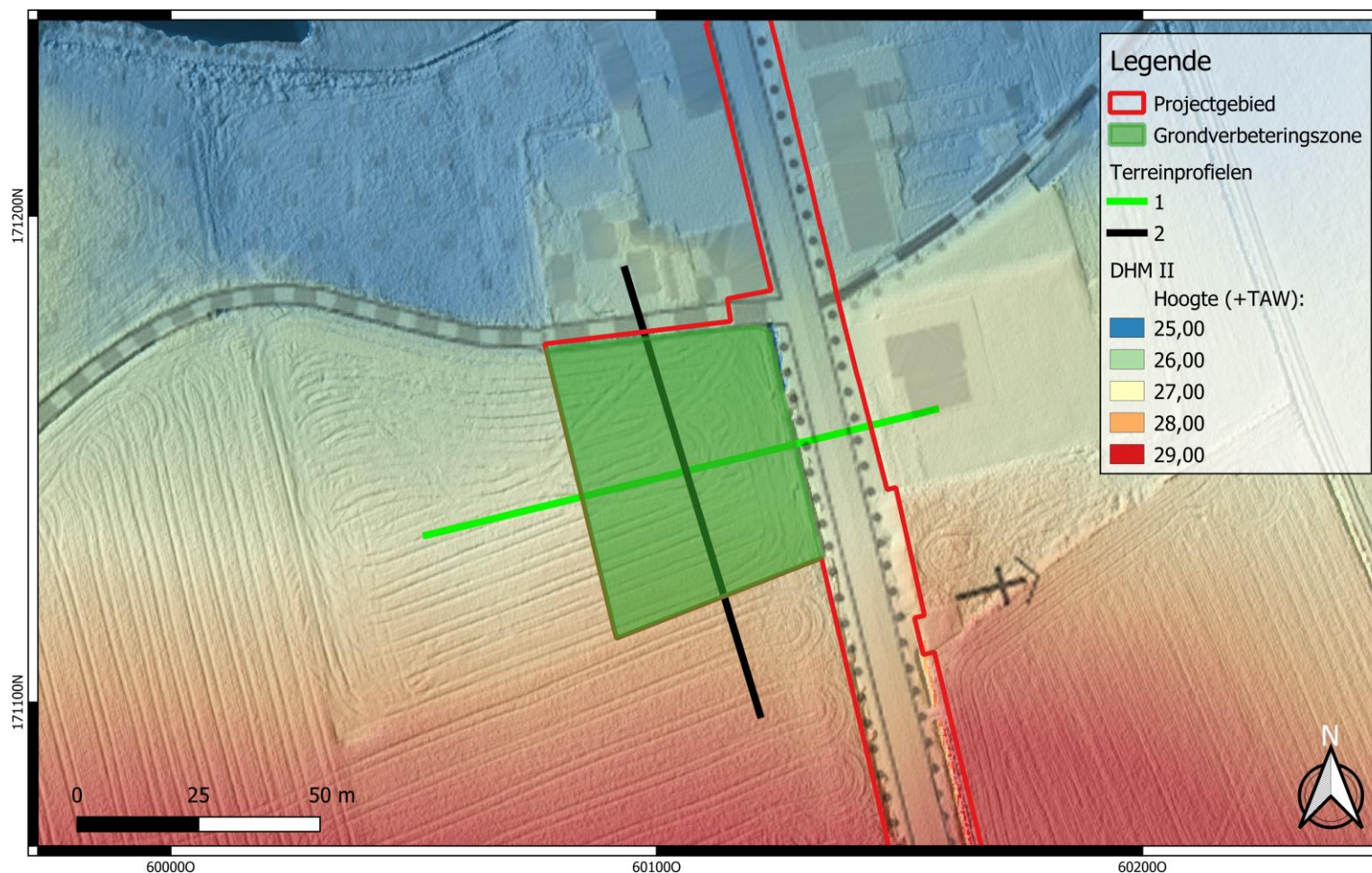

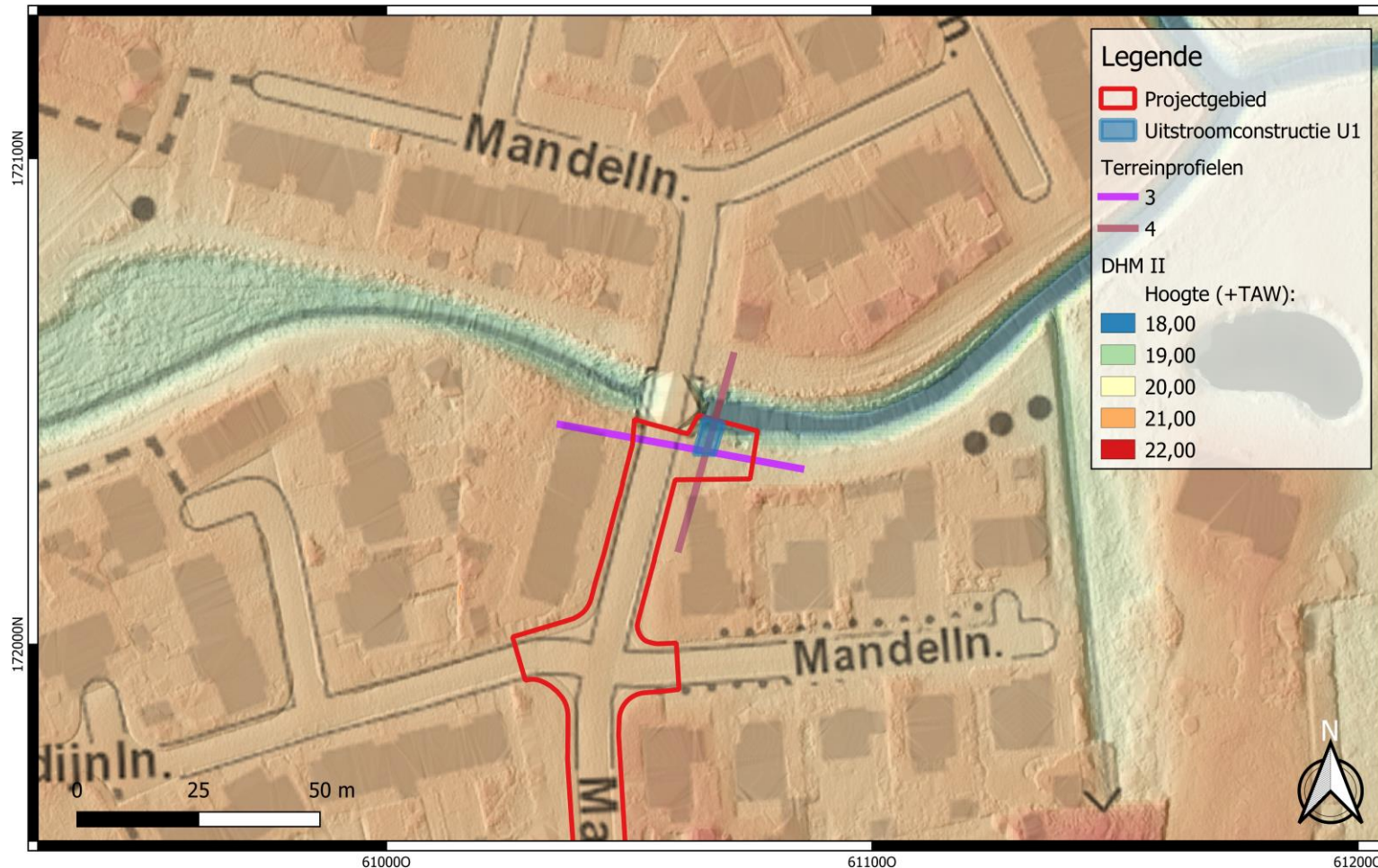

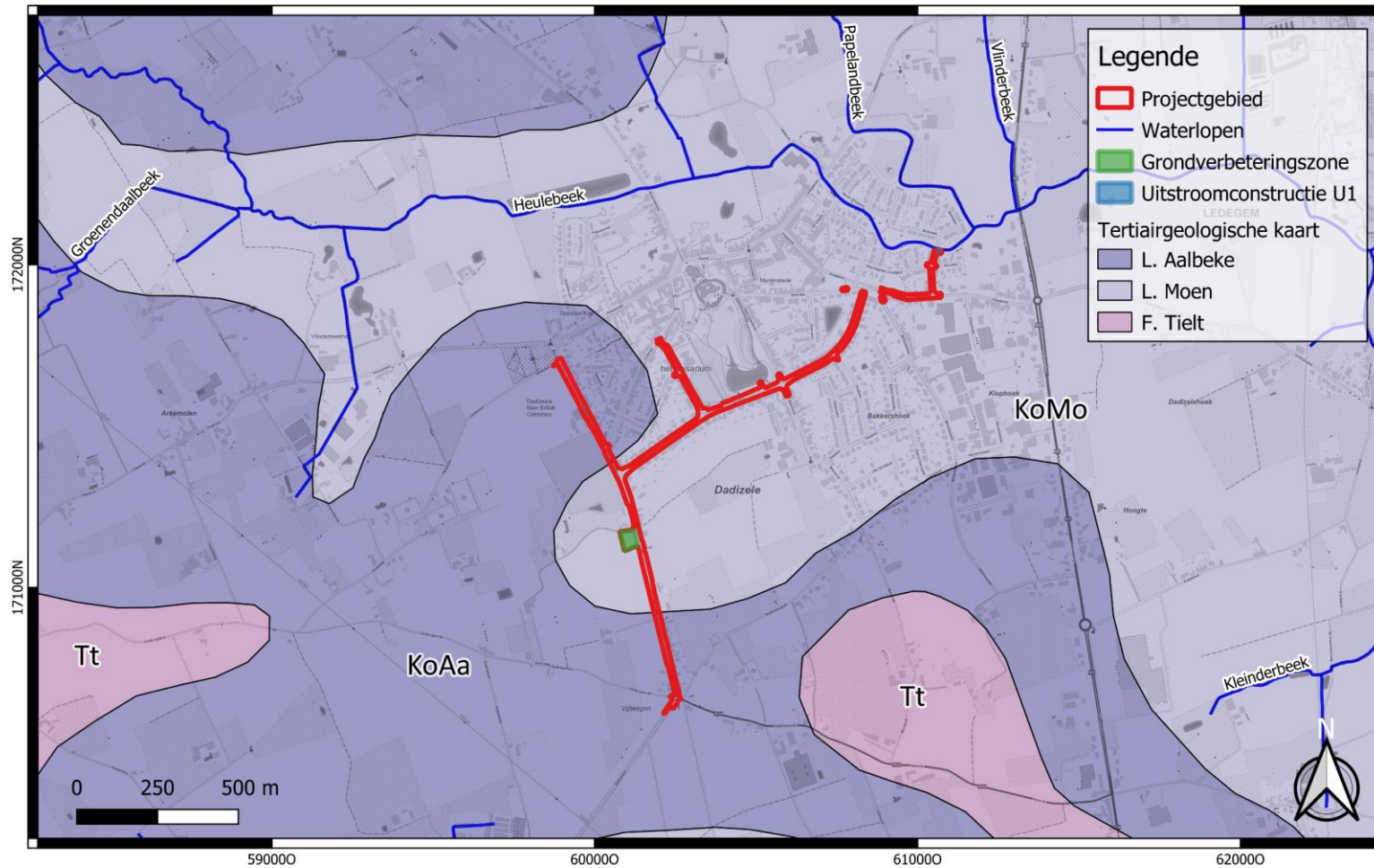

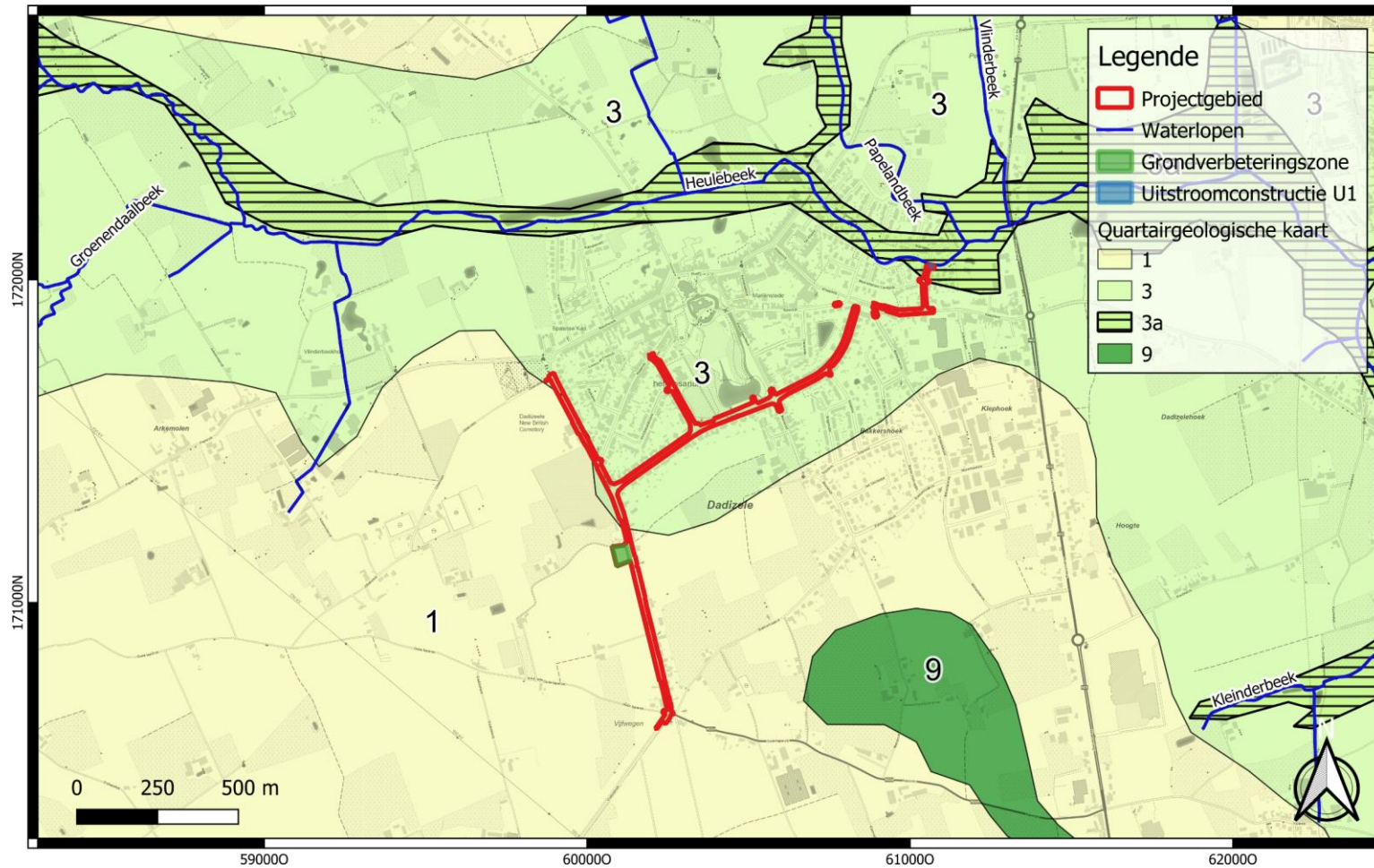

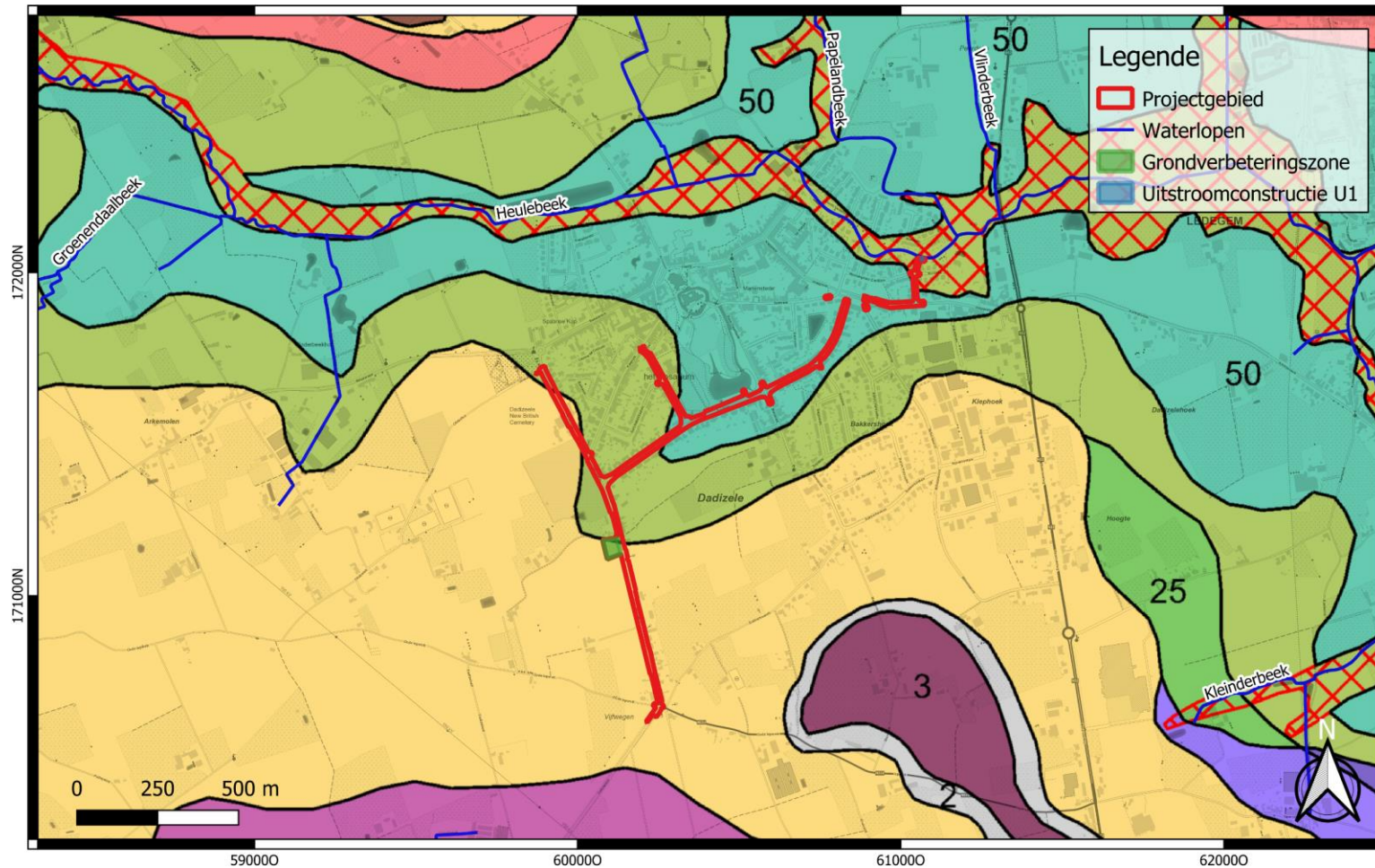

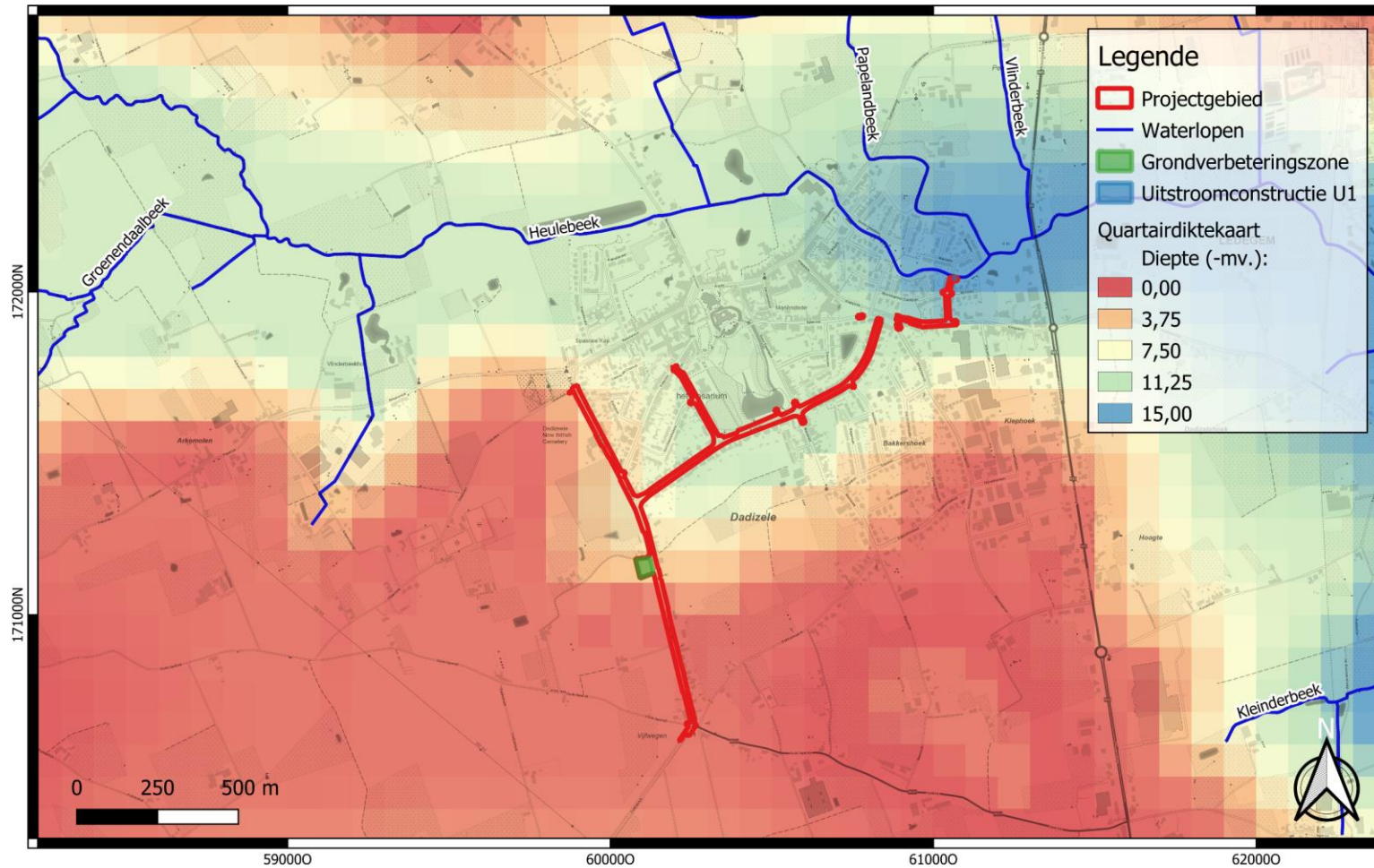

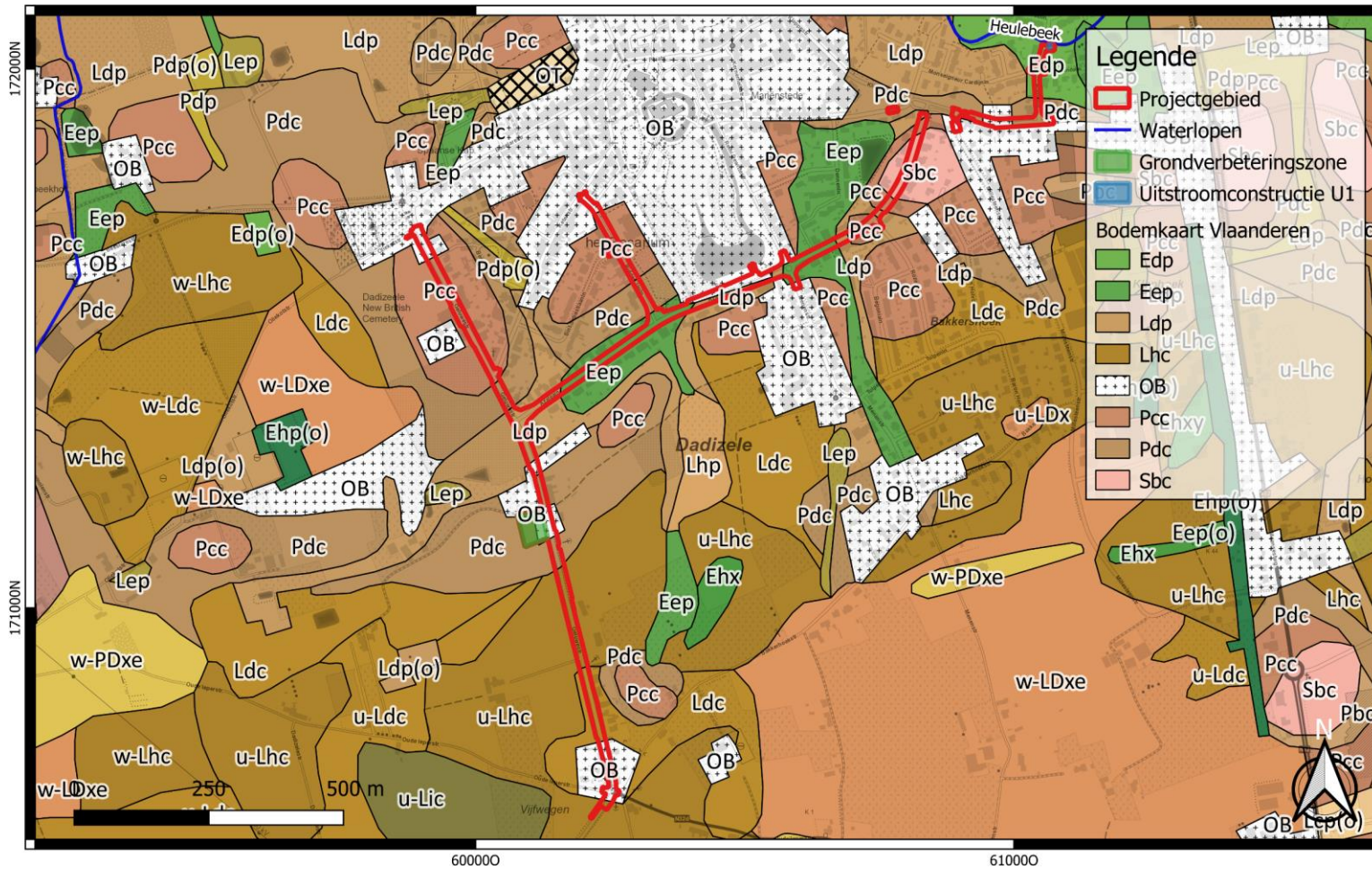

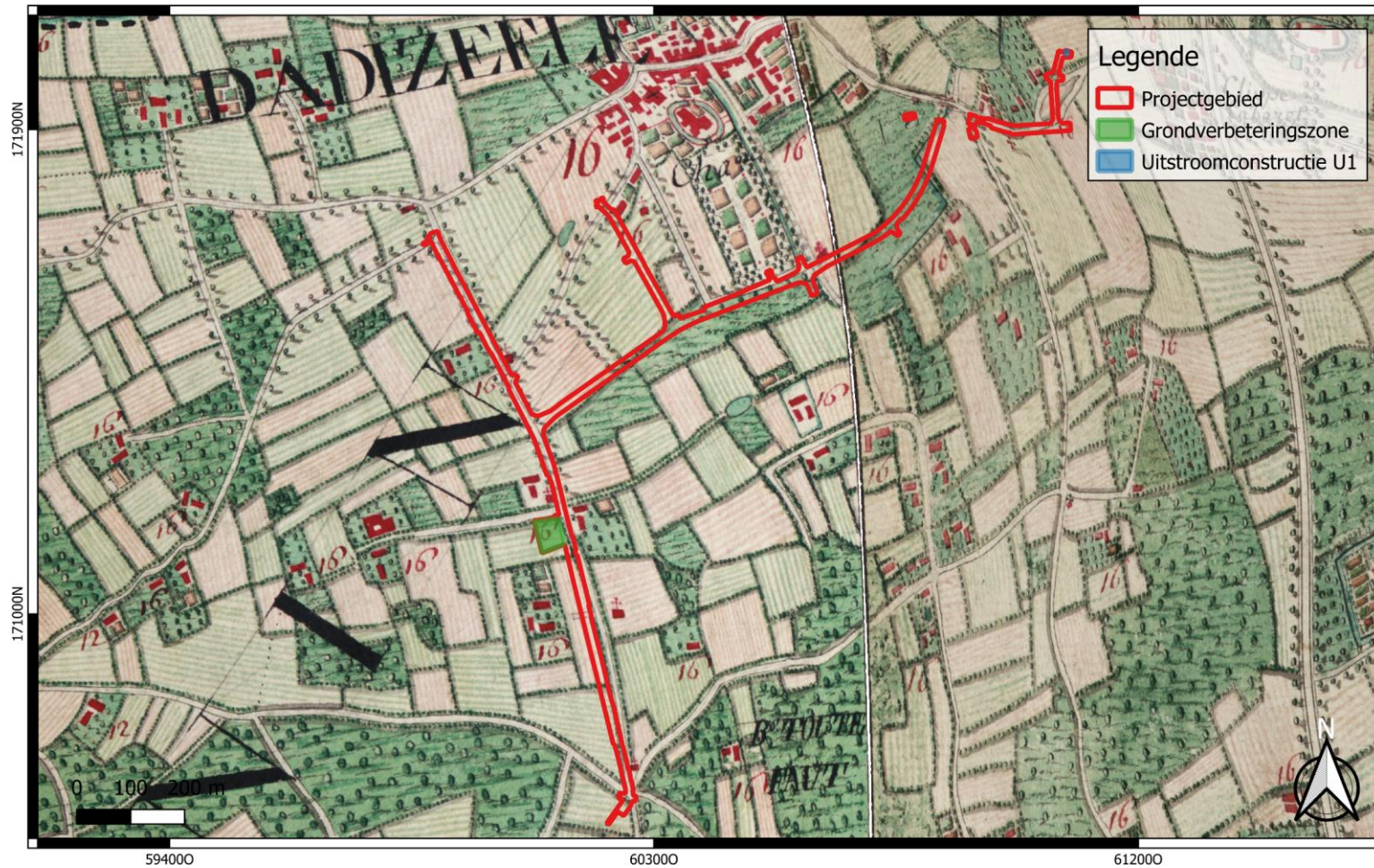

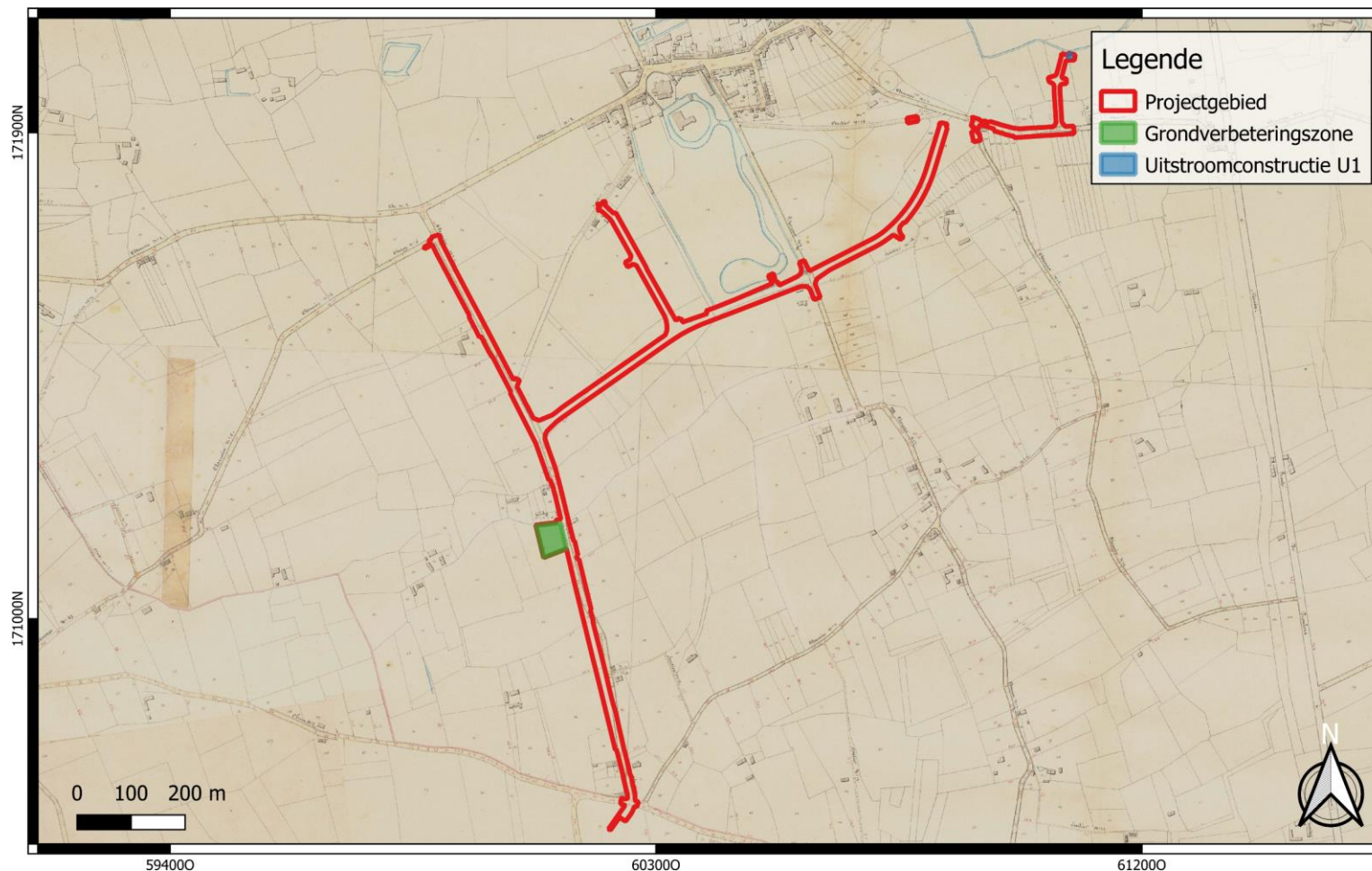

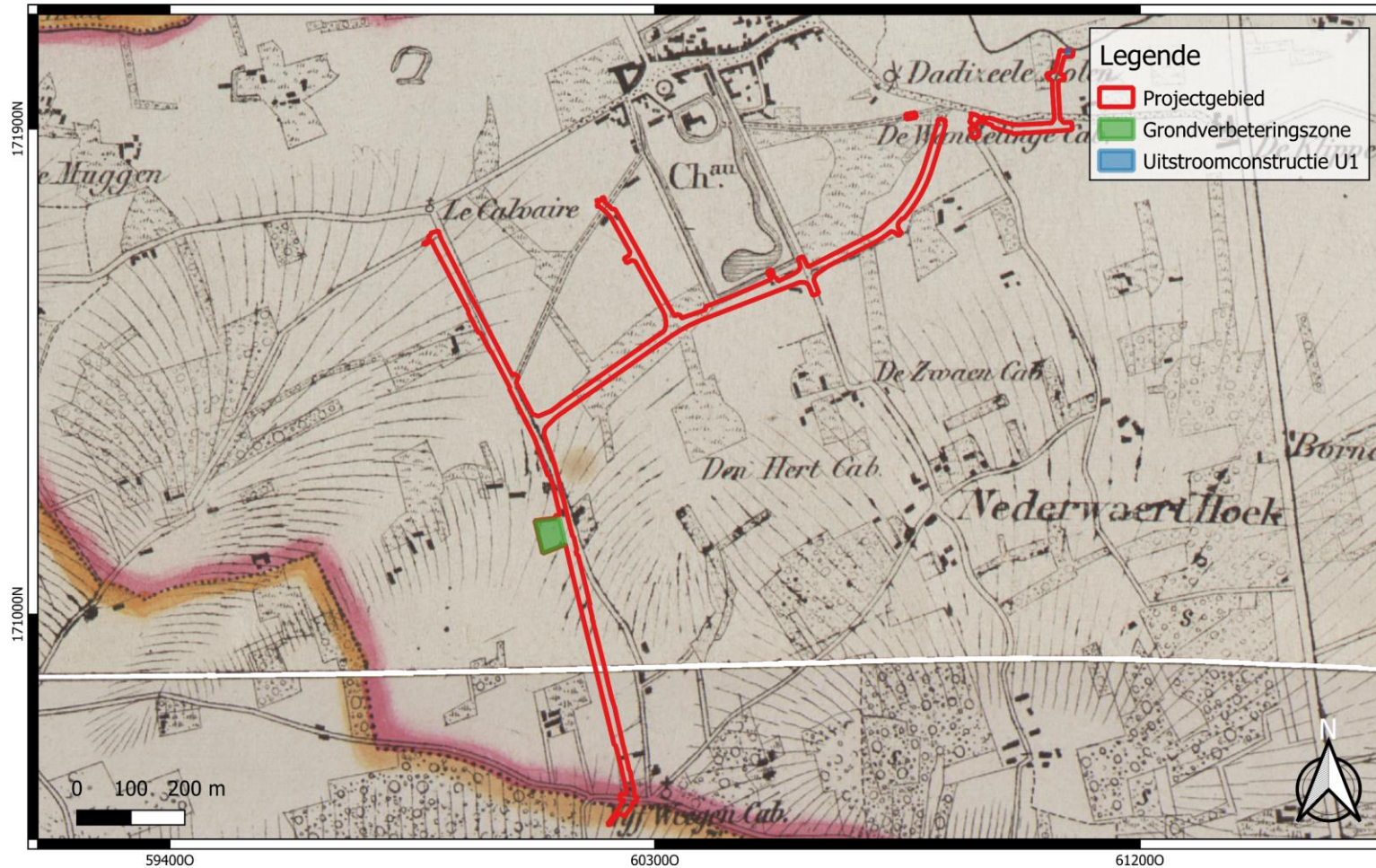

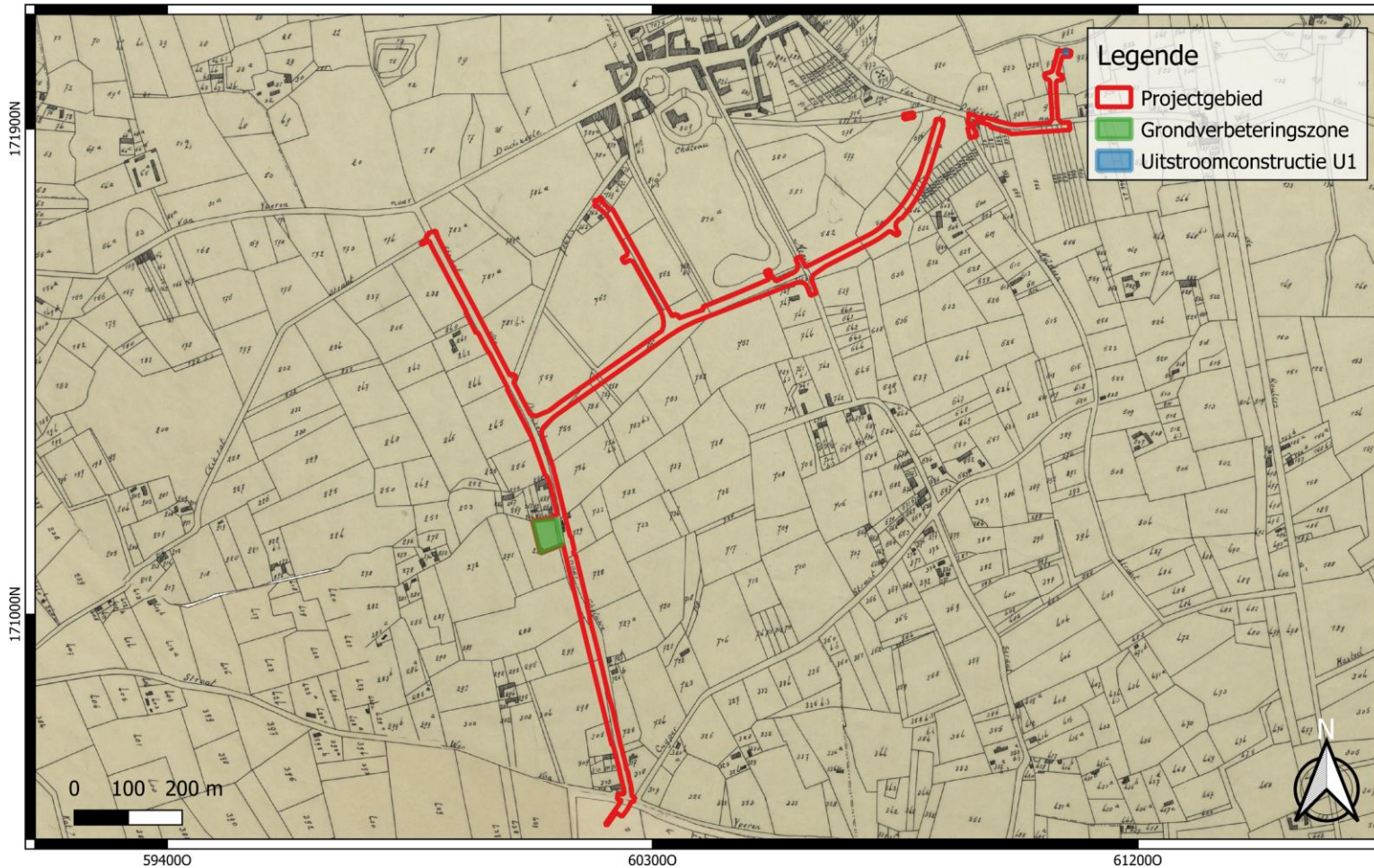

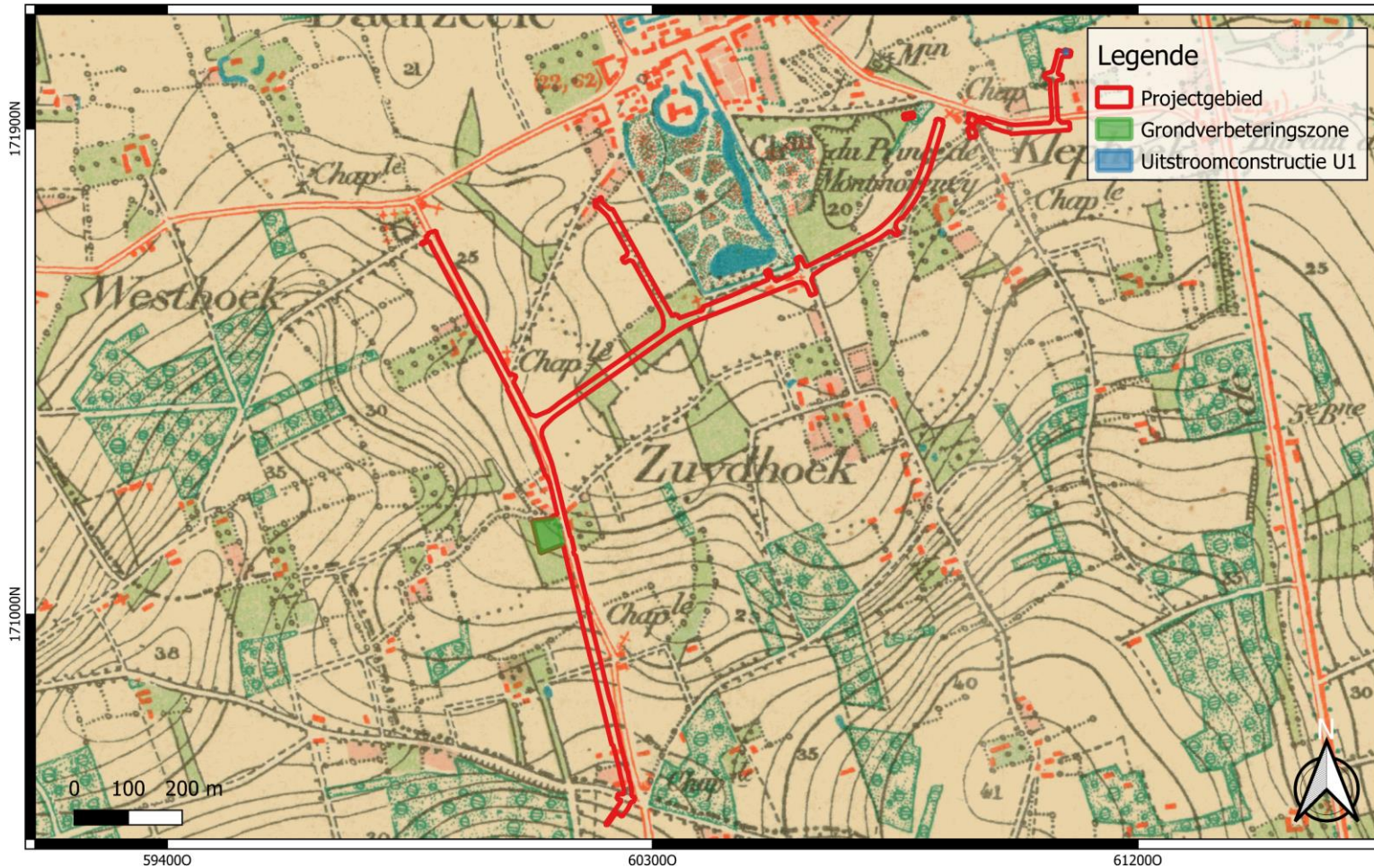
	<p>Projectcode: 2022G65 Datum aanmaak plan: 27-07-2022 Bron: AGIV Digitaliseerder: B. J. L. van Arnhem</p>	<p>Project: Aquafin 23062 Moorslede Bijlage nr.: 15 Plan: Bodemkaart Schaal: 1/9000</p>	<p>Grid: Lambert72 coördinatenstelsel</p>
--	--	---	---

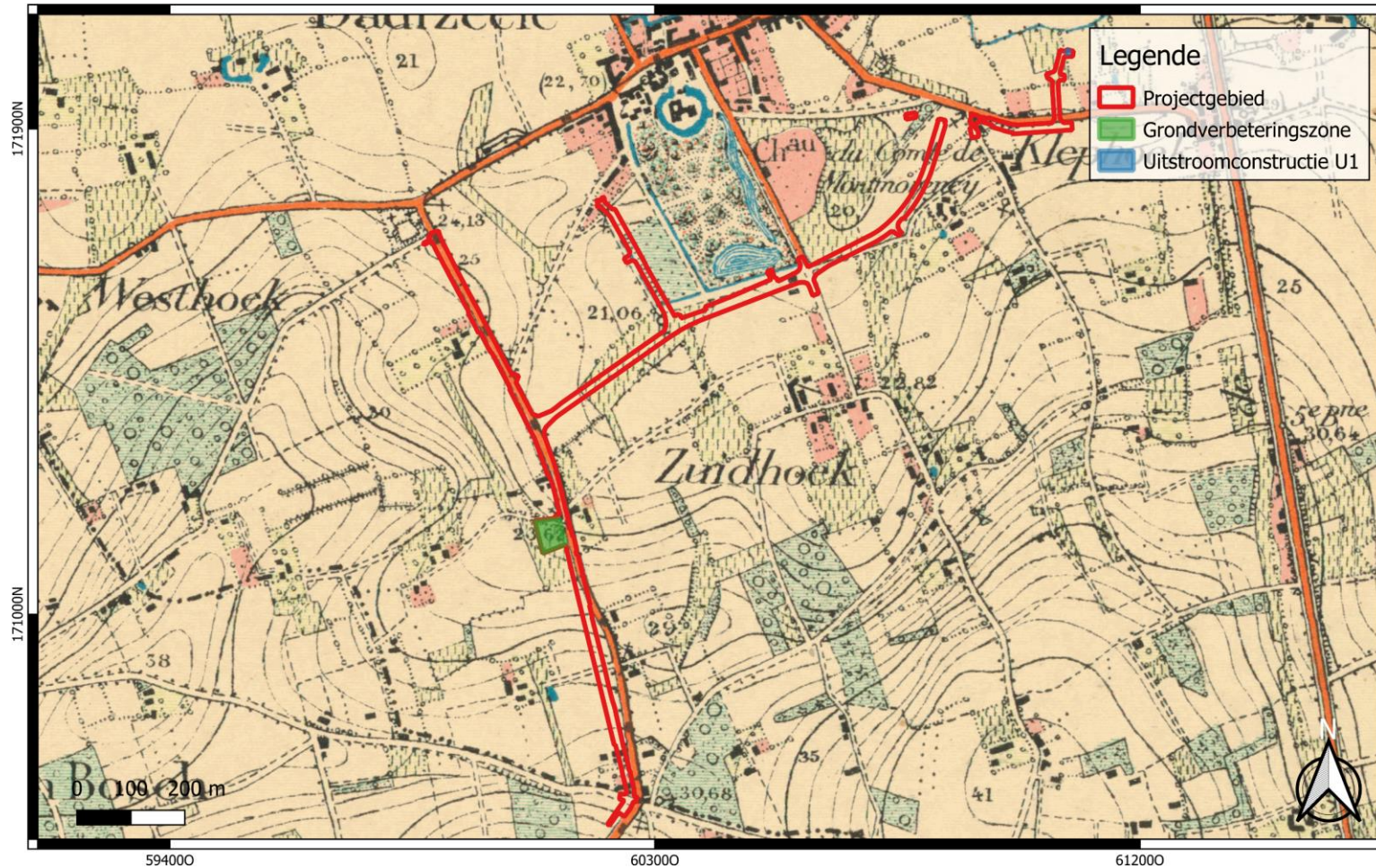

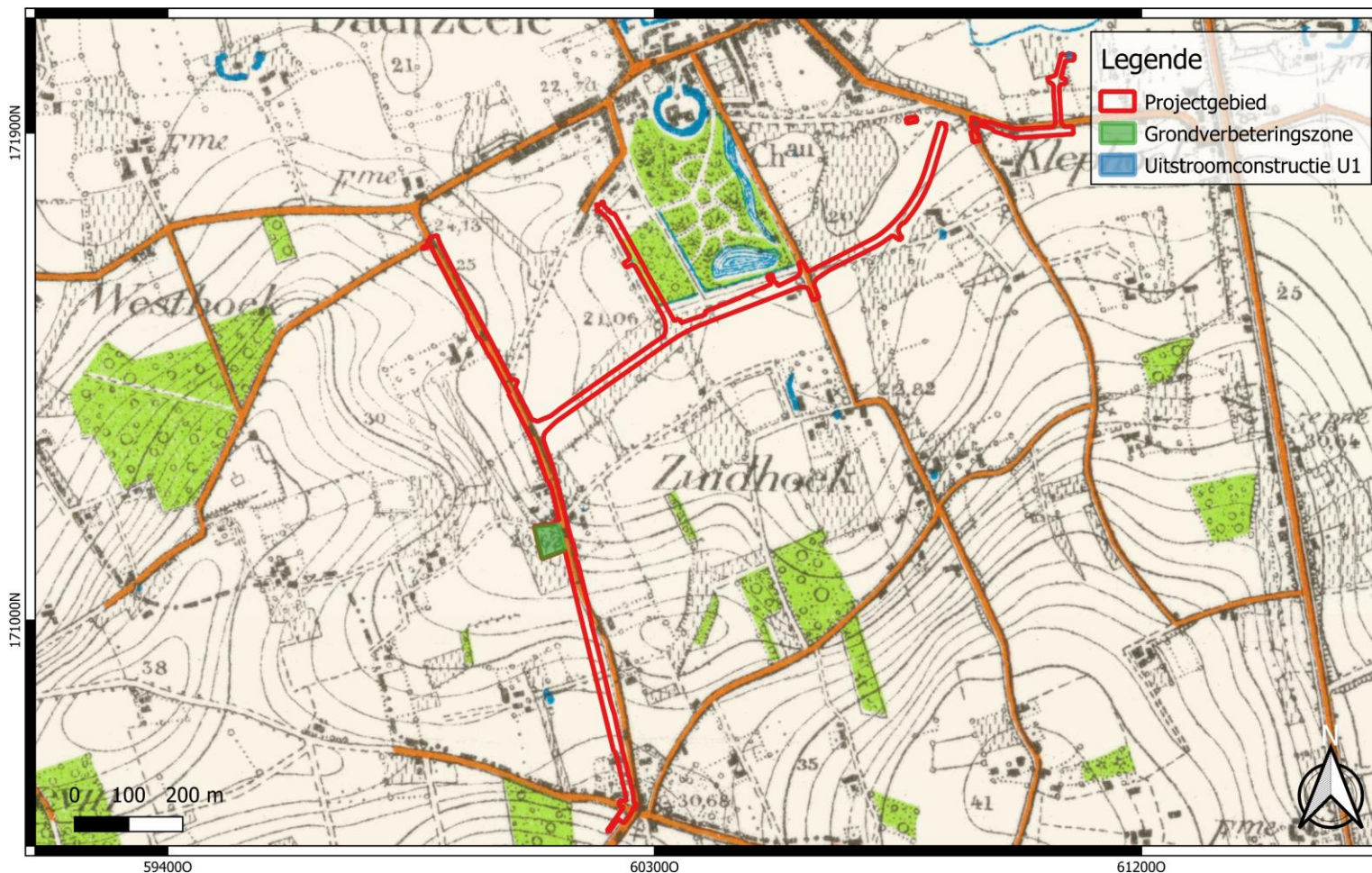

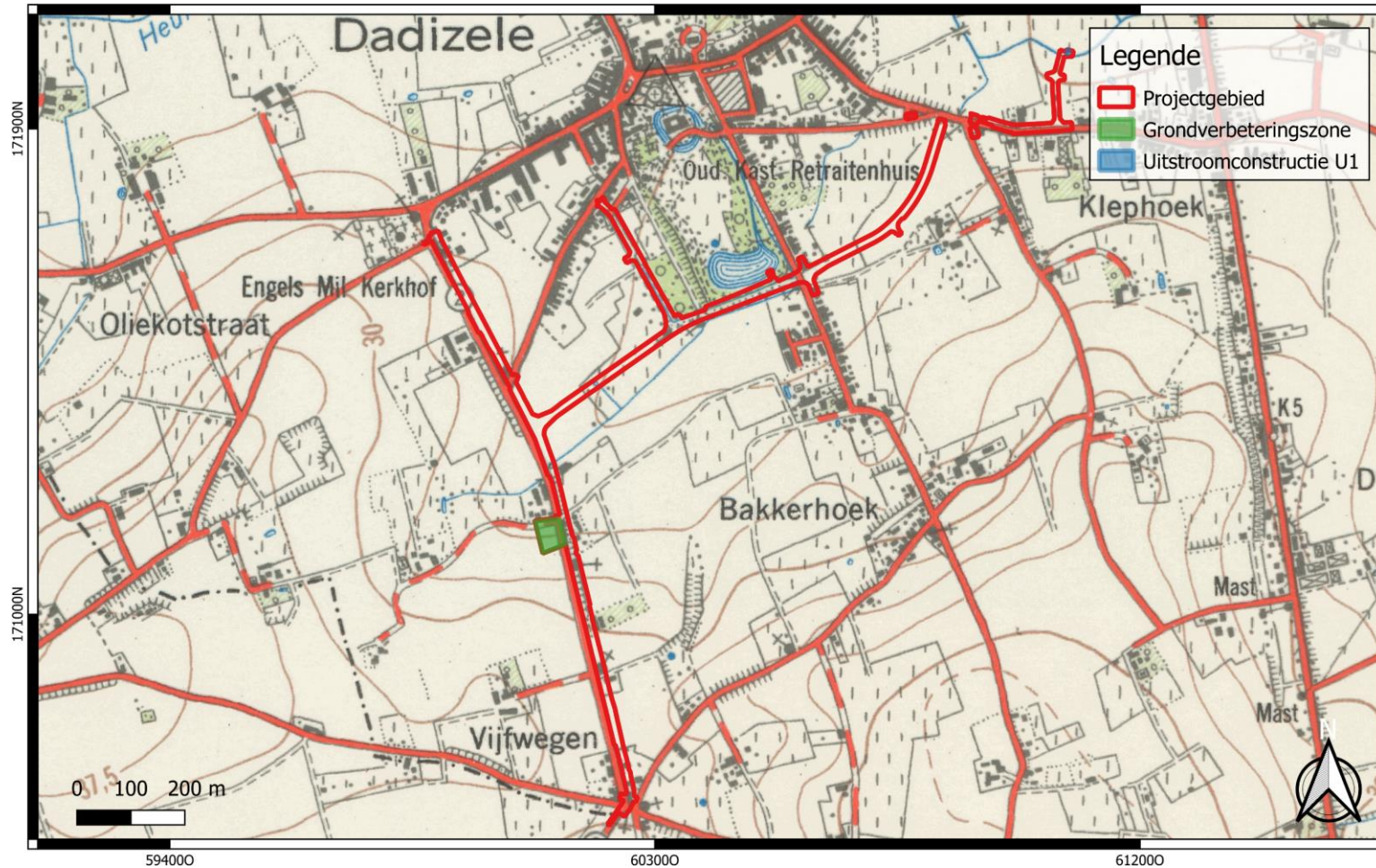

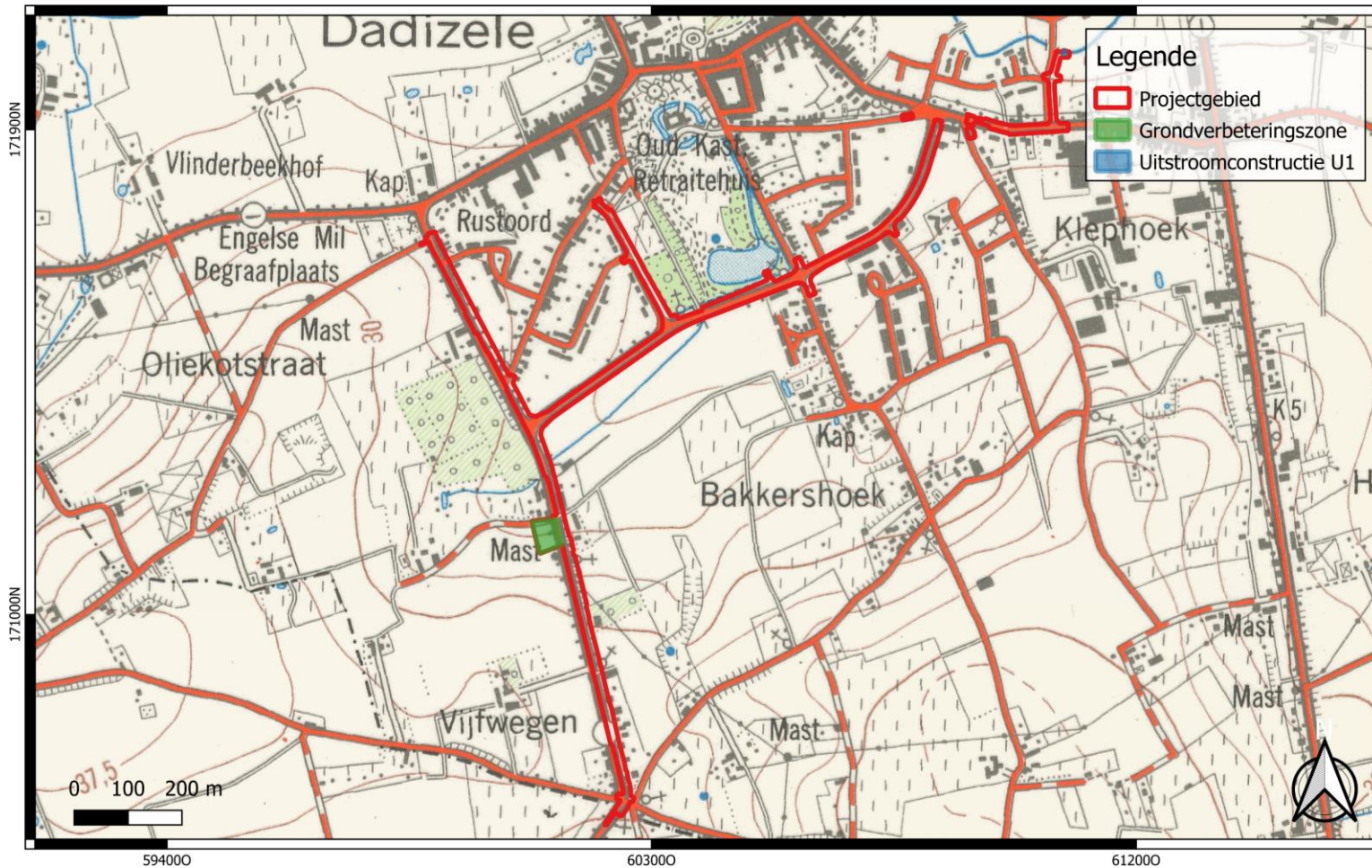

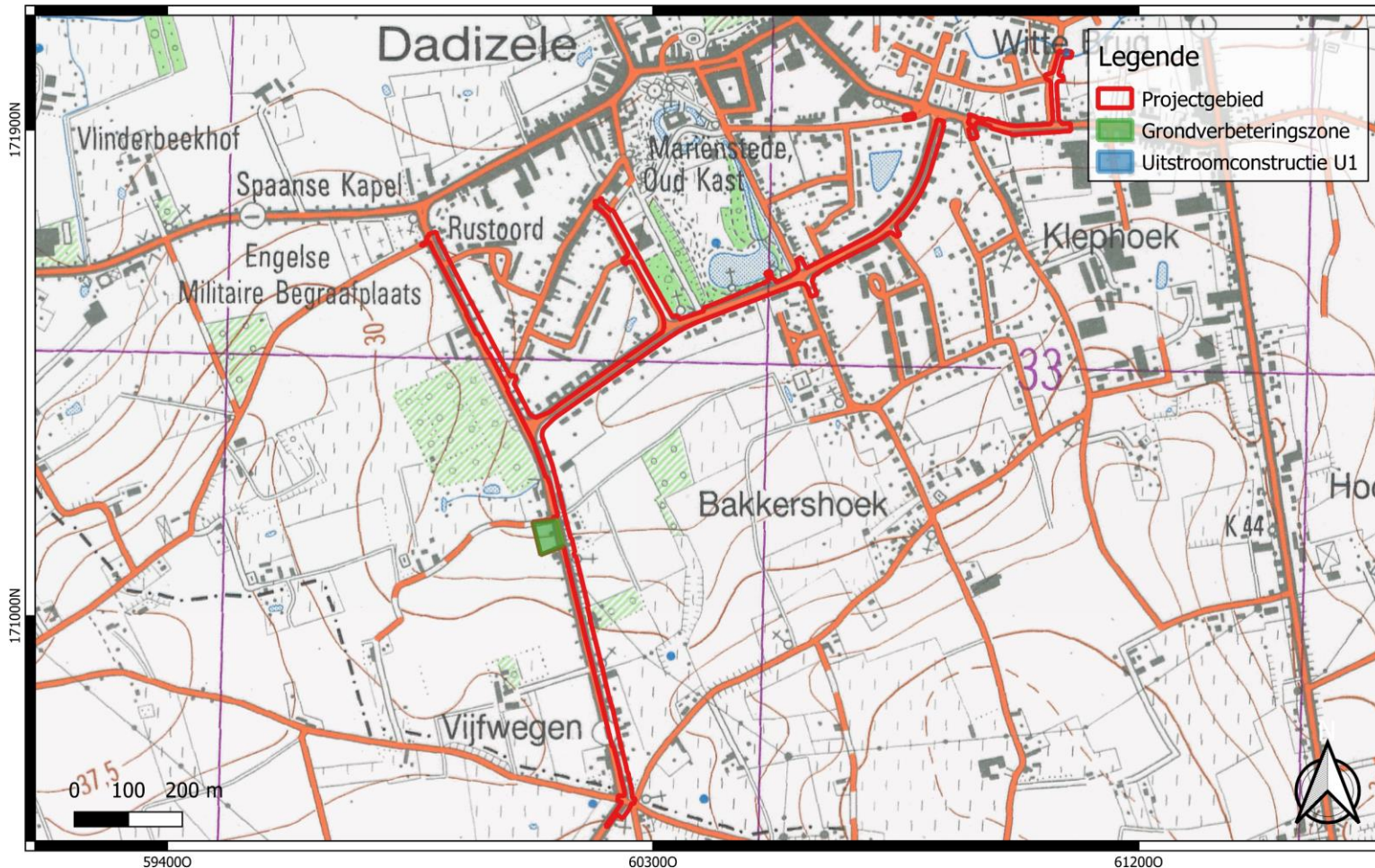

Legende

- Projectgebied
- Uitstroomconstructie U1

	<p>Projectcode: 2022G65 Datum aanmaak plan: 27-07-2022 Bron: Cartesius Digitaliseerder: B. J. L. van Arnhem</p>	<p>Project: Aquafin 23062 Moorslede Bijlage nr.: 31 Plan: Luchtfoto 2005-2007 Schaal: 1/400</p>	<p>Grid: Lambert72 coördinatenstelsel</p>
--	---	---	---

